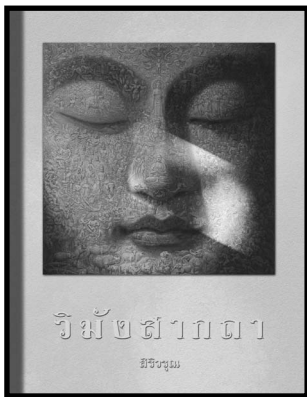

วิมังสา

หลักพุทธธรรมสร้างภูมิต้านทานทางจิตวิญญาณ

สิริวรรณ

วิมังษากถา : หลักพุทธธรรมสร้างภูมิต้านทานทางจิตวิญญาณ

ผู้เขียน : สิริวิรุณ
จัดวางรูปเล่ม : ฝ่าย Artwork ของธรรมสภา
พิมพ์ครั้งแรก : มิถุนายน ๒๕๖๔
จำนวน : ๓,๐๐๐ เล่ม

พิมพ์ที่ : โรงพิมพ์พระพุทธศาสนา ของธรรมสภา
เลขที่ ๑-๑๒ ถนนบรมราชชนนี ๑๑๙ เขตทวีวัฒนา กทม. ๑๐๑๗๐
โทร.๐๘๙-๒๑๐๕๑๓๓ โทรสาร.๐๒-๔๔๑๑๔๖๔ www.thammasapa.com

คำนำ

ประสบการณ์จริง การเข้าใจชีวิตตนเองจริง ๆ ตามหลักการของพุทธธรรม ส่งผลทำให้เกิดภูมิด้านทานทางจิตวิญญาณแก่ตนเอง

แม้จะซาบซึ้งใจที่ว่า สังคมไทยกำลังร่วมกันต่อสู้ภัยจากการระบาดของ COVID-19 รอบที่สามในนี้ (พ.ศ. ๒๕๖๔) แต่ในความรู้สึกที่เป็นจริง ความหวั่นไหวในข่าวและดราม่าจากข่าว ที่ประโคมเกี่ยวกับการระบาด การป้องกัน การรณรงค์ฉีดวัคซีน ก็ไม่กระทบสภาวะปกติของจิตวิญญาณของตนเอง

ข้าพเจ้ากลับไตร่ตรองว่า มันเป็นเรื่องของการรับกรรมระดับมหภาคของสังคมไทย ที่แปลก ที่สร้างความทุกข์ยากแก่จิตวิญญาณพร้อม ๆ กัน ข้าพเจ้าเคยตั้งคำถามว่า ทำไมผู้บริหารของเราจึงไม่ทดลองและเปิดบริการรักษา การป้องกันการระบาดของ COVID-19 ด้วยวิธีทางเลือก เช่น ใช้ยาสมุนไพร หรือใช้จิตตภาวนาโดยการใช้นิพพานเป็นอารมณ์ ซึ่งเป็นการภาวนาที่มีผลบรรเทาอกุศลมูลที่มาจากมิถนธรรม เช่น การกลัว การระแวงภัยจากมนุษย์ด้วยกัน

อ้อ! ก็เพราะคนไทยทุกระดับเป็นพุทธบริษัทในทะเบียนบ้าน ไม่คิดจะนำหลักคำสอนที่แท้ของพุทธธรรมมาบังคับให้เรียน หรือมาปรับใช้แก้ปัญหาชีวิต ทั้ง ๆ ที่เราเคลมว่า พุทธธรรมคือเทคโนโลยีของการแก้ปัญหาทั้งปวงของมนุษย์

ทำไม :- ผู้บริหารของไทยไม่ยอมใช้ พุทโธโลยี เพื่อป้องกันการระบาดของ COVID-19 เพิ่มจากวิธีที่ลอกจากโลกสากล?

ตอบว่า :- เพราะขาดตถาคตโพธิสัตว์

ทำไม :- ผู้บริหารของไทยไม่ยอมใช้ การรักษาและการป้องกัน ด้วยวิธีทางเลือก แต่มุ่งเน้นลอกเลียนมาจากสากลโลก เท่านั้น?

ตอบว่า :- เพราะนักวิชาการของเราเป็นทาสภูมิปัญญาตะวันตก โดยเฉพาะเป็นทาสความรู้วิทยาศาสตร์-เทคโนโลยี

ความหมายของการเป็นทาสความรู้ ก็คือ การเข้าไม่ถึงต้นตอของการสังเคราะห์ความรู้ จินตนาการไม่ได้ว่า ความรู้วิทยาศาสตร์ก็ดี ความรู้คณิตศาสตร์ก็ดี เริ่มต้นจินตนาการมาอย่างไร

ผู้ที่สอบคณิตศาสตร์ตก อาจเป็นเพราะอดทนท่องไม่เก่งพอ แต่ถ้าผู้สอบผ่านบางคนอาจจินตนาการไม่ได้ว่า สัญลักษณ์ ด้วยย่อ นิยาม สมการของพีชคณิตก็ดี แคลคูลัสก็ดี และอื่น ๆ มันล้อมรอบอยู่ในวิถีชีวิตของเราทุกที่ทุกแห่งอย่างไร

ใครก็ตามที่จินตนาการ คำนิยามของศาสตร์ให้สัมพันธ์กับปรากฏการณ์จริงของชีวิตไม่ได้ ให้ตรงตามที่นักปราชญ์ท่านเริ่มต้นไว้ ก็จำเป็นต้องใช้ความรู้นั้น ๆ ไม่ต่างจากทาสในเรือนเบี้ย คือต้องทำตามคำสั่งที่ส่งมาจากเจ้านายระดับสูงอย่างเดี๋ยวจ้านไม่ได้ ไม่ทำตามไม่ได้ ก่อให้เกิดความขัดแย้ง ในกลุ่มที่ต้องทำตามคำสั่ง ความทุกข์ยากจากการปฏิบัติโดยไม่เข้าถึงเหตุปัจจัยอันเป็นที่มาของคำสั่งเหล่านั้นมีมากมาย

นักวิชาการที่เข้าไม่ถึงนิยามของศาสตร์ ก็คือผู้นำการใช้ศาสตร์นั้น ๆ อย่างมงาย แม้ใช้ความรู้ที่ถูกบัญญัติว่า “วิทยาศาสตร์” แต่ที่ถูกใช้อย่างไสยศาสตร์ ท่องจำ ทำตาม อย่างมีน อื้อ ตื้อ ทึบ ยิ่งทำยิ่งเครียด

ข้าพเจ้าเคยวิเคราะห์เปรียบเทียบการระบาดของ COVID-19 ในหนังสือชื่อ “ตถาคตโพธิสัทธา” ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ให้สัมพันธ์กับมารห้าประการและธรรมห้าประการของพุทธธรรม

การระบาดของ COVID-19 ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ก็ไม่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางความเชื่อในหมู่นักวิชาการสากล และผู้บริหารระดับประเทศ จึงวิเคราะห์เปรียบเทียบให้เห็นถึงความเชื่อของผู้นำตะวันตก เช่น บิลเกตส์ กับหลักพุทธธรรมและก็พยายามชี้ชวนให้พุทธบริษัทบรรเทาความระแวงภัยจากความกลัว COVID-19 ด้วยการภาวนาโดยใช้นิพพานเป็นอารมณ์

หนังสือเล่มนี้เป็นควันทลงการวิเคราะห์ปรากฏการณ์ที่เป็นผลกระทบจากการระบาดของ COVID-19 ต่อเนื่องจากปีที่ผ่านมา จึงให้ชื่อว่า “วิมังสา” เป็นความพอใจที่จะวิเคราะห์ เพื่อเป็นเครื่องบูชาคุณพระศรีรัตนตรัย อย่างน้อยข้าพเจ้าขอเป็นตัวแทนผู้มีตถาคตโพธิสัทธาถึงอย่างไรนิพพานอันพระพุทธเจ้าตรัสรู้ดีแล้วยังช่างอัศจรรย์จริง

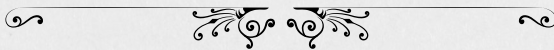
สิริวิรุณ

๒๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๔

คำอธิษฐาน

ขอพลังตถาคตโพธิสัทธา
รวมกับการประยุกต์นิพพานเป็นอารมณ์
จงบังเกิดปาฏิหาริย์
กระตุ้นพุทธสัทธาในพุทธบริษัท
ที่ยังคงใช้พระรัตนตรัยเป็นที่พึ่ง ที่ระลึกถึง
ที่ยังดำรงปกติชีวิตด้วยหลักไตรสิกขา
ขอพลังแห่งการค้นพบโลกุตระสัจธรรมของท่านเหล่านั้น
จงผนึกรวมกันบรรเทาวิจฉาธรรมที่อยู่ในใจคนไทย
ผู้เป็นทาสทางปัญญาของโลกสากลอย่างเดียว

สารบัญ

คำนำ.....	๓
คำอธิษฐาน.....	๖
สารบัญ.....	๗

๘ วิมังสา : หลักพุทธธรรมสร้างภูมิต้านทานทางจิตวิญญาณ

- วิถีคนไทย คนบูชาโลกาภิวัตน์ (หนึ่ง).....	๑๕
- วิถีคนไทย คนบูชาโลกาภิวัตน์ (สอง).....	๑๗
- วิถีคนไทย คนบูชาโลกาภิวัตน์ (สาม).....	๑๙
- วิถีคนไทย คนบูชาโลกาภิวัตน์ (สี่).....	๒๑
- วิถีคนไทย คนบูชาโลกาภิวัตน์ (ห้า).....	๒๓
- วิถีคนไทย คนบูชาโลกาภิวัตน์ (หก).....	๒๕
- วิถีคนไทย คนรู้ทันโลกาภิวัตน์ (หนึ่ง).....	๒๗
- วิถีคนไทย คนรู้ทันโลกาภิวัตน์ (สอง).....	๒๙
- วิถีคนไทย คนรู้ทันโลกาภิวัตน์ (สาม).....	๓๑
- วิถีคนไทย คนรู้ทันโลกาภิวัตน์ (สี่).....	๓๓
- วิถีคนไทย คนอยู่เหนือโลกาภิวัตน์ (หนึ่ง).....	๓๕
- วิถีคนไทย คนอยู่เหนือโลกาภิวัตน์ (สอง).....	๓๗
- Proposition ของภูมิต้านทาน.....	๓๙
- หน้าที่ของอภิสังขารมาร.....	๔๑
- อำนาจของอภิสังขารมารระดับโลกาภิวัตน์.....	๔๓

- Proposition ของ IC Chip
ที่สูดยอดกว่า Chip ที่โลกาภิวัดนรู้จัก..... ๔๕
- วันนึ้ “หนังสือพิมพ์เดอะซัน” ของอังกฤษ
เผยแพร่จดหมายเปิดผนึกของบิลเกตส์..... ๔๗
- วิเคราะห์ วิภัซชวาทะของ บิลเกตส์..... ๕๑
- การสร้างนิสัยแห่งความสุข ๒๐ ประการ..... ๕๕
- ข้อวิจารณ์การสร้างนิสัยแห่งความสุข ๒๐ ประการ..... ๕๗
- ภาคผนวกที่หนึ่ง นิพพานปรมัตถ์..... ๘๙
- ภาคผนวกที่สอง รายชื่อหนังสือธรรมะ โดยสิริวิรุณ..... ๙๓

พระพุทธชินราช

วัดพระศรีมหาธาตุวรมหาวิหาร จังหวัดพิษณุโลก

...การทำความดีนั้น...

โดยมากเป็นการเดินสวนกระแสความพอใจและความต้องการของมนุษย์

จึงทำได้ยากและเห็นผลช้า แต่ก็จำเป็นต้องทำ
เพราะหาไม่...ความชั่วซึ่งทำได้ง่าย จะเข้ามาแทนที่
แล้วจะพอกพูนขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยไม่ทันรู้สึกตัว

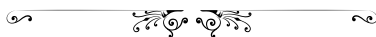

พระบรมราชาบาท

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

ในพิธีพระราชกรรبيةและปริญญาบัตรแก่ผู้ที่ร้อยตำรวจตรี

โรงเรียนนายร้อยตำรวจ ๑๐ มีนาคม ๒๕๒๙

ภาวะสภาวะความเป็นแม่

แม่ของใครใคร่ก็รักเพราะเป็นแม่
แต่สภาวะรักที่แท้เข้าถึงได้
แม่เป็นพรหมรักบุตรสุดหัวใจ
หมดเงื่อนไขที่ใครใคร่เขาต้องมี
อุบาสิกาที่พวรรณ ทิพยทัศน์
อาศรมปีตา 12 ส.ค. 63 18.00 น.

วิมังสา

หลักพุทธธรรมสร้างภูมิต้านทานทางจิตวิญญาณ

สิริวรรณ

วิถีคนไทย คนบุชาโลกาภิวัตน์ (หนึ่ง)

เด็กวัยไม่เกินสามขวบ ปากดูดนมผง ตาจ้องสมาร์ทโฟน นอนกระดิกขา เล่นเกมกับเพื่อนในยูทูป ได้นานเป็นชั่วโมง หน้าซำยังชินเคยกับปฏิภูลที่อยู่ในแพนเพิสที่ใส่ซำมคีนอีกด้วย

ตามหลักของพุทธธรรม สติ (หรือกุศล) มาจากการดูดนมและจากแสงสีเสียงของหน้าจอสมาร์ทโฟน เด็กจะถูกตัดขาดจากสิ่งแวดล้อมรอบตัว ผลข้างเคียงคือจะเป็นเด็กตกใจง่าย ภาวะไม่ได้ตั้งใจจะแสดงออกพบได้ง่าย และเด็กจะเสพคุ่นความสกปรกจากร่างกายตนเองได้ดี และอาจปรับตัวอยู่กับกองขยะรอบตัว โดยไม่รังเกียจ ไม่ขยะแขยงแต่อย่างใด

วิธีแก้ คือ ให้เด็กนับเลขจากนิ้วมือตนเองก่อนนอน เพื่อปลูกสัญชาตญาณให้ตื่น เขาควรจะจำได้นับถึงเลขเท่าไรขณะตื่นนอน การแก้ความเคยชินกับปฏิภูล คือ ให้นับการเคลื่อนไหวขณะนอนกระดิกขา หรือกระปริปตาขณะดูสมาร์ทโฟน เพื่อเพิ่มกำลังสติ

วิถีคนไทย คนบุชาโลกาภิวัดน์ (สอง)

เกมเลขคณิต จำนวนคนที่ผลิตนมผงที่เด็กดื่ม โดยแบ่งขั้นตอน การสัมพันธ์โดยตรงของการผลิตเป็น ๗ ขั้นตอน

๑. การเลี้ยงโคนม วิธีการรีดนม ที่ใช้ในเกษตรโคนม
๒. ศูนย์สเตอริไลส์นมในแต่ละจังหวัด
๓. โรงงานนมผง และการบรรจุภัณฑ์
๔. การโฆษณาและการประชาสัมพันธ์
๕. การขนส่งข้ามประเทศ ในประเทศ (โลจิสติก)
๖. การค้าปลีกนมผง
๗. การชงนมผง และการรักษาคุณภาพของนมผง

และผู้ที่เกี่ยวข้องโดยอ้อม

๑. ผู้ผลิตอาหารโคนม (เกษตรกรปลูกหญ้า)
๒. โรงงานผลิตเหล็ก ผลิตพลาสติก ผลิตของใช้ในโรงงาน
๓. การศึกษาที่จะทำวิจัยพัฒนาทุกขั้นตอน
๔. แต่ละขั้นตอนมีมนุษย์สัมพันธ์ที่ต้องการจำนวนมากมาย

เพื่อให้เห็นว่า ตีมนมผงทุกครั้ง เป็นหนี้โลกาภิวัดน์นับไม่ถ้วน กรรมของการตีมนมผงทำให้จิตวิญญาณของเด็กเป็นทาสรับใช้โลกาภิวัดน์

แค่นมผงอย่างเดียวก็เป็นหนี้ข้ามชาติ แก่ได้ยาก ยังไม่นับรวม เครื่องใช้ เครื่องเล่น เครื่องเรียน ฯลฯ กรรมของยุคบริโภคนิยมจึงเป็น

อาจินไตย (นับไม่ถ้วน) ถ้ามองเห็นแค่หนึ่งอย่าง จะซาบซึ่งคำว่า
“โลกาภิวัตน์คือครอบครัว คนคิดอย่างเดียวกัน”

การใช้นิพพานเป็นอารมณ์จึงมีประสิทธิผลสูงสุด ถ้าถูกนำไป
ใช้ เพราะพระนิพพานจะอยู่เหนือโลกียธาตุทั้งปวง

วิถีคนไทย คนบูชาโลกาภิวัตน์ (สาม)

คุณค่าแท้ของปัจจัยสี่ (อาหาร เสื้อผ้า ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค) คือ ฐานของชีวิต

คุณค่าเทียมของปัจจัยสี่ คือ วรรณะ ฐานะ เครื่องแสดงเกียรติยศของชีวิต

ทุกแห่งที่มีประวัติอารยธรรม หนึ่งในปัจจัยสี่จะเป็นเครื่องหมายของความเป็นศักดิ์นาของมนุษย์ ตัวอย่างเช่น ผ้าไหมทอที่ยาก (ทอแกะตุ๊กพิเศษ) สงวนไว้สำหรับฮ่องเต้ (จักรพรรดิจีน) และเป็นเครื่องราชบรรณาการมอบให้ขุนนางระดับสูงผู้อุทิศความภักดีให้กับจักรพรรดิ

เครื่องถ้วยชาม เครื่องประดับ ชนิดอาหาร ชนิดยา ล้วนแล้วแต่เป็นเครื่องหมายที่บ่งบอกฐานันดรศักดิ์ของผู้คนที่มีสิทธิ์ใช้

นักธุรกิจตะวันตกจับหลักอารยธรรมข้อนี้ของมนุษย์ได้ จึงเฝ้าทำแบรนต์ให้ปัจจัยสี่ กลายเป็นปัจจัยเลื่อนระดับชั้นของมนุษย์

ปัจจัยที่ห้า คือ เครื่องอำนวยความสะดวก ความรวดเร็ว

ปัจจัยที่หก คือ เครื่องประดับต่าง ๆ ที่เพิ่มความศักดิ์สิทธิ์ของผู้เป็นเจ้าของกลายเป็นเป้าหมายของคนเป็นทาสบริโภคนิยมต้องใช้

และปัจจัยที่เจ็ด คือบริการแพทย์ทางเลือก การพักผ่อนทางเลือก สมาชิกทางเลือก ฯลฯ กลยุทธ์การสร้างแบรนด์จึงเป็นความคิดสร้างสรรค์ที่ต้องเรียนกันในมหาวิทยาลัย

พุทธธรรมเสนอวิธีแก้ คือการสอนให้เห็นคุณค่าของเนกขัมมะ สุขแทนกามสุข ด้วยการปฏิบัติธรรมหรือถือศีลแปด หรือไม่ก็ใช้คาถา พระอัสสະชิสำหรับผู้ที่มีบุญบารมีสูงเท่านั้น

๑๒๐ มีนาคม ๒๕๖๔ ๑

วิถีคนไทย คนบุชาโลกาภิวัดน์ (สี่)

จริยธรรมสากล เห็นว่าการต่อแถวรับบริการต่าง ๆ เป็นเรื่อง
ของจริยธรรม

จริยธรรมแบบพุทธ เห็นว่าการเห็นขั้นตอนและเหตุปัจจัยขณะ
ต่อแถวเป็นเรื่องของเวไนยสัตว์

เด็กทารกต่อแถวรับบริการจากผู้ใหญ่ ดูแล้วช่างน่ารัก ไม่ต่าง
จากการต่อแถวของหมาแมวที่ถูกฝึกไว้ดีแล้ว ก็ดูน่ารักเช่นกัน

ต้นหาของมนุษย์ขณะยืนรับบริการจะพุ่งไปที่ “สิ่งพึงประสงค์
หรือคือเหยื่อของต้นหา”

ต้นหานำหน้าจิต สิ่งที่พึงประสงค์เรียกว่า “เหยื่อ”

เพราะสัญชาตญาณของสัตว์ทุกชนิดจะคอยอย่างสงบนิ่ง รอ
“จับเหยื่อ” สัตว์นักล่าจะจับเหยื่อ กะขั้นตอนเดียวให้ตาย

คนรอรับบริการจะรอชื่อ :-

- ขนบปึงเจ้าถือกระถ่อนออนไลน์
- หรือรอตัดอาหารบุฟเฟต์ ขณะเข้ารับการปฏิบัติธรรม
- หรือต่อแถวลงชื่อ รอรับสวัสดิการของรัฐบาล และอื่น ๆ

เมื่อไรรอรับบริการด้วยต้นหา สิ่งที่ได้มาเรียกว่า “เหยื่อ”

จริยธรรมพุทธเห็นว่า เวไนยสัตว์ยอมรับบริการหนึ่ง ๆ เยี่ยง มนุษย์ (ผู้มีใจสูง) นั่นคือ :-

- เห็นว่า มีเหตุปัจจัยมากมายมหาศาลอยู่เบื้องหลังการให้บริการ เหล่านั้น
- เห็นว่า มีความคิดสร้างสรรค์มากมาย ที่ต้องการใช้เพื่อการ คิดบริการเหล่านั้น
- เห็นว่า มีความพยายาม มีประสบการณ์ มีความเมตตา และมีกุศลธรรมอีกมากมาย รวมอยู่เบื้องหลังกิจกรรมบริการ

เวไนยสัตว์ยอมรับบริการทุกชนิดอย่างซาบซึ้งใจ ประทับใจใน กุศลธรรม รวมทั้งบารมีธรรมของตนเอง ที่มีโอกาสได้รับบริการดังกล่าว

กาลเวลาผ่านไป หลังประกาศแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ฉบับที่หนึ่ง พ.ศ. ๒๕๐๔-๒๕๐๙ สิ่งที่น่าประหลาดคือ จริยธรรม พุทธได้กลายเป็นพื้นฐานจริยธรรมสากล การรับบริการทุกชนิด จึงคล้าย กับการคอยจับเหยื่อนั่นเอง จิตพุทธกลายเป็นจิตของสัตว์นรกแล้ว

วิถีคนไทย คนบุชาโลกาภิวัตน์ (ห้า)

เศรษฐศาสตร์ความมั่งมี ความยากจนของโลกาภิวัตน์ อยู่ที่ การแบ่งทรัพยากรธรรมชาติ ให้มนุษย์ทุกคน ได้บริโภคอย่างเท่าเทียม ตามสิทธิมนุษยชน (ที่เขียนไว้ที่ UNO องค์การสหประชาชาติ)

การพยายามออกกฤษฎี เช่น บัตรเครดิต บัตรคนจน สารพัด บัตร เพื่อความสบายใจของทุกคน ว่ามีการบริการจัดการแบ่งปันส่วน ให้บริโภคอย่างเท่าเทียม

เหล่ามนุษย์ไฮโซ หรือมนุษย์ที่ไปกับความทันสมัย ตามแฟชั่น ล่าสุดที่ผลิตจากมหานครปารีส ลอนดอน นิวยอร์ก แม้แต่กรุงโซล

เรื่องเขียนต่อไปนี้เป็นจริง ไม่ใช่แต่งเขียนเอาเอง

มนุษย์ผู้ไปกับความทันสมัยบางคน สั่งอาหารจานหรู เสิร์ฟดูสวย ราคาแพง เพราะเป็นอาหารที่ทำจากวัสดุลิ้มเด็ด (ส่งจากนอก)

กินเสร็จเข้าห้องน้ำ ไปล้างคอให้อาเจียนออก (เพราะกลัวอ้วน)

แบบนี้พุทธศาสตร์ นิยามว่า เศรษฐศาสตร์บริโภคสามัญ เพราะบริโภคด้วยต้นหาสามประการ ที่มีกำลังรุนแรง

กามตัณหารุนแรง ต้องการสิทธิ ทางตา ทางรส ทางอายตนะ ทั้งหก ว่า กูต้องกินอาหารระดับจักรพรรดิ

ภาวตัณหารุนแรง ต้องการกินหรือดูไฮโซ และล้วงออก เพราะต้องการได้รูปร่างแบบนางแบบบนแคทวอล์ค

วิภาตตัณหารุนแรง คิดว่าเครดิตทั้งหลายเป็นของกู ใช้อาหารเป็นเหยื่อไม่ต่างจากดิรัจฉาน คิดว่าร่างกายเป็นของกู อยากกินก็กิน อยากล้วงออกก็ทำได้เลย สิทธิมนุษยชนเต็ม ๆ

เศรษฐศาสตร์บริโภคนิยมสามัญเช่นนี้ นอกจากมีผลวิบากทำให้เกิดมิฉชาติภูมิที่กำลังขึ้น ยังเป็น Role Model ตัวอย่างยอดเลวของสังคม และยังเป็นการดูหมิ่นทรัพยากรธรรมชาติ ดูหมิ่นแรงงานของคนที่ย่อมกันสร้างอาหาร ทำอาหาร เสิร์ฟอาหาร และอื่น ๆ

สรุป เป็นเศรษฐศาสตร์หนักแผ่นดิน พระสยามเทวาธิราชนอนสะดุ้ง

๒๑ มีนาคม ๒๕๖๔

วิถีคนไทย คนบุชาโลกาภิวัตน์ (หก)

เมื่อสังคมไทยเปิดใจรับความเป็นโลกาภิวัตน์ ด้วยการใช้แผนพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๐๔-๒๕๐๙) ตอนนี้อยู่ฉบับที่ ๑๒

โดยทฤษฎี ความรู้ออนไลน์มีทุกมิติ ทุกประเด็นความเชื่อ แต่สาระที่พบบ่อยมาก ก็ยังคงเป็นเรื่องราวที่ก่อให้เกิดกำลังของอคติเสียแล้วเกิด ความรัก ความเกลียด ความกลัว ความวุ่นวาย สงสัยเพิ่ม

ความเป็นโลกาภิวัตน์ทำให้เราได้มีโอกาสสัมผัส ภาพข่าว เรื่องเล่าว่า ความเกลียดชัง สีผิว เชื้อชาติ กลยุทธ์ของนักการเมืองที่แก่งแย่งทรัพยากรธรรมชาติ การคอร์รัปชัน กลไกรูปแบบใหม่ หัวใจอยากได้ ฯลฯ ก็เป็นเรื่องหลงกามสุข หลงอำนาจ เหมือนเดิม

นอกจากนี้ก็เห็นภาพข่าวอุบัติเหตุสยอง แผ่นดินไหว น้ำท่วม หิมะถล่ม ลมกระหน่ำ รวมธรรมชาติที่แปลก สัตว์แปลก ๆ มิตรภาพแปลก ๆ ทำนองนี้ เป็นเรื่องกระตุ้นความกลัว ความอยากรู้อยากเห็น เหมือนเดิม

ถ้าเป็นสาระฝ่ายบวก ก็เป็นเรื่อง แนะนำการลงทุน การบอกช่องว่างทางการเงิน ธุรกิจ การค้า การเกษตร การตลาด ก็เป็นเรื่องกระตุ้นให้เกิดการอยากได้อย่างมี ตามเดิม และที่แน่นอนที่สุด ต้องมีโฆษณาชวนเชื่อ เพื่อให้เพิ่มพลังการบริโภคของผู้ดูให้เข้มข้นขึ้น

เมื่อไรที่เบื่อหน่ายเรื่องราวเนิ่นย้าแต่เรื่องรูปของความเป็นโลกาภิวัดน์ หันมาสนใจศึกษาทดลองค้นคว้าหาความหมายของชีวิตตามหลักของพุทธธรรม บอกได้เลยว่าไม่มีอะไรสายไป

พระพุทธเจ้ากล่าวยืนยันว่า มนุษย์ที่หันมาฝึกฝนสนใจ จะเข้าใจชีวิตของตนเองด้วยความซื่อตรง ผ่านหลักสามประการ คือ เว้นจากบาปทั้งปวง ทำกุศลให้ถึงพร้อม ทำจิตให้ขาวรอบ ก็จะค้นพบว่า จิตที่บริสุทธิ์นั้น อยู่เหนือเชื้อชาติ สีผิว อยู่เหนืออคติสี อยู่เหนือบุญบาป ความรัก ความเกลียดชัง ความกลัว ทั้งปวง สามารถอยู่กับโลกที่เต็มไปด้วยแรงกระตุ้นทั้งบวกและลบ ด้วยความรู้สึกผ่อนคลายเป็นปกติเบาสบาย ได้ด้วยปัญญาภายในตนเอง

๑ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๔ ๑

วิถีคนไทย คนรู้ทันโลกาภิวัตน์ (หนึ่ง)

ทุกครั้งที่เราตักข้าวใส่ปาก ชีวิตของข้าวแต่ละเมล็ดที่อยู่ในชั้นที่กำลังตักใส่ปาก ไม่ต่างจากชีวิตของเรา

- ต้องใช้ปัญญาของคนมากเท่าไร
  - กว่าจะรู้วิธีหุงข้าวจากข้าวถูงเป็นข้าวสวย
  - กว่าจะรู้วิธีฝัดข้าวจากข้าวเปลือกเป็นข้าวสาร
  - กว่าจะรู้วิธีเก็บรักษาข้าวเปลือกที่เกี่ยวข้องจากรวงข้าว
  - กว่าจะรู้วิธีเตรียมดิน เตรียมพันธุ์ข้าว เตรียมน้ำ เพื่อทำนาข้าว
  - กว่าจะรู้วิธีรักษาบำรุงเพื่อให้ต้นกล้าข้าวเติบโตเป็นข้าวออกรวง

- ข้าวทุกเมล็ดผ่านกระบวนการ ผ่านผู้คนมากมายที่เป็นกำลังเป็นพลังผลักดันให้ทุกขั้นตอนได้สำเร็จ จนกระทั่งกลายเป็นข้าวสวยพร้อมรับประทาน

- ยิ่งถ้าพิจารณากับข้าวรวมเครื่องประกอบเป็นอาหารแต่ละมื้อ ยิ่งมองเห็นสายใยผูกพันกันระหว่างมวลมนุษยชาติ แต่ละคนสาละวนทำหน้าที่ของตน

- ผลักดัน ทุกขั้นตอน ทุกกระบวนการ
- ผลักดัน ให้นำข้าว เต็มไปด้วยรวงข้าว

- ผลักดัน ให้รวงข้าว เต็มไปด้วยเมล็ดข้าว
- ผลักดัน ให้เมล็ดข้าว เต็มไปด้วยอาหารนารับประทาน
พร้อมส่ง
- ผลักดัน ให้อาหารสำเร็จรูปเป็นประโยชน์กับผู้พร้อมรับประทาน

ที่แท้ข้าวทุกคำที่ตักใส่ปาก คือ ข้าวทิพย์ มีความอัศจรรย์ไม่ต่างจากชีวิตของมนุษย์ มันต้องเติบโตและถูกจัดการให้ผ่านขั้นตอนที่จำเป็น แต่ละขั้นตอนมีกระบวนการซับซ้อน ฤกษ์เวลาที่สำเร็จ คือ การทำหน้าที่ที่ถูกต้องของมนุษย์ ที่ผลักดันทุกขั้นตอนให้สอดรับกัน

จิตที่ตื่นรู้ฉับพลัน การรู้แจ้งในความสัมพันธ์ ความโยงใยระหว่างมนุษย์มากมาย ที่อยู่ในทุกคำข้าว ทุกเครื่องอุปโภคบริโภคที่แวดล้อมชีวิตจริยธรรม ค่านิยม วัฒนธรรม ประเพณีที่เตือนให้มนุษย์เสพปัจจัยต่าง ๆ จึงแสดงความเป็นเวไนยสัตว์ ประกาศว่ามนุษย์มิใช่สัตว์ดิรัจฉาน มิใช่บริโภคแค่ขั้นตอนเดียว คือบริโภคอย่างเป็นเหยื่อ ไม่ใช่อย่างเป็นทิพย์วัตถุ

วิถีคนไทย คนรู้ทันโลกาภิวัตน์ (สอง)

แต่ละครั้งที่เครื่องอุปโภคบริโภคได้มาจากเครดิตที่แลกเปลี่ยน เช่น ได้มาจากการซื้อ จากฐานันดรศักดิ์ จากการมีรูปร่างหน้าตาสวย จากชาติตระกูลติดอันดับ หรือจากความรู้ความสามารถที่โลกอุปโลกน์ ยศ ตำแหน่ง บริวาร พลันผุดบังเกิด ห้อมล้อมกามสุขที่ได้รับ

การเสพด้วยการมีเครดิตไปแลก มักเป็นการเสพผ่านแบรนด์ดิ้ง (Branding) เช่น ชาติตระกูล ชื่อเสียงระดับนี้ ต้องอยู่บ้านพร้อมตกแต่ง ประมาณนี้ กินดื่มระดับนี้ เข้าห้องน้ำที่ประกอบพร้อมเช่นนี้ เช่นนั้น สัจธรรมที่ว่า กินดื่มเพื่อประทังชีวิต ถ่ายปฏิภูลเพื่อบรรเทาทุกข์ที่เป็น ปกติของชีวิตจะหายวับ

โลกธรรมฝ่ายบวกจะสร้างความหลงผิด ทำให้วิถีชีวิตแม้ทุกวัน แม้แต่ละขั้นตอนของวัย ต้องกลายเป็นวิถียุ่งยากซับซ้อน ไม่ทำตาม ก็ไม่ได้ เพราะเป็นทาสของผู้ฉลาดกว่า ที่คอยปรับแบรนด์ดิ้ง คอยป้อนให้ ต้องปรับระดับ ขยับพฤติกรรมให้ดูเด่นโดดเด่น สมชาติ ตระกูล วรรณะ ฐานะต่าง ๆ ที่ถูกอุปโลกน์จากสังคมโลกาภิวัตน์

แค่นี้ยังไม่หนักพอ!

เมื่อมีตัวกูผู้ต้องเสพตามแบรนด์ดิ้ง สมาชิกที่อยู่กับกู ก็ต้องเสพ ให้สมฐานะของกูผู้ติดแบรนด์ดิ้ง แต่ละวัน สาละวนทำวิถีชีวิตให้ดูดีสมราคาแบรนด์ดิ้ง

แค่นี้ยังทุกข์สาหัสไม่พอ!

แม้กามวัตถุที่เสพต้องติดแบรนต์ รสนิยม ความรู้ ความคิด ซึ่งเป็นนามธรรม จับต้องไม่ได้ แต่รู้ได้ตรงกันโดยผู้หลงเสพติดแบรนต์ด้วยกัน ก็ยังต้องติดแบรนต์อีก

ต้องมีรสนิยมการแสดงออกเป็นตัวของตัวเอง

ต้องทนทานต่อสายตาที่เห็นกระหาย อยากรู้ อยากรู้ ให้ได้ จึงจะเรียกว่า แน่จริง

ทั้งหมดทั้งมวลเหล่านี้ คนไทยที่รู้ทันโลกาภิวัตน์เรียกว่าเป็น อวิชาสีขาว เป็นการหลงผิด หลงติดสมมติที่ผู้ฉลาดส่งมา ก็คือทาสโลกาภิวัตน์นั่นเอง

๑๒ มีนาคม ๒๕๖๔

วิถีคนไทย คนรู้ทันโลกาภิวัตน์ (สาม)

นิยามของการพัฒนาของโลกาภิวัตน์ คือ มองไปข้างหน้า สำเร็จโครงการนี้จะต่อโครงการหน้า กินเสร็จมือนี่คิดไปว่าจะกินอะไรให้อร่อยมือนี่หน้า

การพัฒนาจึงเป็นการต่อยอดสู่ความไม่สิ้นสุด เรียกว่า frontier development (ดูแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยก็ได้ สร้างรถไฟใต้ดินในกรุงเทพมหานคร ทั้ง ๆ ที่รู้ว่านี้คือทะเลเก่า มีแต่อินทรียว้ตฤ)

การพัฒนาไม่ให้ผู้คนยอมรับความชรา (ลุยไม่รู้โรย) ชีวิตต้องเปลี่ยนเป้าหมายไปเรื่อย ๆ กิน เทียวไม่เลิก ทำนองนี้ เรียกว่า frontier mentality

ทำไมพุทธบริษัทที่เคยอธิษฐาน ขอพระนิพพานเป็นปริโยสาน จึงเปลี่ยนแปลงความเชื่ออย่างถอนรากถอนโคน

แม้แต่สมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ทรงสร้างวัดพระศรีรัตนศาสดาราม สร้างกรุงรัตนโกสินทร์ ยังทรงอธิษฐานขอให้บุญครั้งนี้ส่งอันสงฆ์ให้เข้าถึงพระนิพพาน

การวางเป้าหมายขอถึงพระนิพพานในปัจจุบันชาติจึงดูเขย ดูแปลกจากความรู้สึกของผู้ชอบความเป็นโลกาภิวัตน์

๑๑ ต่อไปนี้เป็นข้อสันนิษฐานของผู้เขียน

เราถูกทำให้จำนนโดยคุณเห็นว่า ชีวิตตั้งอยู่ได้เพราะการแข่งขัน

- เริ่มต้นสเปิร์มตัวขณะต้องเจาะไข่ได้ จึงเกิด “เรา, ตัวกู”
- อยู่ในมดลูกก็ถูกทำให้เชื่อว่า จะแข็งแรงได้ ต้องมาจากอาหารเสริม นี้นั่นโนน
- คลอดออกมาเป็นทารก ก็ถูกจับเข้าสนามแข่งขัน “หาแม่ให้พบ” อุปถัมภ์โดยธุรกิจขายสินค้าสำหรับทารก
- เป็นเด็กตัวน้อย ก็ต้องถอดรหัสเลโก้ ต้องแข่ง “เกมถอดรหัสดาวินชี” (รายการโทรทัศน์) เพื่อการเป็นเด็กเก่ง อุปถัมภ์โดยธุรกิจขายสินค้าสำหรับเด็กเล็ก ถูกป้อนยิ่งกว่าจิ้งหรีด ให้แข่ง นี้นั่นโนน นับไม่ถ้วน

“หยุดการแข่งขันเถิด” ถ้าไม่มีใครเชื่อก็เพราะชินกับการเป็นนักแข่งในสนามโลกาภิวัตน์ นั่นเอง

วิถีคนไทย คนรู้ทันโลกาภิวัตน์ (สี่)

เราเป็นพุทธบริษัท เชื่อมั่นว่าอริยทรัพย์ เป็นฐานที่มั่นคงของชีวิต ไม่ใช่แค่สะสมทรัพย์ภายนอก ไม่เห็นค่าของแบรנדดังยิ่งกว่าทรัพย์ภายใน

บรรพบุรุษสร้างบ้านแปลงเมือง จากการใช้มือทำงาน จากการเคารพธรรมชาติผู้เป็นมารดา เราเป็นชาติที่รู้จักตัดแปลง และพัฒนาธรรมชาติ เพื่อประโยชน์สุขของมนุษย์ สัตว์ และเทวดา

ด้วยเหตุว่ามีสำนักดั้งเดิมเหลืออยู่ จึงไม่ยากที่จะเข้าใจถึงโครงการพระราชดำริ ปลูกป่าสามอย่างได้ประโยชน์สี่อย่าง การทำการเกษตรผสมผสานแทนเกษตรเชิงเดี่ยว การใช้ธรรมชาติกู้ธรรมชาติ การรู้วิธีปรับปรุงดิน น้ำ ด้วยการรู้รักษาความเป็นเหตุผลของธรรมชาติองค์รวม (ไม่ใช่ธรรมชาติแยกส่วนแบบโลกาภิวัตน์)

ถ้าเราไม่ตกหลุมโฆษณา ประชาสัมพันธ์ ที่มุ่งจะใช้โลหะ โทสะ โมหะ เราก็สามารถใช้สติสัมปชัญญะ ปัญญา รู้จักความพอดี ความพอประมาณ ความมีภูมิคุ้มกันในชีวิตวิญญาณของตนเอง

เราสำนึกรู้คุณค่าของพุทธประเพณี ที่ให้โอกาสเกิดใหม่ในร่างเดิม เพราะเราเชื่อมั่นในเนกขัมมะสุขว่าเหนือกว่ากามสุข และเชื่อมั่นในการทำจิตให้บริสุทธิ์ว่าจะพบโลกุตระสุข แม้แต่สถาบันพระมหากษัตริย์

ก็ยังคงอุปถัมภ์พุทธประเพณี อารงรักษาไว้ นี่คือนโยบายของสังคมไทย ที่ทุกคนร่วมกันรักษาไว้

คนไทยเคยใช้สัจจะของตนค้าประกันแทนกฎหมาย เมื่อกล่าววาจาอะไร ไม่เคยลืมหวาจาที่ให้ไว้

คนไทยเคยมีความข่มใจความอดทน จนกลายเป็นความเกรงใจ เกรงใจธรรมชาติผู้เป็นมารดา เกรงใจสมาชิกในครอบครัว ความเกรงใจเป็นลักษณะที่โดดเด่นของสังคมไทย

คนไทยรู้ว่าการเสียสละความสุขส่วนตัว เพื่อประโยชน์ส่วนรวม จะได้านิสงส์ยิ่งใหญ่ เคยเป็นนักเลง ไม่ยอมฟังผู้อื่นง่าย ๆ สำนึกถึงสิ่งที่เคยมี เคยเป็น และนำกลับมาใช้ให้ได้ จึงจะเป็นวิถีคนไทย คนรู้ทันโลกาภิวัตน์

๑ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๔ ๑

วิถีคนไทย คนอยู่เหนือโลกาภิวัตน์ (หนึ่ง)

๑ จากปฏิสนธิวิญญาณ

๑. เกิดในถิ่นสุวรรณภูมิ ดินแดนที่อุดมด้วยทรัพยากรธรรมชาติ ไม่หนาว ไม่ร้อนจนเกินไป สามารถดำรงสัมาอาชีวะได้ไม่ยากเย็น

๒. เกิดในจักราศิมงคล เช่น ผู้ที่เป็นปัญญาธิกะ จะเกิดในราศี พฤษภ หรือ ราศีเมถุน เพราะเป็นราศีของพวกคิดนอกกรอบ

๓. เกิดในช่วงเวลาเหมาะสม บุพการีพร้อม ประกอบด้วยสัมมาทิฐิ

๔. เกิดในค่านิยม วัฒนธรรมที่มีพุทธธรรมรุ่งโรจน์ เช่น เกิดในยุคสุโขทัย หรือเกิดในยุครัตนโกสินทร์ที่มีนักปราชญ์ (อรรถกถา) ผู้ซึ่ง ชุมทรัพย์อันประเสริฐ เช่น ท่านพุทธทาสภิกขุ เป็นต้น

๕. เป็นผู้มือริยทรัพย์อยู่ในปฏิสนธิวิญญาณ ได้แก่ ศรัทธา ศีล หิริ โอตตปปะ สุตตะ จาคะ ปัญญา สามารถจะใช้รียทรัพย์ดูดซึม พัฒนาเหตุปัจจัยต่าง ๆ จากสิ่งแวดล้อม และจากญาณปัญญาของตนเอง ทำให้เป็นผู้ไม่นอกกรอบเชิงลบ แต่กลับนอกกรอบเชิงบวก

๑ จากอิทธิพลของการศึกษาในระบบและนอกระบบ

๑. วิธีการดำรงอยู่ของบุพการีมีอิทธิพลสูงสุด เพราะเป็นการ แทรกซึมทางจิตวิญญาณ

๒. วิธีความเชื่อ ค่านิยมวัฒนธรรมชุมชน มีอิทธิพลรองลงไป เพราะเป็นกรอบความเชื่อ การปฏิบัติตามรูปแบบประเพณีที่สืบทอดกันมา

๓. การท่องจำ การทำตามระบบการศึกษาภาคบังคับ

๔. การคบเพื่อน การดนตรี การกีฬา การบันเทิง ล้วนเป็นประติมากรรมของชีวิต

มนุษย์ส่วนมากต้องการให้ตนเป็นที่ยอมรับของชุมชนและพรรคพวก จึงพยายามทำตามปทัสถาน (norm) ที่สังคมตั้งเป้าหมายไว้

ในยุคก่อนที่จะปฏิวัติประเทศ ปทัสถานของสังคมไทยเป็นระบบเปิด ทุกคนอยู่ในสายตาของกันและกัน จึงไม่ยากที่จะปฏิบัติตามกรอบค่านิยมที่สังคมวางไว้ ผู้เขียนเป็นคนโชคดีเกิดในยุคนี้พอดี

๒๙ มีนาคม ๒๕๖๔

วิถีคนไทย คนอยู่เหนือโลกาภิวัตน์ (สอง)

ห้องเขียนบทความที่ข้าพเจ้านั่งเขียนอยู่ มีขนาด ๕ x ๑๐ เมตร ผาทางทิศเหนือ แขนงรูปในหลวงรัชกาลที่ ๙ สมเด็จพระเจ้า และพระพันปีหลวง (สมเด็จพระราชินีในรัชกาลที่ ๙)

อายุภาพเก่ากว่าครึ่งศตวรรษ สีภาพซีดจางลงตามกาลเวลา แต่ความศักดิ์สิทธิ์ของภาพเข้มข้นยิ่งกว่าเดิม คิดถึงพระบารมีของพระองค์ท่านที่ปกเกล้าเราคนไทยซาบซึ้งใจ เป็นพลังใจให้เกิดความมั่นคง ในการทำสิ่งที่ดีงาม ตามรอยบาทของพระองค์ท่าน

ถัดมา เป็นองค์พระพุทธรเจ้า ที่เป็นสัญลักษณ์แห่งพุทธธรรม อันศักดิ์สิทธิ์ แท้จริงแล้ว เป็นการถ่ายโอนพุทธศรัทธาจากข้างป้านมาสู่จิตของเรา การกราบก็น้อมพระบริสุทธิคุณของพระพุทธรเจ้า พร้อมทั้งประทับใจในประติมากรรมของข้างป้าน

ข้าพเจ้านั่งเขียนอยู่บนโต๊ะ ที่วางรายเรียงด้วยเครื่องอำนวยความสะดวก สำหรับดื่ม สำหรับผ่อนคลาย สำหรับแก้ไขทุกปัญหาที่เกิดขึ้น

ทุกชิ้นที่ใช้ล้วนสำเร็จจากอิทธิบาท ๔ และสัมมัตถ์ ๔ ของผู้ผลิต ของทุกชิ้นดำรงความศักดิ์สิทธิ์ ดังนั้นจึงมีคุณานุประโยชน์ ทุกครั้งที่หยิบใช้ มีน้ำพร้อมใช้ กำลังไฟสว่าง เป็นความกรุณาของ

ธรรมชาติ รวมทั้งปัญญาบารมีของผู้คิด และเป็นความปรารถนาดีของ
ผู้บริหารจัดการ ของคนงานที่ติดตั้ง ทุกอย่างสะดวกพร้อมสรรพ

ข้าพเจ้านั่ง ยืน เดินบนแผ่นดินของประเทศไทย แต่ความ
ศักดิ์สิทธิ์ ความร่ายล้อมด้วยเครื่องอำนวยความสะดวก มันก็ไม่ต่าง
จากวิมานทิพย์ ที่ต้องการอะไร หยิบใช้ได้ตั้งใจ

บรรยากาศรอบอาคารมามาตา เงียบสงบ สงัดจากเสียงรบกวน
มีแต่ความเจริญตา เจริญใจ เสียงเหล่าสัตว์ทั้งหลายก็เป็นเพื่อน
ซบกล่อม เพื่อเป็นเพื่อนร่วมทุกข์เกิดแก่เจ็บตาย

นั่งเขียนด้วยอักษรไทย ที่เต็มไปด้วยปริศนาธรรมแห่งการดับ
ทุกข์ทั้งปวง ทุกขณะเต็ม บริบูรณ์ บริสุทธิ์ สิ้นเชิง เป็นชนนี้เอง

๑๔ เมษายน ๒๕๖๔

Proposition ของภูมิต้านทาน

อนุสัย สันดานความระแวงภัย คือ อภิสังขารมาร ที่เกิดจากการทำงานของสมองส่วนกลางธรรมดา

มนุษย์มีภูมิคุ้มกัน ป้องกันภัยที่เข้ามาทำร้าย Physical body ตลอดเวลา

ข้อมูลที่ว่า COVID-19 อยู่ในร่างกาย ๑๔ วัน เป็นข้อมูลวิจัย แต่ถ้าเราหายใจเป็น มันใจว่าจะกำจัดไวรัสแปลกปลอมได้ตลอดเวลา

ถ้าเราลองทำดู เกิดความเชื่อมั่นว่าจริง ภาวะที่วุ่นวายที่เกิดจากความเชื่อการกักตัว ๑๔ วัน ก็จะหายไป

นี่คือชีวิตจริง (เหนือข้อมูลวิจัย)

คุณลองหายใจที่เสนอแนะนี้ ควรกำจัดไวรัสได้ทุกวัน

๑. เชื่อว่า นิพพานธาตุ มีอยู่เอง มีอำนาจ ประเสริฐ ไม่ขึ้นกับเหตุปัจจัย หรือความดีความเลว ฯลฯ ของโลก

ดังนั้น กำหนด นิพพานธาตุ ตามไขสันหลังเบา ๆ เป็นธรรมชาติ ละเอียด ที่มีอยู่เอง

หายใจเบา ๆ กระจายนิพพานธาตุทั่วร่างกาย หรือไม่ก็ซุบลงไป
ไปในนิพพานธาตุ ทำอย่างไรก็ได้ที่จะไม่ให้ภิสังขารมารมาแทรกแซง

๒. ดันธาตุรู้เบา ๆ ด้วยความกรุณา เป็นความอ่อนโยนมากที่สุด
มากแค่ไหน ขึ้นกับสมรรถนะในจิตตสันดานที่จะสร้างความอ่อนโยน
ขึ้นมาภายใน

๓. ขยาย (Amplify) ความอ่อนโยนไปเรื่อย ๆ จากจุดเล็ก ๆ
จะมีอำนาจกระจายทั่วร่างกาย

๔. ทำจนเป็นนิสัย มีความอ่อนโยนคลุ่มองคาศพอยู่ตลอดเวลา

๕. เวลาร่างกายปรับสมดุล ให้หายใจประคองเบา ๆ ด้วย
ความกรุณา ตรงนี้เป็นระบบประสาทอัตโนมัติ (parasympathetic
nervous system)

สรุป ปรับ Configuration ของความรู้สึก ประคองลมหายใจ
ให้อ่อนโยน ให้ร่างกายทำงานภายใต้การควบคุมของระบบประสาท
อัตโนมัติ ถ้าคุณทำได้ภายในหนึ่งชั่วโมงจะเกิดความรู้สึกเปลี่ยนแปลง
สมดุลของพลังชีวิต จะช่วยพิชิตทุกไวรัส

หน้าที่ของอภิสังขารมาร

๑. มนุษย์ลืมไปว่า เงื่อนไขงานวิจัยกับชีวิตจริงต่างกันมหาศาล ชีวิตจริงเต็มไปด้วยเหตุปัจจัยที่เป็นอนัตตา แก้ได้ด้วยสภาวะกรุณา (ไม่ใช่คิดกรุณา เป็นการหลังความกรุณาที่เซลล์ของร่างกาย)

๒. อภิสังขารมารทำให้มนุษย์คิดว่า ตนเองเป็นสัตว์สังขม หยุดเชื่อเพื่อชาติ ฯลฯ วลีเด็ดพูดกันตลอดวันมาเกือบสองปี ยิ่งกระจาย วลีเด็ด ก็ยิ่งสร้างอกุศลมูลทับทวีขึ้นเป็นอภิสังขารมาร

๓. ให้เชื่อพระพุทธเจ้าบ้างว่า กรรมเป็นของเฉพาะตน อ่อนโยน ต่อร่างกายของตนเองให้เป็น เป็นวิถีแห่งการเห็นอภิสังขารมารตรงตัว

๔. เกิดเป็นมนุษย์ มีสิทธิ์ที่จะเชื่อ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน เพราะ วิทยาศาสตร์เอง ก็อธิบายการควบคุมของระบบประสาทอัตโนมัติ ไม่ได้

ลองเชื่อพระพุทธเจ้าดูบ้าง ก็ไม่เสียหาย ทำดู ไม่ต้องบอกใคร

รู้สึกตัวแบบกลับ Configuration เพื่อหลีกเลี่ยงการทำงานของ ระบบประสาทส่วนกลาง ที่แพร่ระบาดอภิสังขารมารทั่วโลก คล้ายคลึงกัน นั่นคือการตั้งความรู้สึกด้วยนิพพานธาตุนั่นเอง

พอตั้งความเชื่อเกี่ยวกับนิพพานธาตุในร่างกายได้ตรงจริง จากนั้นก็หายใจเบาที่สุด ด้วยความกรุณา

ตรงนี้ถ้าคุณเป็นนักวิทยาศาสตร์ จะรู้เลยว่า ใช้พลังชีวิตต่างระดับกับข้อมูลวิจัยของนักวิทยาศาสตร์ คือใช้พลังที่ต่ำที่อ่อนโยน คมคมหายใจให้ได้ด้วยระบบประสาทอัตโนมัติ

เหมือนคนเก่ง ๆ ทั้งหลายที่ใช้ระบบประสาทส่วนนี้ได้ จะไม่เป็น กระทบตื้นตื้นเหมือนคนธรรมดา

ถ้ากรุณาเป็นเมื่อไร คลื่นพลังชีวิตที่ต้านไวรัสทุกชนิดจะเกิดขึ้นที่

ถ้าอัสจรรยในพลังความรู้สึกกรุณาได้เมื่อไร ความระแวงภัยจากไวรัสทุกชนิดหายไป จะโอบ้าง จะจามบ้าง เป็นธรรมดาของชีวิต เพราะทุกชีวิตคลุกเคล้ากับไวรัสสิ่งแปลกปลอมมากมายเป็นธรรมดา ตั้งแต่กำเนิดจักรวาลด้วยซ้ำ

ใช้ความกรุณาบวกกับนิพพานธาตุ (ปัญญาธิคุณของพระพุทธเจ้า) จะช่วยสร้างสมดุล ที่ทำให้ร่างกายแข็งแรง จิตใจเบิกบาน ลองทำดู ไม่ได้เสียอะไรเลย มีแต่ได้กับได้อย่างเดียว

อำนาจของอภิสังขารระดับโลกาภิวัตน์

๑. ความเชื่อในความรู้โลกาภิวัตน์ระบาดรุนแรง ผู้มีเครดิตดี อาจนำข้อมูลทันสมัยมาแพร่กระจายในสังคม ต่างแข่งขันกันปรารถนาดี แข่งขันกันบอกข้อมูลล่าสุด พุด ซ้ำ ย้ำ ความรู้เดิม ๆ ยิ่งกว่าโฆษณา ขายสินค้าทุกตัว ไม่ยอมรับว่า สิ่งที่แพร่กระจายเป็นข่าว รวมถึงพาดหัวข่าวเด็ด ๆ เป็นวลีเพชฌฆาต ฆ่าความปกติในจิตของคนส่วนมาก โดยเฉพาะ มนุษย์แรงงาน มนุษย์หาเช้ากินค่ำ จะกลัวเป็นพิเศษ

๒. ความเชื่อในพุทธธรรมถูกเก็บใส่ตู้ไว้กราบ ผู้รักษาพระธรรมวินัย ต่างพร้อมใจกันเชื่อความรู้โลกาภิวัตน์ ยิ่งกว่าความศักดิ์สิทธิ์ของพระธรรมวินัย เป็นสองปีที่อารยธรรมกลับชั่วคราว ผู้รักษาพระธรรมวินัยอยู่ภายใต้คำสั่งของฆราวาส ผู้มีปกติชีวิตอยู่กับโมหะมูล

นี่คือมหาวิบัติที่แท้จริงของโลก คือ ฆราวาสบงการผู้รักษาพระธรรมวินัย เมื่อมีจลาทิมูฏีครองโลก มหาวิบัติต่าง ๆ ก็เกิดได้ทุกอย่างย่อมน่า

๓. ข้อมูลของวิทยาศาสตร์ เป็นเรื่องของพลังแม่เหล็กไฟฟ้า ช่วงแคบ ๆ ที่มาทำเป็นดราม่าออนไลน์

นิยายที่เคยเป็นเรื่องดารา กลายเป็นดราม่าตัวจริงในระดับผู้บริหารและการจัดการทุกระดับ ทุกประเภท จากครอบครัว ชุมชน ประเทศ นี่คือนิยายอัศจรรย์ที่ไม่เคยเกิดในอารยธรรมที่ผ่านมา

๔. พุทธบริษัทที่เคยเชื่อความศักดิ์สิทธิ์ของพระรัตนตรัยก็พลอยล้มหายตายจาก สงสัยสูญพันธุ์ หรือใกล้สูญพันธุ์ คล้ายกับบางสปีชีส์ของสัตว์โลก แทบไม่ต่างกัน เหลือไว้แต่พุทธบริษัทที่หยุดเชื่อ อยู่บ้านเพื่อชาติ และปฏิบัติตรงต่อคำสั่งของทางการ

แต่ประเมินได้อีกอย่าง คือเป็นการยับยั้งป้อนกลับ (feedback inhibition) ของความงั่ ที่หลงเชื่ออะไรสักอย่างพร้อมกัน โดยไม่ยอมไต่ร่ตรงหาเหตุที่แท้จริงของความเชื่อ หรือแม้แต่จะปิดฝุ่นกาลามสูตรสิบมาทัดทานบ้างสักนิด ก็ยังไม่มี

อภิสังขารมารก็เป็นสิ่งอัศจรรย์เช่นกัน

๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๔

Proposition ของ IC Chip ที่สุดยอดกว่า Chip ที่โลกาภิวัตน์รู้จัก

๑. โลกาภิวัตน์แค่รู้ว่า อัดถ่านสีดำด้วยความดันสูง จะได้การเรียงตัวของคาร์บอน เรียกว่า เพชร ผลลัพธ์ คือ การสะท้อนแสงมากกว่าดูดแสงนั่นเอง

๒. ถ้าเชื่อพระปัญญาธิคุณว่า ร่างกายของมนุษย์พัฒนาเป็นเครื่องเลเซอร์ที่อัศจรรย์ที่สุด ผู้มีญาณปัญญาสามารถใช้ร่างกายสร้างอิทธิปาฏิหาริย์ได้หลากหลาย

๓. จงรู้ด้วยว่า วิทยาศาสตร์มีเงื่อนไขที่คับแคบ สิ่งที่อยู่และใช้กันเป็นเพราะความรู้ที่นักวิทยาศาสตร์คิดขึ้น กลายเป็นศาสดาแทนศาสดาองค์เดิมต่างหาก

แน่นอน โลกาภิวัตน์ประสบความสำเร็จ ทำให้เกิดความเชื่อสากล ประโยชน์มีมากพร้อมโทษก็มหาศาล เช่น เชื้อพี COVID-19 พร้อมกัน

๔. ความรู้วิทยาศาสตร์-ความรู้พุทธธรรม ไม่ใช่สิ่งที่ไม่น่าเชื่อหรือเชื่อแบบไม่ลืมหูลืมตา

วิทยาศาสตร์อธิบายระบบประสาทอัตโนมัติ (parasympathetic nervous system) ไม่ได้ เหมือนพุทธธรรมนิยามปัญญาญาณได้ยาก แต่รับรองว่า มนุษย์มีสิทธิ์ทำได้ด้วยตนเอง ถ้าลงศรัทธาในคุณของพระรัตนตรัย โดยเฉพาะเชื่อเรื่อง ตนแลเป็นที่พึ่งแห่งตน

๕. ใส่ตภาคตโปธิสัทธา เชื่อในความอัศจรรย์ของนิพพานธาตุที่มีเอง มีตลอดเวลา ตลอดทุกสถานที่ ไม่ขึ้นกับเหตุปัจจัยใด ๆ อีกด้วย

ดังนั้นจึงต้องกลับ Configuration ของความรู้สมมติทุกชนิด ถ้าทำได้ ญาณปัญญา ก็จะเกิดได้ง่าย

๖. วางใจในนิพพานธาตุ พยายามทำลมหายใจของตน ให้มีพลังกรุณา มหาศาล เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ

ถ้าทำได้จะได้ IC Chip ที่อัศจรรย์ พร้อมทั้งจะเข้าถึงความจริงตามธรรม ถ้าอยู่เหนือสมมติเมื่อไร จะกล่าวไปใยเรื่องไวรัส เพราะมันเป็นสมมติล้วน ๆ

ร่างกายมนุษย์ที่หายใจอย่างถูกโลกุตรธรรม จะเป็นสุดยอดของสมาร์ทโฟน ที่โลกไม่มีทางพัฒนาได้ถึงระดับนี้

วันนี้ “หนังสือพิมพ์เดอะชัน” ของอังกฤษ เผยแพร่จดหมายเปิดผนึกของบิลเกตส์

จดหมายฉบับนี้ได้รับการให้ความสนใจเป็นอย่างมาก และถูกส่งต่อจากคนในวงกว้าง คนทั้งหลายต่างกล่าวขานชื่นชมว่าบิลเกตส์เป็นผู้เปี่ยมสติสัมปชัญญะอย่างแท้จริง

๑) ต่อไปนี้คือ จดหมายเปิดผนึกของบิลเกตส์ :

ฉันเชื่ออย่างสนิทใจว่าทุกสิ่งที่เกิดขึ้นล้วนมีจุดประสงค์ทางจิตใจ อยู่เบื้องหลัง ไม่ว่าจะคิดว่ามันดีหรือไม่ดีก็ตาม ในขณะที่ฉันได้นั่งคิดอย่างมีสติรอบคอบ ฉันจึงอยากจะขอร่วมแบ่งปันเสียงสะท้อนจากใจของฉันให้กับท่านทั้งหลาย ว่าแท้จริงไวรัสโคโรน่าได้ทำอะไรกับพวกเราไปบ้าง

- ๑) ไวรัสนี้ได้มาเตือนบอกเราทั้งหลายว่า มนุษย์ทุกคนล้วนเท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะวัฒนธรรม ศาสนา อาชีพ สภาพการณ์ เศรษฐกิจของเราจะต่างกันอย่างไร หรือต่อให้เป็นคนที่มีชื่อเสียงที่สุดคนหนึ่งก็ตาม ในสายตาของไวรัสแล้ว เราทุกคนล้วนเสมอภาคเท่ากัน เราทุกคนก็ควรปฏิบัติต่อคนอื่นด้วยความเสมอภาคเช่นกัน ถ้าคุณไม่เชื่อในสิ่งที่ฉันพูดมา คุณก็ไปถามทอมแฮ็งค์ดู

- ๒) ไวร้สนี้ได้มาเตือนเรา ว่าชะตากรรมของเราทุกคนล้วนเชื่อมโยงเข้าด้วยกัน สิ่งที่ส่งผลต่อคน ๆ หนึ่งก็สามารถส่งผลต่ออีกคนเช่นเดียวกัน ไวร้สยังเตือนเรา พรหมแดนเท็จที่เราสร้างไว้ นั้นมันไร้ค่าเสียจริง เพราะไวร้สไม่ต้องใช้หนังสือเดินทางก็ข้ามระหว่างประเทศได้
- ๓) ไวร้สเตือนสติเราว่า สุขภาพที่ดีมีค่าแค่ไหน แต่เรากลับละเลยสุขภาพนี้ ไปกินอาหารขยะทั้งหลาย ดื่มน้ำที่ปนเปื้อนสารเคมีต่าง ๆ ถ้าเราไม่ดูแลตนเอง แน่แน่นอนว่าเราต้องเจ็บป่วย
- ๔) ไวร้สเตือนเราว่า ชีวิตนั้นทุกข์และแสนสั้น สิ่งที่สำคัญที่สุดที่เราควรทำคืออะไร โดยเฉพาะผู้สูงอายุที่ป่วยแล้ว จุดมุ่งหมายของชีวิตไม่ได้อยู่ที่การซื้อกระดาษชำระแบบม้วน
- ๕) ไวร้สเตือนเราว่า สังคมของเราเห็นวัตถุกลายเป็นสิ่งสำคัญอันดับแรก เมื่อเราประสบกับปัญหาความยากลำบาก เราเพิ่งนึกขึ้นได้ว่าความต้องการพื้นฐานของเราคือ อาหาร น้ำ และยา มากกว่าสินค้าฟุ่มเฟือยที่ไม่ได้มีมูลค่าอะไรเลย
- ๖) ไวร้สเตือนเราว่า ครอบครัวมีความสำคัญเพียงใด แต่เรากลับมองข้ามจุดนี้ไปแล้ว ไวร้สบังคับให้เรากลับไปบ้านของเรา ดังนั้น เราจึงสามารถสร้างบ้านให้เป็นครอบครัว และสร้างสายสัมพันธ์ที่เข้มแข็งในครอบครัว

- ๗) ไวร้สเตือนเรารว่า งานที่แท้จรงของเราไม่ใช่งานที่เรากำลังรับจ้างอยู่ นั้น เนนอนว่าเราต้องทำงาน แต่ทว่าตามพระประสงค์ของพระเจ้าในการสร้างเรามา ไม่ใช่เพื่อให้เรามาทำงาน งานที่แท้จรงของเราทุกคนคือการดูแลซึ่งกันและกัน ปกป้องคุ้มครองซึ่งกันและกัน และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อประโยชน์ร่วมกัน
- ๘) ไวร้สเตือนเรารว่า เราอย่าได้สำคัญตัวเองยิ่งใหญ่ หยิ่งผยอง ไวร้สยังเตือนเรารด้วยว่า ไม่ว่าคุณจะคิดว่าตัวเองยิ่งใหญ่เพียงใด ไม่ว่าคนอื่นจะคิดว่าคุณยิ่งใหญ่เพียงใด ไวร้สขนาดเล้ก ๆ เพียงแค่นิดเดียว ก็สามารถทำให้โลกทั้งใบหยุดนิ่งได้ทันที
- ๙) ไวร้สเตือนเรารว่า อิศรภาพอยู่ในมือของเราเอง เราสามารถเลือกที่จะร่วมมือและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เลือกที่จะแบ่งปันให้ และสนับสนุนซึ่งกันและกัน หรือเราสามารถเลือกที่จะเห็นแก่ตัว กักตุนเสปียงเพื่อดูแลแค่เฉพาะตัวเองเท่านั้น มีเพียงในยามยากลำบาก เราจึงสามารถมองเห็นใบหน้าทีแท้จรงของคน ๆ หนึ่งได้
- ๑๐) ไวร้สเตือนเรารว่า เราสามารถอดทน หรือตื่นตระหนกได้ เรายังสามารถเข้าใจได้ว่าสถานการณ์เช่นนี้ เคยเกิดขึ้นหลายครั้งในประวัติศาสตร์มาแล้ว แต่สุดท้ายทุกอย่างก็ผ่านไป เราอาจตื่นตระหนกคิดว่าวันสิ้นโลกมาถึงแล้ว จนส่งผลทำร้ายตัวเราเอง

- ๑๑) ไวรัสเตือนเราว่า การแพร่ระบาดของไวรัสเป็นทั้งจุดจบและจุดเริ่มต้น เวลานี้เราสามารถไตร่ตรองและทำความเข้าใจได้แล้ว เรียนรู้รับเอาบทเรียนจากความผิดพลาดนี้ การแพร่ระบาดของไวรัส อาจเป็นจุดเริ่มต้นของการเวียนว้าย และอาจจะดำเนินเช่นนี้ต่อไป จนกว่าเราได้รับบทเรียนทั้งหมด
- ๑๒) ไวรัสเตือนเราว่า โลกของเรากำลังป่วย ไวรัวยังเตือนเราด้วยว่า เราต้องดูว่าฝันป่าหายไปเร็วแค่ไหน นอกจากนี้คุณต้องดูความเร็วที่กระต๊ากชำระม้วนหนึ่งหายไปจากชั้นวางว่าเร็วแค่ไหน เราทุกคนต่างป่วยกันหมดแล้ว เพราะครอบครัวของเราป่วย (โลกคือครอบครัวของเรา)
- ๑๓) ไวรัสเตือนเราว่า ความยากลำบากมักจะผ่านไปได้เสมอ แล้วจากนั้นทุกอย่างก็จะง่ายขึ้น มา ชีวิตเป็นวัฏจักรวนเวียน ตอนนี้เป็นเพียงขั้นตอนหนึ่งในวัฏจักรเท่านั้น เราไม่ต้องตกใจ โรคระบาดจะผ่านไปได้แน่นอน

หลายคนคิดว่าการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรน่าเป็นหายนะ แต่ฉันคิดว่านี่จะเป็นการ “แก้ไขข้อผิดพลาดที่ยิ่งใหญ่ที่สุด”

วิเคราะห์ วิภังชาวะของ บิลเกตส์

บิลเกตส์เจ้าพ่อไมโครซอฟ มหาเศรษฐีอันดับหนึ่งของโลก เพิ่งประกาศหย่ากับ ภรรยาเมื่อสองสามวันที่ผ่านมา

**ผู้ที่ประสบความสำเร็จในชีวิต
จะเข้าถึงสัจธรรมได้ด้วยตนเอง**

ดิฉันจะนำข้อความของบิลเกตส์ มาวิเคราะห์เทียบหลักการกับ พุทธธรรม ท่านที่ต้องการเข้าใจหลักของพุทธธรรม ก็ต้องอ่านอย่าง ตั้งใจด้วยการวิเคราะห์จะเรียงลำดับเป็นข้อ ๆ แต่ทว่าจะพบหลักการ ที่ซ้ำ ๆ ที่บิลเกตส์พูดถึง ดิฉันปล่อยให้เป็นไปตามข้อเขียนของบิลเกตส์

ข้อหนึ่ง *ไวรัลเตือนเราว่า มนุษย์มีความเสมอภาคทางวัฒนธรรม ศาสนา อาชีพ แม้แต่สถานการณืทางเศรษฐกิจ*

พุทธเจ้า หรือหลักของพุทธธรรมกล่าวว่า มนุษย์เราเสมอภาค กันด้วยธาตุธรรม บาปอกุศลย่อม เข้ากันได้ถ้ามีตรงกัน มนุษย์ต่างกัน ที่บุญกุศลว่ามีมากมีน้อย **บุญคือความสุข กุศลคือความเจริญ** ผู้มี กุศลจึงต้องมีปัญญาที่จะใคร่ครวญดูความจริง

ข้อสอง *ชะตากรรมของมนุษย์ล้วนเชื่อมโยงกัน พรหมแดน ระหว่างประเทศช่างไร้ค่า เพราะไวรัลเดินทางโดยไม่ต้องใช้หนังสือ เดินทาง*

พุทธธรรมกล่าวว่า ชะตากรรมของมนุษย์เกิดจากเจตนาของเขาเอง อกุศลเจตนาย่อมนำความวิบัติ กุศลเจตนาย่อมนำคติสมบัติ มนุษย์จึงควรมีสติปัญญาเลือกเสพปัจจัยต่าง ๆ (โดยเฉพาะผ่านออนไลน์) ที่จะสั่งสมเป็นบุญกุศลของจิตวิญญาณ ดังนั้นอยู่บ้านเดียวกันก็ปลอดภัยจาก covid-19 ได้ ถ้าจิตมีแต่กุศลเจตนา กลัวใจตนเองให้มาก เพราะใจของตนนี้แหละจะพากรรมที่ไม่พึงประสงค์มาให้

ข้อสาม กล่าวถึงอาหาร Continental ของอเมริกัน คืออาหารขยะธรรมดา เพราะปรุงแต่งโดยไม่รู้ที่ไปที่มา และรักษารสชาติโดยไม่คำนึงถึงความปลอดภัยของผู้บริโภค

ขอคอมเมนต์ส่วนตัว ยิ่งประกาศล็อกดาวน์ ปิดร้านอาหาร การสั่งอาหารขยะก็เพิ่มขึ้น หลังล็อกดาวน์คนไทยจะเป็นโรคอื่น ๆ อีกมาก

ข้อสี่ เขาพูดถึงเกี่ยวกับกระดาษชำระม้วน ที่คนอเมริกันใช้สำหรับทำความสะอาดตนเอง และข้าวของเครื่องใช้ คนไทยเคยใช้ผ้าขี้ริ้วหลายระดับ เช็ดเท้า เช็ดจาน เช็ดหน้า

แต่เพราะโฆษณาทำให้คนติดกับดักความทันสมัย กระดาษชำระเป็นของจำเป็น ขอแถมว่าตั้งแต่ covid-19 ระบาด ข้าพเจ้าซักแمسแค่สองครั้ง (ปีละครั้ง) เพราะไม่ยอมรับชะตากรรม กับมนุษย์สมัยใหม่ ไม่เคยซื้อน้ำดื่ม ฯลฯ สองปีที่ผ่านมาจึงไม่ยอมใช้ตามกระแส เป็นข้อเท็จจริงที่เป็นความเชื่อส่วนตัวของตนเอง

ข้อห้า บิลเกตส์พูดตรงกับพระพุทธเจ้า คือ ปัจจัยสี่มีความสำคัญกว่าแบรนด์ของสินค้า (ที่โฆษณาสินค้า Continental ให้คนคนหลงทำตาม)

ข้อหก ขอล้อข้อนี้ว่า “อยู่บ้านพร้อมกัน เล่นสมาร์ทโฟน คนละเครื่อง กรรมก็แยกขาดจากกันอยู่ดี”

ข้อเจ็ด งานที่แท้คือ การดูแลซึ่งกันและกัน
พระพุทธเจ้ากล่าวว่า เราพึงทำงานเพื่อตอบแทนบุญคุณของ
ธรรมชาติและของมนุษย์ด้วยกัน

ข้อแปด ไวรสต์ตัวเล็กนิดเดียว สามารถหยุดโลกนี้ได้
พระพุทธเจ้า มีฉันทิภูมิจึงเท่านั้นที่จะทำลายล้างทุกอย่างได้

ข้อเก้า พุทธเจ้าให้เรา “ให้ก่อนรับ” ผู้ให้ก่อนย่อมได้ก่อน

ข้อสิบ พระพุทธเจ้าประธานกาลามสูตรสิบไว้ครบถ้วนสำหรับ
เผชิญหน้ากับความวิบัติทุกอย่าง กาลามสูตรสิบเป็นมหามัชฌิมปฏิบัติทา

ข้อสิบเอ็ด จุดจบและจุดเริ่มต้น คือ สิ่งเดียวกัน นี่คือปรัชญา
พุทธแท้ พระพุทธเจ้าทรงบัญญัติโลกียธรรม-โลกุตระธรรม อยู่ที่เดียวกัน

ข้อสิบสอง พุดถึงสิ่งแวดล้อมที่หายไปเพราะกระดาศชำระ
เป็นเหตุ (พุดซ้ำการเชื่อในความคิดเดียว เป็นภัยต่อสิ่งแวดล้อมก็เพราะ
การศึกษาของเราเน้นย้ำความคิดสร้างสรรค์ของโลกสากล จึงทำให้
หายหน้าบังเกิดตามโลกสากล ถ้าหันกลับมาองความคิดสร้างสรรค์
เชิงพุทธบ้าง คงไม่วินาศขนาดนี้

ข้อลิสสาม ความยากลำบากจะผ่านไปเสมอ ไม่ต้องตกใจ
ไวรัสจะผ่านไปได้แน่นอน

พระพุทธเจ้ากล่าวว่า ความสำนึกกว่าคิดผิด (มิจฉาทิฏฐิ) จะเป็น
รุ่งอรุณของการแก้ปัญหา คุณสำนึกวินาทีนี้ โครระบาดก็จะหายจาก
คุณไปในแค่พริบตา ความสำนึกผิดจะกลับชั่ว นำความคิดถูก (สัมมา
ทิฏฐิ) มาให้ฉับพลัน

ข้อลิสสี่ เขาคิดว่าการระบาดของ covid-19 เป็นการแก้ไข
ข้อผิดพลาดที่ยิ่งใหญ่ อันนี้ค่อนข้างตรงกับพุทธธรรม

๑๔.๑ สิ่งแวดล้อมได้ฟื้นตัว เมื่อการท่องเที่ยวถูกล็อกดาวน์

๑๔.๒ ผู้มีกุศลศรัทธาก็จะใช้วิกฤติเป็นโอกาส

๑๔.๓ รัฐบาลแก้ปัญหาโดยสร้าง “ขอตานออนไลน์”
ได้ประโยชน์น้อย

๑๔.๔ รัฐบาลยังเป็นทาสของโลกาภิวัตน์ การแก้ปัญหา covid-19
ตามแบบฉบับโลกสากล จะช่วยเร่งพุทธบริษัทในทะเบียน
บ้านให้สมบูรณ์แบบ ศาสนาพุทธจะกลายเป็นไสยศาสตร์
มากพอ ๆ กับคนไทยใช้วิทยาศาสตร์แบบไสยศาสตร์
คือ ไสยศาสตร์ยกกำลังสอง

ถ้าสำนึกถึงข้อผิดพลาด ไม่เชื่อกฎแห่งกรรมตามแนวพุทธบัญญัติ
ไม่เชื่อการนิรันดร์ของพระพุทธเจ้า คุณไม่ต้องย้ายประเทศหรอก เพราะ
ทุกอย่างมันวิบัติ ก็อยู่ที่จิตของเรานั้นเอง

การสร้างนิสัยแห่งความสุข ๒๐ ประการ

มีการกล่าวถึงอย่างแพร่หลายในสังคมออนไลน์ ระดับสากล กับบทความนี้ เมื่อ ปี ค.ศ. 2016 มีความว่า

๑. Be Grateful สำนึกบุญคุณคนที่ดีต่อเรา
๒. Choose Your Friends Wisely : เลือกเพื่อนอย่างชาญฉลาด
๓. Cultivate Compassion : ให้ความเห็นอกเห็นใจ แก่คนอื่น
๔. Keep Learning : หมั่นเรียนรู้
๕. Become a Problem Solver : เป็นผู้แก้ปัญหาได้
๖. Do What You Love : ทำในสิ่งที่คุณรัก
๗. Live in the Present : อยู่กับปัจจุบัน
๘. Laugh often : หัวเราะบ่อย ๆ
๙. Practice Forgiveness : ฝึกการให้อภัย
๑๐. Say Thanks often : กล่าวขอบคุณเสมอ

๑๑. Create Deeper Connections : สร้างความสัมพันธ์ ลึกล้ำ
๑๒. Keep Your Agreement : รักษาสัญญา คำพูด
๑๓. Meditate : ทำสมาธิ
๑๔. Focus on What You're Doing : ตั้งมั่นในสิ่งที่กำลังทำ
๑๕. Be Optimistic : มองโลกในแง่ดี
๑๖. Love Unconditionally : รักอย่างไม่มีเงื่อนไข
๑๗. Don't Give up : อย่ายอมแพ้
๑๘. Do Your Best and then Let it Go : ทำดีที่สุดแล้ว อย่ายึดติด
๑๙. Take Care of Yourself : ดูแลตัวเอง
๒๐. Give back to society : ตอบแทนสังคม

ข้อวิจารณ์การสร้างนิสัยแห่งความสุข

๒๐ ประการ

ดิฉันจะเขียนตามหัวข้อ ดังนั้นจึงอาจจะไม่ไปตามลำดับขั้นตอนของพุทธธรรม

๑. Be Grateful สำนึกบุญคุณคนที่ดีต่อเรา

เพราะเกิดมาพร้อมกับอวิชา อคติสี่ (รัก เกลียด กลัว หลง) จึงเป็นสัญชาตญาณธรรมชาติ ทำให้ผู้คนเลือกปฏิบัติตามกำลังความคิดที่เจอไปด้วยอคติสี่ของตนเอง สรุปล มีคนที่ดีกับเรา คนที่เราเกลียดมีความกลัว เช่นนี้เป็นต้น

พุทธบริษัทควรเข้าถึงความเป็นเพื่อนทุกซ์ เกิด แก่ เจ็บ ตาย

สิ่งแรกที่มีพระคุณสูงสุด คือ สรรพธรรมชาติ เช่น อากาศที่หายใจ น้ำที่ดื่ม อาหารที่กิน ต้องถูกกับธาตุธรรมของเรา เราต้องสำนึกสูงสุดต่อกรรมของเราเอง ที่เป็นที่รวมของเหตุปัจจัยทั้งหลาย ตามกฎแห่งกรรม

ร่างกายเป็นเครื่องมือของจิต แต่ต้องประกอบหน้าที่ตามกฎแห่งกรรม เราจึงควรเห็นใจร่างกายของตนเอง ที่ถูกประกอบเข้าตามกรรม (ไม่ต่างจากรถยนต์ที่ถูกประกอบด้วยบริษัทประกอบรถยนต์ชื่อต่าง ๆ หรือแม้แต่ควายเหล็ก รถอีแต๋น)

๒. Choose Your Friends Wisely : เลือกเพื่อนอย่างชาญฉลาด

๒.๑ เพื่อนคนแรกคือบิดามารดาบังเกิดเกล้า ที่หลอมกรรม
ของเรากับของท่าน

๒.๒ ถัดไปคือครอบครัว ชุมชน ประเทศ สมัยโบราณมีความ
ชัดเจนในความเชื่อที่แทรกในค่านิยม ประเพณี

๒.๓ สมัยออนไลน์ ความเชื่อมั่นวุ่นวาย เพราะโกลาหลด้วย
สื่อออนไลน์ ที่ถูกครอบงำ ตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดา

๒.๔ กัลยาณมิตร คือเพื่อนแท้ ผู้สร้างสัมมาทิฐิ

๓. Cultivate Compassion : ให้ความเห็นอกเห็นใจแก่คนอื่น

ดิฉันเป็นนักวิจัยพันธุวิศวกรรม วิจัยกับชิ้นส่วนดีเอ็นเอมาเกือบ
สองทศวรรษ ถ้าจะให้ฉีดวัคซีน จะเลือกซีโนแวคของจีน (ผลิตจาก
วัคซีนเชื้อตาย) แต่ไม่เลือกชนิดวัคซีนผลิตจาก vector gene (ที่รัฐบาล
สั่งมาจากอเมริกาและยุโรป)

นั่นคือถ้าต้องฉีด แต่ในความเป็นจริงก็ไม่ฉีดจะดีกว่า เพราะ
ยังไม่ได้กลัว COVID-19 เลย

แต่ได้รับผลกระทบบ้างจากคำพูดของคนกลัว COVID-19 ที่นั่ง
ใกล้เรา เพราะเขาเห็นเราประมาทไม่สวมหน้ากากอนามัย ฯลฯ ความ
เชื่อเป็น อภิสังขาร อย่างหนึ่ง

ยิ่งข้อเท็จจริงถูกยำ กลุ่มรุม ตอกย้ำ ทั้งวันทั้งคืน ทุกวัน ทุกช่องทาง ทุกประชาสัมพันธ์ ทุกที่ ทุกสารคดี (แทรกตัวเล็ก ๆ ให้ติดตาม)

นับเป็นมหาสงครามทางจิตวิญญาณที่ยิ่งใหญ่ เกิดมาอายุ ๘๐ ปีไม่เคยเห็นอกีสงหารอะไร มันอัศจรรย์เท่ากับข้อเท็จจริงของการระบาดของ COVID-19

ที่พูดนี้คือความเห็นใจที่ดิฉันให้ต่อเพื่อนร่วมทุกข์ทั้งหลาย

หมอ พยาบาล เป็นพระเอกเป็นนางเอก ถูกชื่นชมตลอดเวลา แต่ดิฉันเข้าใจท่านเหล่านั้น ที่ต้องถูกทรมานสวมหน้ากาก กับใส่เสื้ออวกาศ แคะดิฉันใส่ครึ่งชั่วโมงตอนเดินห้างสรรพสินค้า ยังอึดอัด หายใจไม่ออก นับเป็นอาวุธสงครามที่แปลกในยุคสื่อออนไลน์สากล หลุมหลบภัย ความระแวงภัยที่มวลมนุษย์มีต่อกัน ที่ดีที่สุดตามหลักพุทธธรรมคือ หายใจด้วยความกรุณาต่อเซลล์ร่างกายของตนเอง สงครามกลัว COVID-19 ทำให้ดิฉันค้นพบว่า ระบบประสาทอัตโนมัติเป็นเรื่องที่คนโบราณอาจหมายถึงโลกุตรธรรมก็เป็นได้

การหายใจ การย่อยอาหาร การรู้สึกสัมผัสชาตญาณ กิน กาม เกียรติ มันเกิดได้เองในสิ่งมีชีวิต โดยเฉพาะสัตว์ และสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม จะมีวัฒนธรรมประจำสปีชีส์ของมัน ลิงบาบูน (ตัวใหญ่ ๆ) จะมีการเรียนรู้ทางวัฒนธรรมผ่านเหตุปัจจัย ไม่ต่างจากมนุษย์

ปรากฏการณ์การระบาดของ COVID-19 เป็นวัฒนธรรมการเป็นอยู่แบบใหม่ ที่มนุษย์เรียนรู้ไม่ต่างจากสัตว์ดิรัจฉานอื่น ๆ แต่พุทธบริษัทที่แท้ ควรกรุณาร่างกายของตนเองด้วยสัมมาทิฐิ

๔. Keep Learning : หมั่นเรียนรู้

สังคมไทยใช้สื่อออนไลน์สูงเกือบเป็นอันดับต้น ๆ ของโลก ใช้เวลาถ้วนเฉลี่ย ๑๒ ชั่วโมงต่อวัน กับสื่อออนไลน์

สื่อออนไลน์ทุกชนิด ทุกชื่อที่กล่าวถึง เป็นการตัด ต่อ แต่ง ตัดม ให้สอดรับกับอายตนะของมนุษย์ ผ่าน ตา หู เป็นส่วนใหญ่ สื่อทุกชนิด เป็นบัญญัติ เช่น สื่อภาษา สื่อคำพูด คำเขียน สื่อสัญลักษณ์

แต่ที่น่าเกรงขามคือ สื่อบัญญัติสากล เช่น หน่วย ชั่ง ตวง วัด หน่วยทุกชนิด มาตรฐานทุกประเภท ใครเป็นผู้เริ่มต้นบัญญัติ จะเป็น ผู้กุมอำนาจทางการบริหาร การปกครองระดับสากลไว้ได้ด้วย

สื่อออนไลน์ ทำให้สัญญาชตญาณการขัดแย้ง การแย่งชิง การทำ สงครามแย่งสิ่งที่ปรารถนา แปรรูปจากบรรพกาล การรบแบบโบราณ จิงล้าสมัย การขัดแย้งที่ทันสมัยจึงเป็นการแย่งชิงทางวัฒนธรรมแทน

ถ้าลองมนุษย์ปลงใจเชื่อว่า นี่ดี นี่ของรักของเรา มนุษย์จะถวาย ชีวิตให้ โดยไม่ต้องอาศัยเหตุผล

วัฒนธรรมของชีวิตที่สำคัญที่สุด คือ การกิน การดำรงชีพ ได้แก่ บ้าน ที่อยู่อาศัย เครื่องแต่งกาย ยารักษาโรค บัดนี้ วัฒนธรรมที่เป็น ปัจจัยสี่จากบรรพกาลถูกเปลี่ยนเป็นวัฒนธรรมสากล (มามา เป๊ปซี่ โค้ก ไก่ทอด ฯลฯ และ ฯลฯ)

พระพุทธเจ้าท่านเน้นย้ำเหตุปัจจัยที่เข้ามาประกอบ เป็นปัจจุบันขณะ (learning life) ท่านให้เราใคร่ครวญปัจจุบันขณะ ให้เห็นจริง ให้เห็นตรง สร้างเหตุปัจจัยในปัจจุบันขณะให้เป็น “กุศล”

กุศล หมายถึง เจริญ ถูกต้องกับนิสัยของเรา ช่วงอายุของเรา สถานการณ์ของเรา และกรรมของเรา กุศลคือ กิน ดื่ม ฯลฯ แล้วเจริญ พัฒนา สถาพร

อกุศล หมายถึง เสื่อม กินยากไม่ถูกกับภูมิอากาศ (กินแอปเปิ้ล แทนกล้วยน้ำว้า ดื่มเป๊ปซี่แทนน้ำ ฯลฯ และ ฯลฯ) ทำให้การมีชีวิตของเราเพิ่มพูนกำลังของอวิชชา มีอคติที่รุนแรง รักแรงเกลียดแรงกลัวแรง หลงสื่อออนไลน์รุนแรง

๕. Become a Problem Solver : เป็นผู้แก้ปัญหาได้

หลักของพุทธธรรม คือ การดำรงชีวิตคือความทุกข์ โกลาหล (chaos) ต้อง กิน นอน ดื่ม เปลี่ยนอิริยาบถน้อยใหญ่ให้ถูกต้องตาม สุขลักษณะ

คลิปเสนอแนะเรื่อง กิน นอน ดื่ม การทำโยคะ ชีงง ฯลฯ มีจำนวนนับไม่ถ้วน (ทั้ง ๆ ที่ยุคที่ดิฉันเป็นเด็ก ๆ ใช้สัญชาตญาณธรรมดา)

ตอนเป็นนักเรียนมัธยมศึกษา เพิ่งรับรู้ว่าเมื่อเชื้อโรคในปากจึงต้องแปรงฟัน

ขณะเป็นนิสิตจุฬาฯ เพิ่งรู้ว่า อาบน้ำต้องใช้ผ้าขนหนูเช็ดตัว เพราะไม่เคยใช้มาก่อน ฯลฯ พูดแล้วประหลาดใจในประสบการณ์ชีวิต

ในวัยเด็ก ที่ไม่เคยมีการตักเตือนของบุพการีอะไรมากมาย แต่รู้จัก
รักษาชีวิตรอดตลอด ตกน้ำอย่างไรไม่ให้ตาย เป็นไขปวดหัวทำอย่างไร
 ฯลฯ ชีวิตวัยเด็กของดิฉันเป็น Problem solver โดยสัญชาตญาณ

ความอีหล็กอีเหลือ่เกี่ยวกับสุขภาพร่างกาย เกิดขึ้นหลังจากเป็น
บัณฑิตเกียรตินิยมทางวิทยาศาสตร์ เมื่อกว่าครึ่งศตวรรษที่ผ่านมา
อะไร ๆ ดูน่าเคลือบแคลงใจตอนเป็นมหาบัณฑิต เพราะรู้ว่าอะไร ๆ
ที่ใช้ที่เชื่อไม่ได้ผ่านการวิจัย แต่ผ่านระบบสัญชาตญาณ พอจบปริญญา
เอกชีวเคมีจากสหรัฐอเมริกา คราวนี้เลยกลายเป็นผู้นำ “อภิสังขารมาร”
ที่สำคัญ เพราะปริญญาที่พ่วงทำมานี้เอง

ปฏิบัติภาวนา ศึกษาปริยัติของพุทธธรรมด้วยตนเองประมาณ
๓๐ ปี จึงกลายเป็น Problem solver เหมือนสมัยเป็นวัยรุ่นอีกคำรบ
หนึ่ง เพียงแต่การแก้ปัญหาชีวิต มันมีเหตุปัจจัยซับซ้อน โกลาหล ไม่ใช่
เหตุปัจจัยเรียบง่าย ตรงไปตรงมาเหมือนสมัยวัยรุ่น

กระบวนการแก้ปัญหาชีวิต (กิน ดื่ม พักผ่อน นอน บันเทิง)
จะเต็มไปด้วยเครื่องมือทางวิทยาศาสตร์-เทคโนโลยี ที่ยุคตอนเป็น
เด็ก ๆ ไม่มีสิ่งเหล่านี้เลยสักอย่าง ไม่มีไฟฟ้า น้ำประปา ถนน เป็นต้น

ขั้นตอนของชีวิตตอนเด็ก ๆ ก็ต้องไปตามข้างขึ้นข้างแรม ตักน้ำ
ตอนไหน ใส่บาตรตอนไหน เทศน์มหาชาติตอนไหน ทุกอย่างขึ้นกับ
ฤดูกาลธรรมดา

ผลไม้ อาหาร ต้องตามฤดูกาล ซื้อขายกันตามคลองถ้าอยากกิน
อาหารตามสั่ง ต้องอดทน เพราะพ่อค้าก๊วยเตี๋ยต้องทำเครื่องปรุงเอง

และพายเรือขายตามบ้าน แวะทุกบ้านตามลำดับ คิวของเราจึงอาจรอเป็นชั่วโมง กระตักเท้าน้ำ เป็นต้น ไม่ต้องการคำอธิบายใด ๆ

นี่คือ *Problem solver* ตามลัทธิชาตญาณธรรมดา

6. Do What You Love : ทำในสิ่งที่คุณรัก

ตอนเป็นเด็ก คำชมของพ่อที่มักกวัดแกว่งของท่านว่า ดิฉันเป็นเด็กขยัน อดทน ทำให้สามารถทำงานช่วยพ่อปรุงยา ชนิดข้ามคืนได้ ไม่เหน็ดเหนื่อย สมัยนั้นการปรุงยาต้องทำทุกอย่างด้วยมือ เช่น ทำของที่ละใบ ตากยาก บดยา ร่อนยา ปั่นเม็ดยา ปิดทองเม็ดยาและอื่น ๆ

ตอนเป็นอาจารย์จุฬาฯ (เริ่มตั้งแต่อายุ ๒๓ ปี) ทำทุกอย่างตามที่สังคมผลักดัน พัฒนาความรู้ พัฒนาการสอน เริ่มทำวิจัยและอื่น ๆ

ผ่านมาถึงวัยกลางคน เจอกับคำวิจารณ์ของสังคมว่า บัณฑิตที่ผลิตให้เป็นเงาของสากลโลก กลายเป็นบัณฑิตหอคอยงาช้าง แกรมติเดียนว่า ความวิบัติของภาษาไทยก็มาจากอาจารย์จุฬาฯ นี่แหละ ที่สอนด้วยภาษาอังกฤษแซมด้วยภาษาไทย (เรียกว่าภาษาวิบัติ)

แต่ในความเป็นจริง เราได้อุทิศวันละ ๒๔ ชั่วโมง ติดตามความรู้สากลโดยเฉพาะในบริบทของงานวิจัยสากล ทำให้ไม่รู้ว่าสังคมไทยมีก้าพิศอย่างไร ชอบอะไร เพราะแทบไม่ได้ดูภาพยนตร์ไทย ละครไทย ฯลฯ อะไร ๆ ที่เป็นวัฒนธรรมไทยนั้นไม่รู้เลย บอกจริง ๆ ยังไม่ถนัดกินส้มตำด้วยซ้ำไป (สัญชาติไทย แต่ความคิดเป็นฝรั่งเต็ม ๆ)

ถามว่า :- รักงานวิจัย การผลิตบัณฑิตใหม่

ตอบว่า :- ไม่รู้ว่ารักหรือไม่ แต่พอถูกแรงขับที่เรารับมาเอง ว่าเราต้องผลิตบัณฑิตให้รู้เท่าทันโลกสากล ทันสมัย ทันโลก ทันฝรั่ง

จนกระทั่งเครียดทนไม่ไหว ก็ลาออกไปภาวนาเอาเป็นเอาตาย อยู่ในป่า ห่างไกลจากผู้คนรวมแล้วหกปี เปิดตัวขึ้นมา (พ.ศ. ๒๕๔๒) ก็ไปสอนธรรมให้กับชาวต่างประเทศที่สวนโมกข์นานาชาติ

ช่วงนั้นเดินทางจากที่พักที่อำเภอปรางค์ชัย จังหวัดนครราชสีมา กว่าที่จะถึงกรุงเทพก็ยาก จากกรุงเทพเดินทางข้ามคืนกว่าจะถึงอำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี เดินทางข้ามวันข้ามคืนกว่าจะถึงสวนโมกข์

กว่าจะค้นพบว่า ที่ไหนเดินทางลำบากไปกลับ นครราชสีมา-สุราษฎร์ธานีได้เกือบร้อยครั้ง ก็เพราะมีอนุสัยรักการถ่ายทอดสิ่งที่ตนเองรู้ ให้เป็นสาธารณประโยชน์นั่นเอง

Do what you love ที่แท้ก็เป็นสิ่งที่ดิฉันทำมาตลอดช่วงชีวิต ด้วยความรักการถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ให้เป็นอรรถประโยชน์ ทำเช่นนี้ทั้งชีวิตนั่นเอง

๗. Live in the Present : อยู่กับปัจจุบัน

โครงสร้างไวยากรณ์อังกฤษ เน้นย้ำการผันพฤติกรรมกับเวลา ซึ่งดูคล้ายเป็นพฤติกรรมของสัตว์น้กกล้า (เช่น เสือ สิงโต เป็นต้น)

สัตว์น้กกล้าจะอยู่นิ่งเมื่อเหยื่อเดินผ่านเป็นกลุ่ม (Live in Present) เมื่อตัดสินใจล่าเหยื่อ จะเดินเงิบเงียบ (Continuous tense) เพื่อ

กระโจนวิ่งไล่ เพื่อล้มเหยื่อ (Present participle tense) เป็นภาษาที่เน้นคุณค่าของพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับเวลา (Past, Present, Future Tense)

โครงสร้างของไวยากรณ์ไทยดั้งเดิม เน้นย้ำเหตุปัจจัยที่ประกอบเป็นปัจจุบันขณะ เป็นภาษาที่พูดลอย ๆ ไม่แสดงอดีต (ประธาน) ไม่เน้นกรรมว่าเป็นใครและไม่ใช้ Tense แต่ใช้การหยุดสร้างจังหวะ และ ศิลปะ การหยุดจะเป็นการแปรความหมายของข้อความให้แตกต่าง

ภาษาไทยยุคใหม่ ใช้หน่วยชั่งตวงวัด หน่วยเวลา มาตรฐานต่าง ๆ ทฤษฎี หลักการ แนวความคิด ข้อเท็จจริง ที่ลอกมาจากตำราตะวันตกทั้งดุ้น คนไทยเผชิญหน้ากับการเข้าไม่ถึงบัญญัติต่าง ๆ มากมหาศาล การเข้าไม่ถึงนิยามก่อให้เกิดภาวะเข้าไม่ถึงสาระของความรู้ เมื่อใช้เล่าเรียนเป็นแก่นของหลักสูตรทันสมัย จึงทำให้เยาวชนไทยที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาแม่ไม่อาจเข้าใจแก่นของวิทยาศาสตร์-เทคโนโลยีที่บัญญัติจากจิตส์ตว์นักล้า

คนเก่ง ๆ ของไทยจึงต้องเป็นเด็กโตและเรียนเมืองนอก สามารถใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ และมักใช้คนไทยเป็นเหยื่ออีกด้วย (ไม่ว่าจะทำอะไร จะรู้สึก “กูแน่”)

คนเก่งแทบทั้งนั้นของสังคมไทย จึงปรับตัวกลับมาประยุกต์แก่นพุทธธรรมไม่ได้ ยิ่งแข่งขันกันเป็นยูทูปเปอร์ก็ยิ่งต้องใช้จิตวิทยา และความรู้ที่แปลมาจากต่างประเทศ คล้ายกับประสบการณ์การเป็นอาจารย์ การเป็นนักวิจัยของดิฉันเช่นกัน

การอนุমানนี้ทำเมื่อ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๔ อยากรู้ให้ดูแนวความคิด วิธินำเสนอวิธีคิดของยูทูปเบอร์เก่ง ๆ ยกเว้นพวกดัง เพราะใช้สัญชาตญาณและความข้ามเพศ ที่ดูคล้ายจะใช้จิตวิทยาชาวพุทธ เข้าไปบ้างแบบจิ้มแจ่ว

ปัญหาออกแตก (เพราะมีมากและแก้ไม่ได้) ปัญหาโลกแตก (เพราะเยาวชนเชื่อตะวันตกจากสื่อออนไลน์ แต่มีวัฒนธรรมท้องถิ่นแบบตะวันออก) ในสังคมไทยจึงมีเป็นอาจินไตย ตั้งแต่เกิดมาจนอายุ ๘๐ ปี ช่วงการระบาดของ COVID-19 สังคมไทยถูกอภิสังขารมาเร่เล่นงานหนักที่สุดในประวัติศาสตร์

๘. Laugh often : หัวเราะบ่อย ๆ

พฤติกรรมของเด็กไทยโบราณ คือ การนำความผิดพลาดเล็ก ๆ น้อย ๆ มาเล่าระบายสีสัน จนกระทั่งหัวเราะกันท้องแข็งในกลุ่มเพื่อน

พฤติกรรมนี้ยังมีอยู่ในวัยรุ่นของดิฉัน การเล่าถึงพฤติกรรมของผู้เป็นที่รักที่ทำพฤติกรรมผิดพลาด ให้เป็นเรื่องขำขัน สุดขำ ถือได้ว่ายังมีอยู่ การเห็นความผิดพลาดเล็ก ๆ น้อย ๆ เป็นเพราะกฎของอนัตตา เป็นธรรมดาที่เหตุปัจจัยเข้ามาผิดจังหวะ ไม่ว่าจะเข้ามาขณะพูด ขณะเดิน เด็กไทยเคยเห็นเป็นเรื่องตลกน่ารัก นำมาเล่าอย่างสนุก คนที่ถูกนำมาขายจะเงินอายุ วิ่งไล่ตี วิ่งไล่เตะ แต่สนุก

แต่อนิจจา กฎของอนัตตาธรรมได้เลื่อนหายไปจากหัวใจเด็กไทยรุ่นใหม่ เหลือแต่หัวใจของสัตว์นรกแล้ว เห็นคนไทยด้วยกันเป็นเหยื่อ

ความคิดสร้างสรรค์ที่ลอกมาจากตะวันตก คือ ทำอย่างไรก็ได้ (ขาด หิริ โอตตัมปะ รุนแรง) แสดงท่าทางมายาเท่าไรไม่ผิด ขอให้เป้าหมายของตนทะลุผลลัพธ์

พฤติกรรมจับเหยื่อจึงเป็นพฤติกรรมของคนไทย ยุคใหม่ พบเห็น เป็นเรื่องธรรมดาในทุกวงการ

ธุรกิจออนไลน์ ธุรกิจบริการต่าง ๆ การศึกษาออนไลน์ การ บันเทิง การเมือง รวมถึงพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนาก็ถูกใช้เป็นเหยื่อ

การหัวเราะจึงเป็นเรื่องธุรกิจ ต้องมีผลลัพธ์ตอบแทน

การหัวเราะเพื่อแสดงความรัก ความห่วงใย การเห็นความ ผิดพลาดเล็ก ๆ น้อย ๆ เป็นความน่ารัก นำมาตีไข่ใส่สีให้เป็นความ สนุกและสร้างมิตรสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มเพื่อนที่แน่นแฟ้นกลับหายไป

กฎความเป็นอนัตตาที่เห็นอย่างโต้ง ๆ ทุกขณะ พลอยหายไป จากจิตวิญญาณไทย

การวางเฉยต่อภัยพิบัติ เพราะเห็นเหตุปัจจัยมันผันแปรเป็น ธรรมชาติธรรมดา ทำให้คนไทยไม่ไว้วางใจ ไม่เรียกร้อง ไม่หวั่นไหว การ เสียพฤติกรรมทางจิตที่เห็นทุกอย่างเป็นไปตามเหตุปัจจัย ไม่ได้ตั้งใจคิด กลับสูญหายไป คนไทยเลยกลายเป็นคนขำไม่ออกกับวิถีชีวิตของ ตนเอง

๙. Practice Forgiveness : ฝึกการให้อภัย

วิธีที่เกี่ยวกับการไม่ถือโทษกับข้อผิดพลาดมีอยู่มาก พุดบ่อย ๆ เช่น ไม่เป็นไร ช่างมันเถอะ นิดเดียวน่า และอื่น ๆ

การที่เห็นข้อผิดพลาดเล็ก ๆ เป็นเรื่องเล่าสนุก ก็เพราะสังคมโบราณ ต้องทำทุกอย่างด้วยมือ ตำนานน้ำพริกกระเด็นเข้าตา...หยุด...วิ่งไปหา ชั้นน้ำ ตักน้ำ ล้างพริกจากลูกนัยน์ตา...พฤติกรรมปกติธรรมดา นำมาเล่าอย่างขำ สนุกทุกครั้ง หัวเราะงอหายทุกครั้ง

การทำทุกอย่างด้วยมือ เช่น ตักน้ำ ซักผ้า ฯลฯ จึงเห็นความผิดพลาด ความไม่ได้ตั้งใจเป็นเรื่องธรรมดา กระโดดขึ้นต้นไม้พลาด จับกุ้งปลาพลาด ฯลฯ สนุกทุกเรื่อง

ความแปรปรวนของดินฟ้าอากาศ ความไม่พร้อมในปัจจุบัน เพราะยังหามาไม่ครบตามต้องการ เป็นเรื่องธรรมดา

กว่าจะทำขนมครกได้ ต้องทำเป็นสามทีม ทีมโม้แป้ง ทีมชูดมะพร้าวคั้นกะทิ ทีมหาถ่าน ต้องอดทนรอกันได้ ช่วยกันทำ ช่วยกันกิน เกียงกันหน่อยตอนล้างชาม

การเห็นความไม่ได้ตั้งใจเป็นธรรมชาติธรรมดา เห็นตำตาอยู่ทุกเมื่อเชื่อกัน ตรงกับ “สัพเพ ธัมมา อนัตตตาติ” ที่มีในบททำวัตรเช้าเย็น

ความศักดิ์สิทธิ์ของพุทธมนต์จางคลายลงเรื่อย ๆ นับจากไทยประกาศแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่หนึ่ง (พ.ศ. ๒๕๐๔-๒๕๐๙)

พฤติกรรม การเอาเปรียบกันในเชิงบัญญัติ คำนิยามใหม่ ๆ การอ้างสวัสดิการที่ดี อ้างเศรษฐกิจที่ดี ทำให้เกิดช่องว่าง การกดขี่อย่างถูกสิทธิมนุษยชน โดยใช้กฎหมายสากลเป็นข้ออ้าง

เมื่อความคิดสร้างสรรค์หรือโยนิโสมนสิการเชิงพุทธหายไป เหลือแต่ความคิดสร้างสรรค์ทางตะวันตก การจับผิดกันด้วยการอ้างการตีความทางภาษา ในรูปของ กฎ กติกา กฎหมายน้อยใหญ่ ทำให้หัวใจพุทธกลายเป็นหัวใจสัตว์นรก

การให้อภัยที่เคยอยู่ในชั้นธรรมาสน์ กลายเป็นของต้องสอน ต้องแนะนำให้ทำ ดังนั้น ฝึกการให้อภัย เป็นคำสอนที่จำเป็นของคนไทยสายพันธุ์โลกาภิวัตน์

๑๐. Say Thanks often : กล่าวขอบคุณเสมอ

Hi, Thank you so much ที่ออกจากปากคนอเมริกัน คุณแล้วไม่ต่างจากที่เปล่งจากหุ่นยนต์ AI (ดิฉันรู้สึกได้ตอนศึกษาที่ประเทศอเมริกา)

การตีสนิทกันทางภาษาระหว่างการกินเลี้ยง การบันเทิง เพียงต้องการ Big data จากมนุษย์ด้วยกัน เพื่อไปสร้างประโยชน์ทางการเมือง การทหาร การค้าขาย การทำธุรกรรมต่าง ๆ กลายเป็นเรื่องชอบธรรม เป็นเรื่องสมควรทำ เป็นเรื่องต้องทำ

ภาษาที่ควรเป็นเครื่องหมายแสดงถึง ความรัก ความห่วงใยระหว่างมนุษย์ ซึ่งนับว่าเป็นเวไนยสัตว์ สูงกว่าสัตว์ดิรัจฉาน ปล้นแปร

เปลี่ยนเป็นภาษาที่เอาเปรียบกัน ช่มกั้น พุดข้อเท็จจริงครั้งเดียว อีกครั้งหนึ่งขยักไว้ให้เข้าใจเอาเอง

ภาษาไทยที่สร้างจากการเข้าใจสัจธรรมของชีวิตที่แท้ถูกแปร ถูกกลายพันธุ์ กลายเป็นภาษาหลอกลวงแบบถูกกฎหมาย สามารถตีพิมพ์เป็นแผ่นประชาสัมพันธ์ ที่ อย. รับรอง ขอให้ใช้ภาษาให้ถูกกติกา จะชอบธรรมและจริงใจหรือไม่ กลับไม่สำคัญ (ลองอ่านแผ่นปลิวแนบสินค้าโดยเฉพาะอาหารและยา)

การยกมือไหว้ลูกค้ำหลังเซ็คบิลและจ่ายเงินทอนตามห้างสรรพสินค้า ยิ่งทำให้การไหว้ที่เต็มไปด้วยความหมายอันลึกซึ้งทางจิตวิญญาณ พลันหายวับไปกับวัฒนธรรมสากล

เยาวชนไทยใช้คำว่าขอบคุณและการไหว้แบบหุ่นยนต์ AI แสดงว่าการศึกษาและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้ผลิตคนไทยวัยฉกรรจ์ วัยเยาวชน ให้กลายเป็นหุ่นยนต์สมบูรณ์แบบ

ดิฉันเคยหวังว่าจะบ่มเพาะ จิตวิญญาณพุทธ กลับคืนด้วย บุญกิริยาวัตตุลธิบ เคยจัดกิจกรรมบ่อยมาก มาราวสิบปี แต่ทุกอย่างหายไปดังคลื่นกระทบฝั่ง

เพราะนักวิชาการ ผู้บริหาร ผู้มีอำนาจใช้แต่ software สัตว์นักล่าที่ลอกเลียนจากตะวันตก ลอกเลียนผ่านบันเทิง กีฬา ภาพยนตร์ โดยเฉพาะสื่อออนไลน์ และปลดพุทธธรรมจากการศึกษาภาคบังคับ เหลือแต่หลักสูตรการศึกษาสากล

การพูดขอบคุณโดยไม่จริงใจ จึงประกาศความเป็นทาสทาง
ภูมิปัญญาตนเอง

๑๑. Create Deeper Connections : สร้างความสัมพันธ์ ลึกๆ

เรอเน เดการ์ต กล่าวว่า “เพราะฉันคิด ฉันจึงมีอยู่” “มโนภาพ
ที่สร้างขึ้น นั้นแหละตัวฉัน”

หลังสงครามโลกครั้งที่สอง อเมริกันได้จัดระเบียบของโลกใหม่
ตั้งองค์การสหประชาชาติ สร้างกฎ กติกา สิทธิมนุษยชน และประชา
ธิปไตยแบบอเมริกัน นอกจากนี้ยังหารายได้จากการขายอาวุธ และ
ขายบริการการศึกษา โดยถูกทำให้เป็นโลกาภิวัตน์ ผ่านภาพยนตร์
บันเทิง กีฬา และสื่อออนไลน์

พูดง่าย ๆ มีการลงทุนเอาเป็นเอาตายเพื่อให้บันเทิงอเมริกัน
แทรกเข้าไปในจิตวิญญาณของประชาคมโลก

สิ่งที่ได้ผลคือ เครื่องดื่ม อาหาร น้ำ ยา บ้าน ตึกสูง กลายเป็น
แบบอเมริกันหมด (สมัยก่อนเคยถูกดูหมิ่นว่า วัฒนธรรมอเมริกันเป็น
วัฒนธรรมชั้นต่ำ แต่คนอเมริกันก็ฉลาดและประสบความสำเร็จ ที่
ทำให้คนยุคใหม่เลือกแบบ American style และทิ้งวัฒนธรรมดั้งเดิม)

ดิฉันเพิ่งซื้อหมวกกันแดดที่ชาวบ้านสานจากไม้ไผ่บาง ๆ
สวยงาม ราคาใบละ ๔๐ บาท เฉพาะการสานก็คงใช้เวลาหนึ่งวันเต็ม
ยังไม่นับการเหลาไม้ไผ่ การตากแห้ง ฯลฯ

ทำไมคนไทยถึงดูหมิ่นฝีมือคนไทยด้วยกันเอง ถ้ามั่นใจตัวเองซ้ำ ๆ ที่ทางเกยยีนส์ชาตวิ้น ราคาเป็นพันหรือหลายพัน ชักยาก ดูแล้วต่ำทราวม แต่คนสมัยใหม่เห็นว่าเช็กซี่ เพราะชาตวิ้นตรงขาอ่อนที่ขวนมอง

หัตถกรรมการทอผ้าไหม การจักสาน ที่ประณีต เกินกว่าที่ฝรั่ง จะทำได้ แต่ถูกกดราคาโดยคนไทย โดยความดูดายของผู้บริหารไทย โดยความเง่าของระบบการศึกษาไทย ที่ลอกแต่ฝรั่งมาทั้งดุ้น (ข้าพเจ้า ดำหนดตนเองด้วย เพราะผลิตบัณฑิตระดับสูงที่มลายเหมือนตนเอง)

แต่บัดนี้ข้าพเจ้าได้สำนึกผิดแล้ว เพราะได้ปรับโครงสร้างของ ความเชื่อจากฐานโลกาภิวัตน์ มาเป็นฐานพุทธธรรมนั่นเอง

ข้าวของเครื่องใช้ในชีวิตรจริง เป็นของไทย ราคาถูก แต่มีคุณภาพ สูง แต่ที่เหนือกว่าความเป็นสินค้าที่ซื้อเข้ามาในระบบทุนนิยม ข้าพเจ้า ค้นพบความศักดิ์สิทธิ์ของโพธิปักขิยธรรม แทรกอยู่ในเครื่องอุปโภค บริโภคเหล่านั้น

บัดนี้รู้แล้วตื่นแล้ว ความสัมพันธ์ที่ลึกซึ้งระหว่างเรากับคนไทย คือสินค้าที่ถูกกดราคานั้นเอง

๑๒. Keep Your Agreement : รักษาสัญญา คำพูด

ไม่ว่ารัฐบาลจะทำพันธะสัญญาเกี่ยวกับการซื้ออาวุธ เรือดำน้ำ หรือการสั่งวัคซีนป้องกันการระบาดของ COVID-19 การอนุมัติเงิน ช่วยเหลือคนไทยจากการประกาศล็อกดาวน์ โน่น นี่ นั่น ...เอาเป็นว่า ทุกประเด็นเป็นเรื่องที่ฝ่ายค้านนำมาโจมตีได้หมด

คนไทยส่วนมากจินตนาการตัวเลข (10^8 , 10^9 , 10^{10} , 10^{11} , 10^{12} อ่านว่าร้อยล้าน...ล้านล้าน) ไม่ออก รวมถึง สส. (สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร) ว่าโยงใยกับวิถีชีวิตที่กดขี่คนไทยส่วนมากที่เป็นแรงงานไว้ได้อย่างไร

“คุณผู้ชมขา รีบเลยนะคะ ระวังเสียสิทธิ์ ... ฯลฯ และ ฯลฯ” ได้ยินจนหูชา ที่พีริเซนเตอร์หน้าสวย หุ่นหล่อ พ่อรวย ล้วนชายของ หลอกล่อคนไทยด้วยกันเอง เพราะเป็นการกระทำถูกกฎหมาย

เด็กนักเรียนกู้เงิน กยศ. มาเรียน รวมหัวกันซัดดาบ เพราะมีจำนวนมากเป็นหมื่นเป็นแสนคน จนกระทั่งใครคืนเงินกู้กลายเป็นคนโง่

บรรยากาศออนไลน์และออฟไลน์ ถูกบอบอวลไปด้วยเล่ห์ กล อุบาย ซักชวนให้เยาวชน คนไทยแทบทุกประเภท เห็นการหลอกหลวง พูดไม่จริง เป็นความธรรมดา คนซื้อตรงคือคนโง่ คนรักษาคำพูดกลายเป็นตัวประหลาด เมืองไทยมีคนไทยเป็นชาวพุทธ ๙๕ % แต่ทว่า ฟรุ้งฟริ้งไปด้วยบรรยากาศผิดศีลแทบทุกข้อจากห้าข้อ (ศีลห้าเป็นวินัยขั้นต่ำของพุทธบริษัท)

จะมีการโวยวายหนึ่งที่ถูกเอาคำว่า “ศาสนาพุทธ” ออกจากกฎหมายรัฐธรรมนูญ แล้วเงียบหายไป

ที่บรรยากาศแห่งข้อเท็จจริงว่า สังคมไทยบอบอวลไปด้วยบันเทิง โฆษณา ประชาสัมพันธ์ที่ละเมิดความศักดิ์สิทธิ์ของศีล กลับไม่มีคนโวยวาย กลับไปรักษาคำพูดที่แสดงว่าตนทันโลก ทันเหตุการณ์ ทัน

กติกาสากล แสดงว่าคนไทยพร้อมเป็นทาสโลกาภิวัตน์อยู่เต็ม ๆ มันเห็นโด้ง ๆ ว่า คนไทยยุคนี้ตระบัดสัตย์กับบรรพชน ผู้สร้างชาติด้วยชีวิตและความเป็นจิตพุทธ

๑๓. Meditate : ทำสมาธิ

ปณิธานสามประการ ควรแก่การเป็นพุทธทาสทุกคน คือ

๑. พยายามทำตนให้เข้าถึงหัวใจของศาสนาของตน
๒. พยายามช่วยถอนตนออกจากอำนาจวัตถุนิยม
๓. พยายามทำความเข้าใจระหว่างศาสนา

ดิฉันได้รรถประโยชน์จาก “ธรรมโฆษณ์” ของท่านพุทธทาส ภิกขุ มหาศาล และพยายามดำเนินรอยตามปณิธาน ๓ ประการที่ท่านกรุณาวางไว้ด้วยความใจกว้าง ใจของท่านเป็นหนึ่งเดียวกับมนุษย์ทุกคนในโลก

ความยากที่จะเข้าถึงแก่นของการตรัสรู้ สำหรับดิฉันคือ กาลาม-สูตรสิบ และ อิทัปปัจจยตาปฏิบัติสมุปบาท

อำนาจของวัตถุนิยมที่เห็นยากที่สุดคือ frontier mentality คือความไม่มีขอบเขตในการบริโภคเครื่องอุปโภคบริโภค และที่สำคัญมากคือสื่อออนไลน์

วิทยาศาสตร์-เทคโนโลยีเป็นศาสนาสากล เพราะทั่วโลกจำเป็นต้องใช้ในทุกสังคม ทุกหนทุกแห่ง ศาสดาคือนักวิทยาศาสตร์ผู้ยิ่งใหญ่

ศาสนธรรมคือ วิทยาศาสตร์พื้นฐาน ศาสนวัตถุได้แก่ เทคโนโลยีที่ประกอบไปด้วยไฟฟ้า สมาร์ทโฟน **ศาสนพิธี** คือ ทุกคนต้องทำตามขั้นตอนที่วางไว้ในอุปกรณ์ทุกชิ้น **ศาสนทายาท** ได้แก่ ผู้บริหาร ผู้จัดการ ที่ส่งเสริมให้วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีเป็นหลักสูตรภาคบังคับนั่นเอง

ดิฉันพยายามเขียนหนังสือวิเคราะห์ประเด็นเปรียบเทียบระหว่างวิทยาศาสตร์-พุทธศาสตร์ ทุกแง่มุม รวมแล้วเป็นศาสนศาสตร์วิเคราะห์เกือบทุกเล่ม

ดีใจที่ได้ปฏิบัติตามปณิธานของท่านพุทธทาส ครบ ๓ ข้อ

และขอเตือนเพื่อนพุทธบริษัทว่า อยากให้พุทธศาสตร์คงอยู่กับโลกสากล ต้องขึ้นกับพุทธศรัทธาที่นำพุทธธรรมมาใช้กับชีวิตจริง

เพียงเห็นว่าฝรั่งนำสมาธิไปสอนเยาวชนของเขา ก็พอใจว่าพุทธศาสนารุ่งเรืองแล้ว แค่นี้เป็นแค่ความลุ่มหน้าปะจุมุก

พุทธธรรมจะอยู่ได้ พุทธบริษัทต้องพยายามทำตนเป็นพุทธทาสตามปณิธานสามประการที่ท่านพุทธทาสภิกขุวางหลักการไว้

๑๔. Focus on What You're Doing : ตั้งมั่นในสิ่งที่กำลังทำ

พุทธบริษัทต้องแยกการกระทำที่เป็น**มิจฉา**...ออกจาก **สัมมา**...
ไม่ใช่คิดจะทำอะไรก็ลุย

ถ้าสิ่งที่ทำเบียดเบียนตนเอง ผู้อื่น และสังคมองค์รวมเป็นบาป
บาปในแง่นามธรรม คือ ความไม่รู้ธรรม ว่าสิ่งที่กำลังทำ ที่แท้
ยิ่งเพิ่มทุกข์โทษมาให้ตนและสังคมโดยองค์รวม

อธิษฐานธรรมของชาวพุทธ คือ ขอให้ทุกการกระทำประกอบด้วย
ด้วย**สัมมาทิฏฐิ** (ความเข้าใจที่ถูกต้อง) และ**สัมมาสังกัปปะ** (สิ่งที่ดำริ
จะทำถูกต้อง)

ระหว่างกระทำต้องประกอบด้วย **สัมมาวาจา** (ใช้วาจาให้ถูกต้อง)
สัมมากัมมันตะ (มีพฤติกรรมถูกต้อง) **สัมมาอาชีวะ** (มีการเลี้ยงชีพที่
ถูกต้อง)

ประสิทธิผลของการกระทำ ต้องการอีกสามประการคือ **สัมมา
วิริยะ** (ความเพียรที่ถูกต้อง) **สัมมาสติ** (การรู้เท่าทันอารมณ์ตนเอง)
สัมมาสมาธิ (มีความแน่วแน่ในขณะกระทำ)

ทั้งหมดนี้จะทำให้การกระทำนั้น ๆ มีผลเป็นสุข ไร้ผลข้างเคียง
คือ ความเข้าใจถูกต้อง ความดำริถูกต้อง เมื่อองค์ประกอบอื่น ๆ พร้อม
ผลของงานจะออกมาถูกต้องไร้ผลข้างเคียง

ต่างจากการทำงานตามระบบตะวันตก จะใช้ระบบวิทยาศาสตร์
เป็นฐาน ใช้เทคโนโลยีเป็นตัวช่วย แต่ผลลัพธ์จะมีผลไม่เกิน ๕๐% อีก

๕๐% จะเป็นผลข้างเคียง วิทยาศาสตร์-เทคโนโลยี จึงต้องใช้สติในการช่วยตัดสินใจว่าจะกระทำดีหรือไม่ เพราะทุกการกระทำจะมีผลข้างเคียง

สรุป ถ้าทำงานโดยใช้หลักของวิทยาศาสตร์-เทคโนโลยี ต้องทำให้รับสภาพกับผลข้างเคียงที่เกิดขึ้นด้วย

๑๕. Be Optimistic : มองโลกในแง่ดี

ปรัชญาของพุทธ เน้นย้ำการมองโลกตามเป็นจริง เราพัฒนาความเจริญได้ แต่ต้องระวังการสุดโต่งสองทาง

๑. สุดโต่งทางการใช้วัตถุมาบำเรอตัณหา เรียกว่า กามสุขัลลิกานุโยค เช่น พัฒนาหีบห่อ หรือสินค้าใช้ครั้งเดียวทิ้ง จนขยะล้นโลก

๒. อุตตกิลมถานุโยค การตามใจตนเองจนสุดโต่ง สุดโต่งทางการกิน การดื่ม การบันเทิง จนกระทั่งร่างกายเสียสมดุลปรัชญาตะวันตก ซึ่งเป็นฐานของวิทยาศาสตร์-เทคโนโลยี วางรากฐานการกระทำจากความพึงใจของมนุษย์

หน้าซำยังเชื่อว่า พระเจ้าสร้างทรัพยากรธรรมชาติให้มนุษย์ใช้บำเรอตัณหาอีกด้วย การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมด้วยหลักวิทยาศาสตร์-เทคโนโลยี จึงสร้างมลพิษทางดิน น้ำ อากาศ นับไม่ถ้วน

มนุษย์เห็นแก่ตัว สร้างเขื่อนกักน้ำ ทำชลประทานการเกษตร การท่องเที่ยว มนุษย์ตัดไม้ทำลายป่า เพื่อปลูกพืชเศรษฐกิจหลายชนิด

ที่จำเป็นต้องใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม มนุษย์สร้างการคมนาคมทางบก ทางอากาศ เพื่อการติดต่อ ท่องเที่ยว

ทุกการกระทำนั้น ส่งผลให้โลกร้อน เกิดอุบัติเหตุภัยธรรมชาติ แปลกมากมหาศาล ซึ่งเป็นไปตามกฎที่สองของทฤษฎีเทอร์โมไดนามิกส์

เพราะความโง่ ความเห็นแก่ตัว การตัดวงประโยชน์อย่างสุดโต่ง ทุกคนในโลกจึงต้องรับสภาพ feedback inhibition

ไม่มียกเว้น รวมทั้งประเทศไทย ที่เคยเป็นดินแดนสุวรรณภูมิ

การมองโลกในแง่บวก จึงยิ่งช่วยเร่งการทำลายโลก

การมองโลกในแง่ความเป็นจริง สำนึกถึงมิชญาติภูมิของการศึกษา มิชญาติภูมิของจริยธรรมคำสอนที่โลกาภิวัตน์มอบให้แก่โลก

ถ้าสำนึกได้ทัน ก็อาจรอด ถ้าสำนึกไม่ทันทั้งโลก พุทธบริษัทก็ยังมีนิพพานเป็นที่พึ่ง ทางออกของพุทธบริษัทมีอยู่

๑๖. Love unconditionally : รักเหนือเงื่อนไข

ในปรัชญาพุทธ การอยู่เหนือเงื่อนไข คือ อเนกชา ความไม่มีอารมณ์ เป็นสภาวะที่ไม่อาจทำให้เป็นบวก หรือเป็นลบ เช่น นิพพาน

เมื่อมีเงื่อนไข คือ มีตัวเราและของเรา สภาวะทางบวก คือ พรหมวิหารสี่ ซึ่งก็เป็นรักภายใต้เงื่อนไขนั่นเอง

เช่น เมื่อเห็นเขา รู้สึกยินดี เรียกว่า รักเมตตา (เสมอกัน)
 รู้สึกกรุณา เรียกว่า ต่่ากว่าเรา
 รู้สึกมุทิตา เรียกว่า ยินดีที่เขามีความสุข
 รู้สึกอุเบกขา เรียกว่า วางใจเฉย ๆ
 ในสิ่งหนึ่งที่เรารัก จึงแปรเงื่อนไขได้สี่สภาวะนั่นเอง

อารมณ์ของมนุษย์ถูกแบ่งเป็น กามภพ รูปภพ และอรูปรภพ
 ตัวอย่างเช่นอารมณ์สุนทรีย์มีความสุขจัดเป็นเทวภพ อารมณ์อยาก
 ได้ อารมณ์กลัว อารมณ์หลง อารมณ์แค้นเป็นอบายภพ อารมณ์สงบ
 ไม่ถูกโยกด้วยปัจจัยภายนอก เรียกว่า อรูปรภพ แต่ถ้าเป็นความไม่มี
 อารมณ์ เรียกว่า โลกุตระภพ (เหนือเงื่อนไข)

อารมณ์ทั้งหมดอยู่ในปกติชีวิตของเรา โดยเฉพาะตอนที่อยู่
 หน้าจอสมาร์ทโฟน และจิตตกไปในภพใดภพหนึ่งโดยลืมความจริง
 ว่า ที่อารมณ์แปรเปลี่ยนนั้นเป็นอิทธิพลของแสง สี เสียง เท่านั้น มัน
 เป็นจินตนาการ ไม่มีปัจจัยรูปธรรมจริง ๆ แต่อำนาจของมันมากจน
 คำนวณไม่ได้ เช่นกลัว ระวัง covid-19 พร้อมกันทั่วโลก

ดีใจ-เสียใจ ขณะเดียวกันเป็นพันล้านคน ในขณะฟุตบอลเข้า
 ประตูในการแข่งฟุตบอลโอลิมปิก

พระพุทธเจ้าเห็นสังขธรรมดังกล่าว จึงบัญญัติให้มนุษย์ทุกคน
 เป็นเพื่อนทุกข์ เกิด แก่ เจ็บ ตาย หลงวนใน ๓๑ ภพ วนเวียนซ้ำ ๆ
 ซาก ๆ เป็นอาภิมไถย หาทางออกไม่ได้จนกว่าจะมีการตรัสรู้สังขธรรม
 โดยศาสตาสัมมาสัมพุทธเจ้านั่นเอง

๑๗. Don't give up : อย่ายอมแพ้

ในมงคล ๓๘ ประการ เริ่มต้นด้วย การไม่คบคนพาล หมายความว่า ชีวิตจะเกิดมงคลได้ ต้องรู้จักหนี การยอมแพ้คนพาล หรือ คนที่มีมิฉฉาปฏิคุณ เป็นสิ่งจำเป็นเพื่อความเป็นสวัสดิมงคล

ดิฉันไม่กล้าดูนิยายทีวีช่อง ๓ รู้ว่าดี แต่ไม่เป็นมงคล เพราะ ตัดต่อ กำกับ เกินข้อเท็จจริงของชีวิตจริง การดูสิ่งเกินจริงบ่อย ๆ เป็น อัมมงคลต่อการพัฒนาจิตวิญญาณ

ภาพยนตร์ฮอลลีวูด ภาพยนตร์เกาหลี ภาพยนตร์จีน ก็ไม่ได้ดู กลัวอัมมงคลเกิดกับจิต แต่ดู “แดจังกึม” ๓ รอบ เพราะเห็นว่าเป็น มงคล การบันเทิงที่สร้างมงคลให้ชีวิตมีน้อยมาก พอ ๆ กับโฆษณาที่ สร้างสรรค์ก็มีน้อยมาก

การที่ศรัทธาในโอวาทปาติโมกข์อย่างมาก จึงระวังการก่อบาป อุกุศลทั้งหลาย ที่จะผ่านอายตนะทั้งห้าเข้าไปไหลตเป็น software ที่กลายเป็นกรรม และที่มีสติอ่อนมักแสดงออกเป็นอกุศลกรรมมาก เสียด้วย

และพยายามสร้างกุศลกรรมให้ถึงพร้อม แม้แต่การเขียนวิเคราะห์ ปรากฏการณ์ทางสังคม ก็มีเจตนาให้ผู้อ่านได้เข้าใจ ข้อเท็จจริงที่เป็น อภิธรรมของชีวิต

นอกจากนี้ก็ยังพยายามภาวนาโดยใช้โลกุตรธรรมเป็นอารมณ์ เพื่อที่จะใช้เป็นเครื่องทำความบริสุทธิ์ให้รูปนาม

Don't give up ที่มีอรรถประโยชน์ในพุทธธรรม มีชื่อว่า สัมมัตถิปธานสี่ ซึ่งเป็นองค์ธรรมเกี่ยวกับความเพียรสี่ประการ องค์ธรรมกลุ่มนี้มีอำนาจสูงมาก สามารถนำสมาธิภูมิมาให้ได้โดยการใช้ประขามติอย่างแยบคาย

การอธิบายความอัศจรรย์ของสัมมัตถิปธานสี่จำเป็นต้องใช้รายละเอียดมากพอ ประชาธิปไตยที่แท้จริง อาจเกิดขึ้นได้ ถ้าผู้บริหารประยุกต์สัมมัตถิปธานสี่ไปใช้ในการทำประขามติ

๑๘. Do your best and then let go : ทำดีที่สุดแล้วปล่อยวาง

ในพุทธธรรม ชิ้นงานหนึ่งจะออกมาดีที่สุด ต้องประกอบด้วยองค์สี่ คือ กาลสมบัติ คติสมบัติ อุภิสสมบัติ บิโยคสมบัติ นั่นก็คือ เวลาต้องเหมาะสม ความเห็นต้องเหมาะสม ร่างกายต้องเหมาะสม เนื้อหาเหมาะสม

ดิฉันพยายามนำแนวความคิดจากสากลโลก ที่มีชื่อมาทำการเปรียบเทียบกับหลักพุทธธรรม เป็นสิ่งที่ชอบทำเป็นพิเศษและเขียนวิเคราะห์ วิจาร์ณเปรียบเทียบเป็นหนังสือธรรมร่วมสมัย เพียงแต่หาผู้อ่านได้ยาก จึงต้องปล่อยวางให้เป็นเรื่องของกฎธรรมชาติธรรมดา

๑๙. Take care of yourself : ดูแลตนเอง

พุทธธรรมมีหลักการว่า มนุษย์เป็นภพประเสริฐกว่าภพอื่น ๆ เพราะมีศักยภาพในการทำงานระหว่างร่างกายกับจิต ถ้าได้รับการแนะนำถูกต้องจากกัลยาณมิตร มีความเพียรถูกต้องจากสัมมัตถิปธานสี่

หรือองค์กรธรรมอื่น ๆ ในโพธิปักขิยธรรม ๓๗ ประการ มนุษย์จะสามารถช่วยตนเอง โดยตนเอง แก้ปัญหาทั้งปวงได้ ด้วยความสวัสดิ์

สิ่งที่ต้องดูแล พัฒนา รักษา ต่อยอด มี ๔ ประการ

๑. ภาวิตกาย ร่างกายต้องการอาหารหยาบ เช่นยุคนี้อเชื่อว่าอาหารของร่างกายต้องครบห้าหมู่

๒. ภาวิตศีล มีวินัยของชีวิตที่ถูกต้อง อยู่ในกรอบของศีลห้า จะต้องสมาทานศีล รักษาศีล จนกลายเป็นอริศีล คือมีศีลรักษากาย

๓. ภาวิตจิต ฝึกฝนควบคุมอารมณ์จิตให้เป็นกุศลจิต

๔. ภาวิตปัญญา ฝึกฝน พัฒนาปัญญา ๓ รูปแบบ คือ

- *สุตมยปัญญา* รู้ว่าจาก สิ่งหนึ่ง (อะไรก็ได้) จะเป็นที่ตั้งแห่งความรู้ทุกประการ
- *จินตมยปัญญา* รู้ความแตกต่างระหว่างความคิดแยกกายของวิทยาศาสตร์และพุทธศาสตร์
- *ภาวนามยปัญญา* พัฒนาจิตด้วยการสร้างสติ สัมปชัญญะ สมาธิและญาณปัญญา จนรู้แจ้งชัดว่าอะไรเป็นอะไรด้วยจิตตนเอง

๒๐. Give back to society : คืนกำไรกลับสังคม

ต่อไปนี้เป็นความเชื่อส่วนตัว ว่าทั้งหมดนี้เรียกว่า Give back to society ซึ่งเป็นสมบัติที่มีอยู่ในพฤติกรรมของดิฉันตั้งแต่เป็นเด็กเล็ก ๆ

หนึ่ง ไม่กล้าฆ่าสัตว์มาทำเป็นอาหาร เพราะกลัวผีสัตว์นั้นมาหลอก แม้แต่เคยเผาเรียงมดแดง ก็ชนลูกเกิดความกลัว จึงฆ่าสัตว์น้อยมาก ทั้ง ๆ ที่ไม่เคยมีใครสั่งสอน

สอง ไม่กล้าหยิบฉวยของผู้อื่น

สาม ไม่กล้าแย่งของรักของผู้อื่น

สี่ ไม่กล้าพูดปด

ห้า ไม่กล้าดื่มสุรา

ทั้งหมดเป็นสัตยาตญาณติดตัวมา ไม่ใช่เกิดจากการสั่งสอน ทำให้ชีวิตวัยเด็กของดิฉัน นอกจากไม่ทำปัญหาให้ชุมชนแล้ว ยังขยันอดทน ท่องหนังสือเสียงดังลั่น จนผู้ใหญ่ละแวกนั้นเอ็นดู

สรุปว่า พฤติกรรมการเป็นเด็กของดิฉันมีคุณค่าต่อสังคมขณะนั้น ซึ่งเป็นชุมชนเล็ก ๆ ทุกคนแทบจะอยู่ในสายตาของกันและกัน

ขณะเรียนหนังสือมักสอบได้ที่หนึ่ง ชอบทำความสะอาดดูแลห้องเรียนแทนเพื่อน การเรียนหนังสือของดิฉันทำประโยชน์ให้โรงเรียน

ขณะเป็นอาจารย์จุฬา ฯ ก็พยายามสอนวิธีทดลองที่ใช้สารเคมีอย่างประหยัด ทำการทดลองวิจัยอย่างประหยัด รอบคอบ

ใช้เวลาทั้งหมดพัฒนางานวิจัย งานวิชาการ ตามความเชื่อขณะนั้นว่า อาจารย์จะต้องรู้เท่าทันโลกาภิวัตน์ ซึ่งไม่ง่ายเลย เพราะขณะนั้นไม่มีสื่อออนไลน์ ถ้าหากไม่มีความมุ่งมั่นพอเพียง จะไม่พยายามฝึก

ฉันตนเองให้ไปอ่านวารสารวิชาการ จากคณะแพทยบ้าง จากคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โชคดีที่ตอนนั้นการจราจรในกทม.ยังไม่หนาแน่น จึงขับรถไปอ่านวารสารตามที่ต่าง ๆ ได้ ไม่อยากจนหมดกำลังใจเสียก่อน

ดิฉันเห็นว่าตนเองได้โอกาสมาจากสังคมเหนือกว่าคนไทยทั่วไป การไปศึกษาต่างประเทศ การไปวิจัยเพิ่มเติม ไปประชุม สารพัดโอกาส ทั้งชีวิตเห็นว่าตนเองมีโอกาสพิเศษมากกว่าคนไทยทั้งปวง จึงพยายามหยิบยื่นประสบการณ์ทางวิชาการที่ได้มาให้เป็นมรดกสังคม

ภาคผนวกที่หนึ่ง

นิพพานปรมาตมิ

นิพพาน - เป็นปรมาตมธรรมที่เป็นความจริงอีกประการหนึ่ง ผู้พระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ทรงประกาศแล้ว และนำออกวางให้บุคคลทั้งหลายได้รู้ตามพระองค์ในอภิสัจธรรม 4 ประการ

นิพพานคืออะไร

พระนิพพานจึงนับว่า เป็นจุดสูงสุดสุดในพระพุทธรศาสนาที่พระพุทธศาสนิกชนทั้งหลายควรต้องหวนระลึกถึงให้แน่ชัด คือต้องเข้าใจให้จริงได้ ปัจจุบันถือว่าเป็น พุทธศาสดา เป็นอภิวินยุตผล และเป็นทางสายผู้บรรลุธรรมในพุทธศาสนา

คำว่า "นิพพาน" แปลว่า พ้นจากเด็กร้อยรัด หรือ พ้นจากตัณหา

ธรรมศาสตร์ทั้งหลายที่ต่อเรียนว่าตายเกิดในสังสารวัฏมาแล้วอย่างนับถือนับชาติไม่ถ้วนนั้น เพราะอาศัย ตัณหา คือความยินดีติดใจในอารมณ์ ยินดีติดใจในอภิวินยุตผลเป็นไปในโลก และไม่ออกจากตาย ก็เพราะอาศัย ตัณหา เป็นเด็กร้อยรัดเอาไว้

อุปมา ต้นหญ้าเหมือนใยแมงมุม สัตว์ในเทพกำเนิดใหม่ เหมือนผ้าที่ถักใหม่ คือ ตัดหญ้าที่ติดใจไว้ แต่สำหรับพระนิพพานนั้นเป็นธรรมที่พ้นจาก ตัณหา เด็กร้อยรัด และพ้นจากความยินดี คือ รูปนามอันมี 5 ของสัตว์ในเทพกำเนิดใหม่ จึงพ้นทั้งความยินดีและเจตเจตตัณหา ตั้งอุปมานั้น

ความหมายของพระนิพพาน 5 ประการ

1. เป็นพระปรมาตมธรรมอย่างหนึ่งที่ไม่สิ่งใด และมีอยู่โดยเฉพะ
2. เป็นธรรมที่ไม่ตาย คือไม่มีทั้งความเกิดและความตาย
3. เป็นธรรมที่เที่ยง พ้นจากความเปลี่ยนแปลง - ปรจวบ - อนาคต
4. เป็นธรรมที่ไม่ได้ถูกปรุงแต่งด้วยปัจจัยใดๆ ทั้งสิ้น
5. เป็นธรรมที่ประเสริฐยิ่ง ทุกลมธรรมอื่นประเสริฐกว่าไม่มี

คุณลักษณะ 3 ประการของพระนิพพาน

1. ตายแล้วไม่กลับคืน และสิ้นใจ เป็นลักษณะ
2. มีความไม่แตกดับ คือเที่ยง เป็นกิจ
3. ไม่มีนิमित เด็กร้อยรัดใดๆ เป็นผลของการ

ส่วนธรรมที่เป็นเหตุให้พระนิพพานเกิดขึ้นใหม่มี เพราะเป็น อสังขตธรรม คือ ธรรมที่บริสุทธิ์ ปราศจากการปรุงแต่งใดๆ

พระนิพพานเป็น สันติสุข คือสุขอันเกิดแต่ความสงบจากกิเลสและตัณหา ไม่ใช่เป็นความสุขในโลกที่ได้รับจากทรัพย์ลาภยศเกียรติยศ หรืออสังขัตติย ออย่างนี้เรียกว่า เวทียติสุข คือความสุขที่ได้รับจากการเสวยลาภยศ

ความสงบของพระนิพพานที่เรียกว่า สันติสุข นั้น เป็นความสงบที่เกิดจากการพ้นทุกข์ คือ พ้นจากกิเลสและพ้นจากการเกิด เปรียบได้คือ

ประเภทของพระนิพพาน

พระนิพพานมี 1. โสรัเก สันติวิภวณะ คือความสงบจากกิเลสและตัณหาทั้งหลาย

- พระนิพพานมี 2. โสโร
1. โสโร คือพระนิพพานที่ยังเป็นไปกับมัน หมายถึงนิพพานของพระอรหันต์ที่ยังมีชีวิตอยู่
  2. อนุปาทิสันนิพพาน คือนิพพานที่ไม่เป็นไปกับมัน จึงได้แก่พระอรหันต์ที่สิ้นชีวิตแล้ว เรียกว่า ปรินิพพาน

พระนิพพานมี 3. คือ

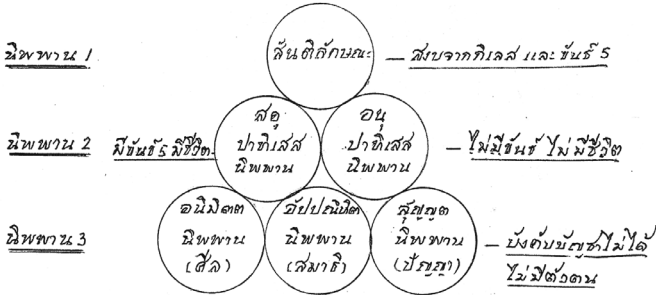
1. อนิมิตตนิพพาน คือการของนิพพานนั้น ไม่มีนิมิตหรือเหตุใดๆ ขัดขวางการเกิดพระนิพพานจึงเรียกว่า อนิมิตตนิพพาน เช่นว่า นามรูปนั้น ไม่เที่ยง การตามเห็นความไม่เที่ยงนี้ เรียกว่า อนิจจาทิปัญญา ข้อมรู้ถึงพระนิพพานที่ไม่เป็นเด็กร้อยรัดหมายนิมิตใดๆ เรียกว่า อนิมิตตนิพพาน
2. อัปปิลิตนิพพาน คือการของนิพพานนั้น เห็นว่า ไม่เป็นทั้งตั้งแห่งความสงบ

ปรารถนาใหญ่ ย่อมปรากฏ แก่พระโศภิตวจร ซึ่งเจริญวิปัสสนาเห็นไตรลักษณ์ โดยตถาทเป็นทุกข์ เห็นว่า นามรูปนั้น 5 นี้เป็นกิจจริง ๆ ปรากฏ โดยแท้ แล้วตามเห็นความเป็นทุกข์ ด้วยทุกข์ฐาน 5 นี้เสีย
 เขา ย่อมเข้าถึงพระนิพพานที่ไม่เป็นที่ตั้งของสุขในโลก เว้นกว่าอุปปลินนิพพาน

3. สัมมุขตนิพพาน - คือการของนิพพานนั้นต่างจากตน ห่างจากกิเลสและสันธ ย่อมปรากฏแก่พระโศภิตวจร ซึ่งเจริญวิปัสสนาเห็นไตรลักษณ์ โดยดวงตาเป็นอันตตา เห็นว่า รูปนามนั้น 5 ไม่ใช่ตน ไม่เป็นสาระ แก่นสาร ไม่อยู่ในอำนาจของใจ และไม่มีผู้ใดเป็นเจ้าของ แล้วตามเห็นอันตตา ด้วยอนัตตญาณ 5 นี้เสีย ย่อมเข้าถึงพระนิพพาน ที่เรียกว่า สัมมุขตนิพพาน รัตตนาเป็นสาระ แก่นสารของรูปภวนั้น 5 นี้จะ พังคือ เอา ว่า เป็นอิตถตาตถตม

สีกนัยหนึ่งนิพพานมี 3 ประเภท คือ

1. กิเลสนิพพาน หมายถึง อนุดีด้วยกิเลสดับเป็นสัมมุขตนิพพาน
2. สันธนิพพาน ๑๑ พระอรหันต์ที่ดับสันธ ๖ วิพพาน ไม่มีกรรมเกิดอีก
3. ชาตินิพพาน ๑๐ อันตรธานแห่งพระบรมธาตุของพระพุทธรเจ้า

เห็นอสังข เห็นทุกข์ เห็นอนัตตา
 นิพพานเมื่อกล่าวโดยประเภทนั้น แห่งมรรคมี 4 ประการคือ

- นิพพานของโสดาปัตติมัค
- สกาทกามิมัค
- อนาคามิมัค
- อรหัตตมัค

นิพพานมี 5 ด้วยอำนาจดับกมลคุณทั้ง 5 คือ

- ดับความยินดีในรูป
- ในเสียง
- ในกลิ่น
- ในรส
- ในโผฏฐัพพะ

นิพพานมี 6 ด้วยอำนาจการดับตัณหา 6 ประการคือ

- การดับรูปตัณหา
- สักกตัณหา
- คันธตัณหา
- รสตัณหา
- โผฏฐัพพตัณหา
- ฉมนตัณหา

นิพนพานไม่มีนิฉิต

พระนิพนพานธาตุ พระพุทธองค์ปฏิเสธสิ่งขจรกรรมทั้งหมดตกอย่าง ไผ่ไร้ดิน น้ำไฟท่วม
ไม้ไผ่เวียนตาม ไผ่ไร้ชีวิต ภูเขาตึก ไม้ไร้สติ ไม้ไร้สมาธิ ไม้ไร้ปัญญา ไม้ไร้สติ บดคด ไม้ไร้โลกนี้
ไม้ไร้โลกหน้า ไม้ไร้สหพินทุๆ ไม้ไร้อะไรๆ ที่มีอยู่ในโลกทั้งนั้น แต่ทำไมเรารู้ว่า พระนิพนพาน
นั้นมีจริง

การที่รู้ว่ามีจริง พระนิพนพานนั้นมีจริง ก็ต้องอาศัยการบรรลุของบุคคล ผู้เข้าไปแจ้งได้ ด้วย
การเจริญบรรดที่สัมคตแก่การบรรลุพระนิพนพานนั้นมิใช่ สักพระนิพนพานไม่มี ร้อยปฏิบัติ คือ บรรด
หรือ มีสมาธิปฏิบัติทุกๆ ก็จะต้องตามเป็นอันไป ดีอะไรผล

อีกประการหนึ่ง การที่รู้หรือควรจะเห็นว่า พระนิพนพานนั้นมีจริง ก็เพราะ เหตุว่า
ตนของพระนิพนพานมีประจำกายอยู่ ตลอดกาลสมัยอยู่ ตลอดทุกขณะมีอยู่ แม้ตั้งแต่เกิดแล้วมีอยู่ หรือ
สิ้นสุดจากก็เลยก็มีอยู่ โดนนับดั่งกล่าวนี้ การนับดูขึ้นมาแห่งตนของพระนิพนพานจึงมีอยู่
โดยนัยนัยประการ ควรที่จะทราบคุณนามของพระนิพนพานไว้ตามลัทธิธรรมโดยปริยายได้ดังต่อไปนี้

คุณนามของพระนิพนพาน

1. อเสสสิราคณินโรธ เป็นธรรมที่ดับทุกข์ โดยไม่มีเศษเหลือ
2. อเสสธวานโรธ ... " ต้นหญ้า ไม่มีเศษเหลือ ... (ชาติต่อไปไม่มีอีกแล้ว)
3. จาค ... " สิ้นจากกิเลสทั้งปวง
4. ปฏินิสสัคโค ... " พ้นจากกรรมต่างๆสิ้นเชิง ... (ไม่ต้องเกิด)
5. มุตติ ... " พ้นจากกิเลส
6. อนาลโย ... " ไม่มีความอาลัย ... (รู้ว่าทุกอณุมานะดับก็ไป)
7. รากุขโย ... " สิ้นราคะ
8. โทสกุขโย ... " สิ้นโทสะ
9. โมหทกุขโย ... " สิ้นโมหะ
10. ตณนุกุขโย ... " สิ้นตัณหา
11. ฉนุปปาท ... " ตับขั้นทั้ง 5
12. อปวัตตา ... " ต้นพยานรูป
13. อนินนิชิต ... " ปราศจากสิ่งขจรนิมิิต
14. อปุปพิชิต ... " ปราศจากดวงต้อองคร
15. อธิณฺณต ... " ปล่อยจากทุกข์ได้โดยแท้จริง
16. อปุปพิชฺฐนฺธิ ... " ไม่มีกรรมเกิด
17. ฉนุปปวัตตา ... " ไม่มีที่ไป ... (ไม่มีชาติหน้า)
18. อนายุหนิ ... " ไม่มีตอพพยานาม
19. อชาต ... " ไม่มีตอพพเกิด
20. อชรี ... " ไม่มีตอพพแก้
21. อพยาธิ ... " ไม่มีตอพพเจ็บใจ
22. อคติ ... " ไม่มีตอ ... (ปฐชาติ, มนสิคติ, เทวคติ)
23. อมต ... " ไม่มีตอพพตาย
24. อโลภ ... " ไม่มีตอพพได้ก
25. อปวิเทจ ... " ไม่มีการร้องไห้
26. อนปายาโค ... " ไม่มีกรรมราพัน
27. อสงฺกิลิกฺข ... " ไม่มีตอพพเจ้าหมอง
28. อสงฺขต ... " ไม่มีสิ่งจับประแสง
29. นิวาณ ... " พ้นจากเดรัจฉานสัตว์
30. สหฺนฺติ ... " สิ้นจากทุกข์ทั้งปวง

คุณนามของพระนิพนพานโดยสังเขปเหล่านี้ อาศัยคุณธรรมของท่านที่ได้บรรลุ
ถึงพระนิพนพานแล้ว จึงว่า พระนิพนพานมีอยู่จริง
พระนิพนพานสังเคราะห์ลงใน นามธรรม แต่ไม่ใช่นามธรรม

สิัพพานันนัพนจากกาการันย่ำ เป็นขันธิ์ แต่พระนิพพานเป็นอายตนะคือ ขันมหายตนะ เพราะเหตุว่า เข็เอรภมณฺหฺสง มรรคจิตและผลจิต มรรคจิตและผลจิตนั้นเป็น
มหายตนะ

พระนิพพานเป็น ขรรพชาติ และเหตุว่า เข็เอรภมณฺหฺสง มีโนวธิภพญจิต
และ มรรคจิต ผลจิต เช่น มีโนวธิภพญธาตุ

พระสิัพพานเป็น อริยสิัก คือ นิโรธสิัก เพราะเหตุว่า พระนิพพานเป็นธรรม
ที่ดับเสียซึ่ง ภกขสิัก และ อกุขขสิัก

พระนิพพานเป็น ขันมามมณฺ คือ เป็นอารมณ์ของ มรรคจิตและผลจิต
เหตุนี้พระนิพพานจึงเป็น ปรหมตถรรวน ที่มีอยู่จริง

จบปริจเฉทที่ 6

๑. เพาวิริยะ

พค. 2548

อหฺนท เพาวิริยะ: ฟ้าเียห
๗

ภาคผนวกที่สอง

รายชื่อหนังสือธรรมะ โดย : สิริวรุณ

๑. สะท้อนคิด ชีวิตทันสมัย

มูลนิธิเผยแผ่ชีวิตประเสริฐ พ.ศ. ๒๕๔๐ หน้า ๑๕๙ หน้า

หนังสือเล่มนี้ นำโยนิโสมนสิการหรือความคิดแบบคายเชิงพุทธ ๑๐ แนวคิด มาใช้เป็นบรรทัดฐานวิเคราะห์ชีวิตที่ทันสมัยของยุคโลกาภิวัตน์ จุดประสงค์เพื่อให้เข้าใจว่า แนวคิดแบบคายของพุทธมีลักษณะอย่างไร

สำหรับปัญญาจากการทำภาวนา ทำให้ข้าพเจ้าลงความเห็นว่า แนวคิดแบบคายเชิงพุทธนั้นเป็นเรื่องใหม่ ประชาชนยุควันตยังมีได้มองโลกแง่นี้เลย นำที่คนไทยจะมองเห็นว่า แนวคิดแบบคายของพุทธธรรมล้ำเลิศจริง ๆ มีประโยชน์ต่อการแก้ปัญหาชีวิตอย่างหาประมาณมิได้

๒. อริยสังขลิมเหลี่ยม

สำนักพิมพ์เลี้ยงเชียง พ.ศ. ๒๕๔๐ หน้า ๒๔๐ หน้า

อริยสังขลิมที่คนไทยมักจะจำได้เจเนใจว่านี่คือการตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า จริง ๆ แล้วอริยสังขลิมี่ได้ถึง ๑๐ นัย ทุกนัยดับทุกขี่ได้ถึงวิมุตติมรรคทั้งสี่

เมื่ออ่านพบว่าอริยสังขลิมี่ได้ถึงสิบนัยจาก “วิมุตติมรรค” พระอุปติสสะเถระ แปลเป็นไทยโดยพระเมธีธรรมาภรณ์ (ประยูร ธรรมจิตโต) ข้าพเจ้าจึงถึงบางอ้อว่า มิน่าเล่าการปฏิบัติภาวนาของนักปฏิบัติจึงมีได้หลายนัย เสมือนประตูทางเข้าสู่วิมุตติมรรคมีถึงสิบทาง

หนังสือเล่มนี้ เป็นการขยายแนวคิดแบบคายเชิงพุทธว่าด้วย “อริยสังขลิมี่” วิเคราะห์ออกเป็นสิบนัย โดยวิเคราะห์ให้เข้ากับหลักการของพฤติกรรมศาสตร์ของนักจิตวิทยา

จริง ๆ แล้วหนังสือเล่มนี้เป็นการสังเคราะห์อริยสัจสี่ในระดับหลักการวิจัยของโลกสากล ผู้ที่เป็นนักวิจัยสากลน่าจะทิ้งในหลักการ หลังเขียนเสร็จแล้ว ข้าพเจ้ารู้สึกว่าได้นำแก่นแท้ของหลักการวิจัยของโลกมาเปิดเผยในแง่ของอริยสัจสี่

การวิจัยทุกอย่างในโลกมีหลักพื้นฐานเท่าที่แสดงไว้ในอริยสัจสี่สิบเหลี่ยมเท่านั้น แก่นธรรมของพุทธธรรมก็ได้มีหลักการมากมายอะไร แก่นวิชาการของวิทยาศาสตร์ก็มีหลักการที่เสนอได้ง่ายๆ ตรงๆ เช่นเดียวกัน ความรู้ทุกชนิดถ้าเข้าถึงแก่นแท้จะพบกับความเรียบง่ายธรรมดาเท่านั้น

๓. อะเมซิ่ง ปรมัตถธรรม

ธรรมทานมูลนิธิ พ.ศ. ๒๕๕๒ หน้า ๒๑๘ หน้า

โดยสาระสำคัญ ต้องการจะอธิบาย “ธรรมะเก้าตา” ที่เสนอโดยท่านพุทธทาสภิกขุแห่งสวนโมกขพลาราม ว่าธรรมะแต่ละตัวในธรรมะเก้าตานั้นแนบชิดอยู่ในวิถีชีวิตของเราอย่างไร

เป็นการเขียนธรรมที่เป็นโลกในแง่ของการดับทุกข์ เช่น น้ำดับไฟ เชื้อนดินกันน้ำ สารเคมีดับไฟ จะเห็นว่าธรรมที่ดับทุกข์ต่างเป็นธรรมะรอบตัวที่ใช้แก้ไขภัยอันตรายเฉพาะหน้า หนังสือเล่มนี้เริ่มชี้ชวนให้เห็นว่า การดับทุกข์ด้วยการมองอย่างแยบคายเชิงพุทธเป็นอย่างไร

ข้าพเจ้าคิดว่าได้พยายามโยงสภาวะความเป็นโลกและเหนือโลกให้เข้ามาอยู่ในสถานการณ์เดียวกัน ด้วยการใช้อริยสัจสี่เป็นเครื่องเชื่อมต่อ เป็นการเขียนให้เห็นโลกุตรธรรมในแง่ของโลกธรรมรอบตัว

๔. ปาฏิหาริย์ของความถูกต้อง

ธรรมทานมูลนิธิ พ.ศ. ๒๕๕๓ หน้า ๒๘๓ หน้า

หนังสือเล่มนี้ได้สรุปแก่นแท้ของกุศลวิบาก ที่ถ้าผู้ใดทำกุศลให้ถึงพร้อมวิบากหรือผลลัพธ์ที่จะได้รับจะเป็นปาฏิหาริย์ที่คนไม่อาจทำนาย หรือพรรณนาให้ครบกระบวนความได้

เช่นเดียวกับปาฏิหาริย์ของพุทธบารมีที่เหนือคำพรรณนา

เช่นเดียวกับปาฏิหาริย์ของพระภัทรมหาราช ในหลวงรัชกาลที่ ๙ ของปวงชนชาวไทย

ภาพคนไทยนับไม่ถ้วนมาแซ่ซ้องถวายพระพรในวันศุกร์ที่ ๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๙ เป็นภาพที่ชาวต่างชาติอาจเข้าใจไม่ได้ ภาพที่ปรากฏจากสื่อทั่วไป คือบางคนนั่งภาวนา บางคนนั่งสวดมนต์ บางคนคงอ่อนวอนขอพรจากสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ฯลฯ คนที่มาชุมนุมเหล่านั้น มองไม่เห็นพระพักตร์ของในหลวงเพราะยืนไกลเกิน แต่ทุกหัวใจหลอมรวมแสดงความจงรักภักดีที่มีต่อพระองค์ท่าน

นี่คือปาฏิหาริย์ของความถูกต้อง ที่เกิดการพรรณนาของภาษา

หนังสือเล่มนี้วิเคราะห์ให้เข้าใจแจ่มแจ้ง กุศลวิบากที่จะมีในผู้ที่สร้างกุศลบารมีอย่างต่อเนื่องยาวนาน จะมีลักษณะอย่างไร และเพราะอะไร อริยทรัพย์จึงบังเกิดขึ้นได้

คิดว่าได้นำอริยทรัพย์อันเป็นนามธรรม มาตีแผ่ให้เป็นสัญลักษณ์แบบเดียวกับนักวิทยาศาสตร์ตีแผ่ความจริงของธรรมชาติ ในแง่สูตรหรือสมการ ซึ่งเป็นสาระของวิทยาศาสตร์ที่ใช้เรียนใช้สอนกันในวิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐานทุกระดับชั้นเรียน

ข้าพเจ้าได้นำเสนอการมองอริยทรัพย์ในภาพลักษณ์ของกระบวนการทางวิทยาศาสตร์พื้นฐาน ถ้าอ่านหนังสือเล่มนี้ด้วยใจเปิดกว้าง น่าจะเห็นความงามของพุทธธรรมได้ด้วยตนเอง

ข้าพเจ้าได้พยายามนำผลกรรม วิเคราะห์ในแนวความคิดเชิงพุทธ มานำเสนอในรูปลักษณ์ของโลก หวังว่าน่าจะมีคนไทยใจกว้างมองเห็นความงดงามของการนำเสนอพุทธธรรมในแนวนี้

น่าเสียดายที่คนไทยไม่ใส่ใจความงดงามของการนำเสนอหลักของพุทธธรรมในแนวนี้

คิดว่าถ้าเป็นของจริงแท้ สัจธรรมในหนังสือเล่มนี้จะอยู่ยงคงกระพัน รอจนคนไทยใจนักวิชาการมองเห็นค่า นำไปปรับใช้เพื่อให้พุทธธรรมเป็นประโยชน์สูงสุดของโลก

ของแท้ต้องทนทานการพิสูจน์ได้เสมอ
 เพราะมีสมบัติเหนือกาลเทศะนั้นเอง

๕. อิทัปปัจจยตา อำนาจสูงสุดของธรรมชาติ

สำนักพิมพ์สุขภาพใจ พ.ศ. ๒๕๕๖ หน้า ๓๖๐ หน้า

เมื่อสามารถแยกแนวความคิดแยกกายระหว่างวิทยาศาสตร์และพุทธศาสตร์ออกจากกัน ผลลัพธ์ก็คือ สามารถแยกความเชื่อเกี่ยวกับอำนาจของศาสตร์ออกจากกันได้ด้วย

วิทยาศาสตร์มองอะไรเป็น “พลังงาน” และแบ่งชนิดของพลังงานเป็นพลังงานแม่เหล็กไฟฟ้า (รวมพลังนิวเคลียร์) พลังงานความร้อน พลังโน้มถ่วงของโลก สำหรับชีวิตก็เชื่อในพลังงาน ATP เป็นต้น

พุทธศาสตร์มองอะไรเป็นอำนาจของเหตุปัจจัย และแบ่งชนิดของอำนาจนี้เป็นสองประเภทใหญ่ คืออิทัปปัจจยตา อำนาจที่ผลักดันความเป็นโลกและเหนือโลก (เหนือสมมติบัญญัติ เหนือกาลเทศะ เหนือความเชื่อ ความไม่เชื่อ เหนือความรู้ ความไม่รู้) และอำนาจของปฏิจกสมุปะบาทที่ผลักดันปรากฏการณ์ภายในจิตมนุษย์ ให้รู้สึกทุกข์ และไม่ทุกข์ด้วยอาการต่างๆ อำนาจอิทัปปัจจยตายังแบ่งเป็นอำนาจของไตรลักษณ์ อำนาจของอริยสัจสี่ อำนาจของกรรม และอื่น ๆ อีก อำนาจแต่ละอย่างให้ผลลัพธ์ต่างกัน เป็นบวกและลบตามกำลังปัญญา

การเข้าถึงอำนาจของอิทัปปัจจยตา นอกจากจะต้องแยกความคิดออกจากความจำแล้ว ยังต้องแยกว่าเป็นความจำอย่างไรในนิยามของพุทธศาสตร์ เช่น จำว่านี่คือ อายตนะ (หก) ชันธ (ห้า) และธาตุ (สี่) ต้องเข้าใจองค์ประกอบทั้งหมด และรู้ว่านี่คือบัญญัติ แยกสภาวะต่างๆ ของบัญญัติเหล่านั้นได้ จึงจะยอมรับว่าสิ่งดังกล่าวมีจริง

สิ่งมีจริงและสิ่งมีเอง เป็นคนละเรื่องกัน

อิทัปปัจจยตาเป็นสิ่งมีเอง กว่าจะพบว่าอำนาจนี้เป็นอย่างไร ต้องแยกสิ่งมีจริงออกไปจนหมด ภาษาพูดคือต้องนั่งภาวนาจนจิตอยู่เหนือความจำทั้งหมด

จิตจึงจะเข้าถึงอำนาจที่มีเองนี้ด้วยตนเอง

หลังจากหยั่งเห็นอำนาจอิทัปปัจจยตาที่มีเองแล้ว เมื่อกลับมาสู่สภาวะธรรมดาของโลก โลกทัศน์ทุกอย่างเปลี่ยนหมดชุด เสมือนเปลี่ยนซอฟต์แวร์ของจิตทั้งชุด

มองเห็นอำนาจของเหตุปัจจัยผลักระแสชีวิตอยู่เป็นขณะ ได้เห็น ได้ยิน ได้ฟังปัจจัยต่าง ๆ เป็นขณะโดยอัตโนมัติ

การเขียนอิทัปปัจจยตาจึงยากมาก

การอ่านเอาความยิ่งยากกว่า หนังสือเล่มนี้คงเป็นประวัติศาสตร์ที่รวมการอ่านไม่รู้เรื่อง หรืออ่านแล้วไม่ได้เรื่องจำนวนมาก

สำหรับข้าพเจ้าแล้วโล่งใจหลังจากเขียนสำเร็จแล้ว คล้ายสาบปมด้ายยุ่งออกจากจิตไปมาก

อวดตาของข้าพเจ้าที่ชอบนามธรรมยาก ๆ ได้อาหารโอชารับประทานเรียบร้อย คือได้เข้าถึงว่า อิทัปปัจจยตาเป็นความธรรมดาอย่างนี้ ๆ

การอ่อนน้อมถ่อมตนอย่างแท้จริงจึงบังเกิดขึ้น ข้าพเจ้าเริ่มใช้ชีวิตแบบธรรมดาติดดิน และรู้สึกถึงความธรรมดาคือความยิ่งใหญ่ที่สุด

๖. อนัตตากับชีวิตทันสมัย

สำนักพิมพ์สุขภาพใจ พ.ศ. ๒๕๔๗ หน้า ๓๐๔ หน้า

“ผู้ใดเห็นอนัตตา ผู้นั้นเห็นเราตถาคต

ผู้ใดเห็นเราตถาคต ผู้นั้นเห็นอนัตตา”

ในหนังสือเล่มนี้ข้าพเจ้านำกิจกรรมที่มีอิทธิพลต่อโลกทัศน์แห่งความนำสมัย มาวิเคราะห์กับหลักอนัตตาของพระพุทธเจ้า บางคนอ่านแล้วก็เข้าใจอนัตตาแบบจินตมยปัญญา สามารถปล่อยวางเรื่องต่าง ๆ ที่ไม่เคยปล่อยวางได้

ในเล่มได้นำเสนอ อนัตตากับวิถีชีวิต อนัตตากับการเดินทาง อนัตตากับการอ่าน การเขียน การกินอาหารเชิงภูมิ การซื้อของในห้างสรรพสินค้า การบริหารจัดการแบบทันสมัย และอนัตตากับการเซ็นชื่อในพันธสัญญาทุกรูปแบบ

ได้ชี้ชวนให้เห็นความจริงว่า เพราะอนัตตาแท้ๆ กรรมที่เป็นปัจจุบันธรรมจึงสร้างมิจฉาที่ภูฏี ทำให้คนไม่กลัวความทุกข์ กระโจนเข้าหาทุกข์ไม่ต่างจากแมงเม่าบินเข้ากองไฟ

๗. คิดให้เป็น เตียวเห็นเอง

สำนักพิมพ์สุขภาพใจ พ.ศ. ๒๕๔๘ หน้า ๒๔๐ หน้า

“เด็ดดอกไม้ดอกเดียว สะเทือนทั่วจักรวาล”

สำนวนเหมือนนกวิ อ่านแล้วราวไร้แก่นสาร แท้ที่จริงหมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างเกิดดับในสิ่งมีเอง ภาษาพูดเรียกอมตธรรมหรือโลกุตระธรรม

นักวิทยาศาสตร์และนักปราชญ์ตะวันตกต่างเข้าถึงสิ่งมีเอง แต่ทว่าบัญญัติและใช้ประโยชน์จากสิ่งมีเองคนละแนว

นักปราชญ์ตะวันออกรวมพระพุทธเจ้า ต้องการให้พุทธบริษัทใช้สิ่งมีเองเป็นที่พึ่งของทุกคนที่อยู่ในโลกของความผันแปร เพื่อให้อยู่ได้ในโลกด้วยการผูกโลกที่มແຫ່ງน้อยที่สุด

นักวิทยาศาสตร์ใช้สิ่งมีเองสร้างความพอใจให้มนุษย์ในโลก ในรูปของโทรศัพท์มือถือที่รวมเครื่องล่อต่างๆ มากมาย ประโยชน์มีอยู่แต่ถูกใช้น้อย ส่วนมากจะใช้สิ่งมีเองในทางเพิ่มตัณหาและอุปาทาน

ไม่ใช่ความผิดของนักวิทยาศาสตร์ แต่ทว่าเป็นชะตากรรมของโลกที่ไม่มีใครเห็นโทษภัยของสิ่งประดิษฐ์เหล่านั้นตรงตามจริงที่มันเป็น กลับชักชวนกันพูดในแง่เป็นประโยชน์เท่านั้น

หนังสือเล่มนี้ จึงพยายามเขียนให้ใช้ความคิดและความรู้เชิงกุศล เพื่อเข้าไปสร้างดุลยภาพแห่งชีวิต

สาระภายในเล่ม ชี้ชวนให้สำนึกถึงดุลยภาพของความรู้และความคิดในแง่ของวิทยาศาสตร์และพุทธศาสตร์ พยายามจะถ่ายทอดประสบการณ์มองโลกในแง่พุทธศาสตร์ว่าแตกต่างอย่างไรกับวิทยาศาสตร์

อรรถธรรมที่ดำเนินเรื่องเป็นนามธรรมล้วนๆ เหมือนที่คนปัจจุบันชอบลงทุน หุ้นบุญ หรือสร้างมิตรภาพผ่านอินเทอร์เน็ต หรือทำกิจกรรมต่าง ๆ ผ่านโทรศัพท์มือถือหรือคอมพิวเตอร์

มีหลายคนบอกว่า หนังสือเล่มนี้อ่านแล้วเข้าใจง่ายกว่าทุกเล่ม

สำหรับข้าพเจ้าแล้ว สาระในหนังสือเล่มนี้คือการชี้ชวนให้รู้จักปรับความคิด ภายใน เพื่อให้ปรับเปลี่ยนความคิดทำร้ายทำลายตนเองให้มีน้อยลง หรือเพื่อให้ รู้จักวิธีใช้ความคิดหักล้างความคิด หรือวิธีคิดให้เพิ่มสุขลดทุกข์

อุปมาสาระของหนังสือเล่มนี้ดูจะเป็นยาหม่อง ยาอม ยาหอมทางความคิด หรือเป็นสมุนไพรทางความคิด ช่วยเพิ่มภูมิต้านทานทางจิตได้ดี

๘. คิดให้ถูก ทุกข์ดับได้ ด้วยอุปนิสธรรม

สำนักพิมพ์สุภาพใจ พ.ศ. ๒๕๔๘ หน้า ๒๐๘ หน้า

หนังสือเล่มนี้ได้นำ “ธรรมโฆษณ์” ของท่านพุทธทาสภิกขุมาเรียบเรียงใน แนวความคิดของ *อุปนิสธรรม* และใช้ความเข้าใจของตนเองเป็นตัวสาคิดหรือนำเรื่อง เป็นเสมือนการนำเที่ยวทางอารมณ์จิตของมนุษย์ ที่มีอยู่ในจิตของทุกคนที่เป็นมนุษย์ เป็นแก่นแท้ของพุทธธรรม เป็นหัวใจของการตรัสรู้ เป็นความยิ่งใหญ่ของการนิรันดร์ที่ไม่มีสิ่งใดยิ่งใหญ่กว่า

หนังสือเล่มนี้เป็นสัจธรรม จะไม่มีวันตาย และจะเป็นประโยชน์ต่อมวล มนุษยชาติอย่างหาที่สุดมิได้

ข้าพเจ้ามิได้พูดอวดดีเพื่อยกย่องตนเอง แต่เป็นการประกาศสัจธรรมของ พระสัพพัญญูของพระศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า ในรูปแบบเป็นภาษาร่วมสมัย

เป็นหนังสือที่ดีที่สุดของการเรียบเรียงธรรมจาก “ธรรมโฆษณ์” ของท่าน พุทธทาสภิกขุ ที่ข้าพเจ้าเคยเขียนผ่านมา

๙. อุปสมานุสติ นิพพานที่นี้และเตียวนี้

สำนักพิมพ์สุภาพใจ พ.ศ. ๒๕๔๘ หน้า ๘๐ หน้า

พิมพ์แจกเป็นธรรมทานโดยผู้เขียนเอง ไม่มีวางจำหน่ายตามท้องตลาด

หนังสือเล่มนี้เป็นคู่วิทยานิพนธ์การนั่งภาวนาของข้าพเจ้า เป็นหนังสือที่
มาจากการวิจัยทางจิตของตนเอง เป็นการพบวิธีการใช้นิพพานเป็นอารมณ์เพื่อทำ
ให้จิตสงบ ซึ่งท่านพุทธทาสเรียกว่านิพพานที่นี้และเตียวนี้ แต่ในตำราจะเรียกว่า
“อุปสมานุสติ”

ข้าพเจ้าพบว่า การใช้นิพพานเป็นอารมณ์ เหมาะกับจริตของข้าพเจ้ามาก
ที่สุด เป็นวิธีการที่ข้าพเจ้าได้จากการปฏิบัติภาวนา คล่าทางมายี่สิบปี และคิดว่า
น่าจะเหมาะกับคนสมัยใหม่ที่ชอบการใช้ความคิดเช่นกัน

๑๐. กาลามสูตรสิบ มหาปรัชญา มหามัชฌิมาปฏิบัติ

สำนักพิมพ์สุภาพใจ พ.ศ. ๒๕๔๙ หน้า ๒๙๖ หน้า

สำหรับผู้ที่ขอความท้าทายทางนามธรรม กาลามสูตรสิบเป็นหัวข้อธรรมที่
โดดเด่นและน่าสนใจที่สุด

หัวข้อธรรมชุดนี้อาจแยกคนได้ ๓ กลุ่ม กลุ่มที่หนึ่ง ที่ในพระปัญญาธิคุณ
ของพระพุทธเจ้าที่ทรงวางหลักความรู้ไว้สิบแนวทาง กลุ่มที่สองอาจหมายความว่า
การมองโลกในแง่ลบของพุทธปรัชญา กลุ่มที่สาม คือผู้ที่มองเห็นพ้องกับข้าพเจ้า
ว่า กาลามสูตรสิบคือมหาปรัชญา ไม่มีปรัชญาใดจะยิ่งใหญ่ได้มากกว่านี้ และนี่คือ
“ปริศนาธรรม” ที่บอกวิธีวางใจให้แยบคายว่า มัชฌิมาปฏิบัติ นั้นมีอยู่แล้วใน
ทุกขณะจิต ถ้าใจของผู้นั้นมีสติปัญญาอ่อนไหว เข้าถึงกระแสของเหตุปัจจัยตามกฎ
ธรรมชาติธรรมดา

แท้จริง “กาลามสูตรสิบ” คือ บทกลับของ “อิทัปปัจจยตา” เพราะสภาวะ
ธรรมทั้งสองชนิด ต่างก็เป็น “มหามัชฌิมาปฏิบัติ” ทั้งคู่ เพียงแต่ว่า ผู้ที่เข้าถึง
สภาวะดังกล่าว เข้ามาด้วยการกำหนดจิตขึ้นหรือกำหนดจิตลง

ความหมายของการกำหนดจิตขึ้นหมายถึง ผู้ใช้โลกุตรธรรมเป็นอารมณ์ ในการทำสมาธิภาวนา ส่วนกำหนดจิตต่อคือ ผู้ที่ใช้โลกียธรรมเป็นอารมณ์ในการ ปฏิบัติกรรมฐาน

อุปมาดุจเดียวกับนักวิทยาศาสตร์แหงนหน้ามองดูท้องฟ้า มองผ่านกล้อง โทรทัศน์ เพื่อค้นหาสิ่งที่เหนือความสามารถของสายตา และบางคนก็ก้มลงมอง ผ่านกล้องจุลทรรศน์ เพื่อมองดูสิ่งเล็กๆ ที่มองไม่เห็นด้วยตาเนื้อ กาแลกซี่ จักรวาล ต้องค้นผ่านกล้องโทรทัศน์ ส่วนแบคทีเรีย ไวรัส และโมเลกุลต่าง ๆ ต้องค้นผ่าน กล้องจุลทรรศน์

ทั้งสองมิติต่างก็เปิดเผยความจริงที่ขยายโลกทัศน์ของมนุษย์อย่างมหัศจรรย์

ถ้ากำหนดจิตผ่าน *อุปสมานุสติ* ก็จะเข้าถึงอำนาจของอิทัปปัจจยตา ถ้า กำหนดจิตผ่านวิธีการที่ใช้โลกียธรรมธรรมดา ก็จะเข้าถึงอำนาจของสักแต่ว่า ซึ่ง คือ “*กาลามสูตรสิบ*” นั่นเอง

เมื่อใดที่จิตของผู้ใด ไม่ยึดและไม่โยนทิ้ง แต่พร้อมที่จะปรับตามเหตุปัจจัย เมื่อนั้นก็คือ สภาพจิตของผู้มีปัญญาอย่างยิ่งใหญ่ คือ “*มหามัชฌิมาปฏิบัติ*” ผู้นั้นต้องแทงทะลุ “*กาลามสูตรสิบ*” อย่างทั่วถึงดีแล้ว

กาลามสูตรสิบจึงเป็นมหากรุณาที่พระพุทธเจ้าทรงวางปริศนาธรรมไว้ให้ มนุษย์ที่ตกอยู่ในยุคของความคิดสร้างสรรค์ จนกระทั่งจับต้นชนปลายอะไรไม่ถูก

ตกตาของผู้เข้าถึงกาลามสูตรสิบ ไม่ใช่ผู้วางเฉยหรือปล่อยโลกไปตามกระแส แต่ตกตาของผู้ที่เข้าถึงกาลามสูตรสิบ คือ ผู้พร้อมที่จะเป็นผู้นำเพื่อให้โลกได้พัฒนา อย่างมีทางสายกลาง

นำโลกโดยไม่ถูกโลกทิ่มแทงนั่นแหละเรียกว่า มหามัชฌิมาปฏิบัติ

กาลามสูตรสิบจึงนับเป็นสุดยอดของมหาปรัชญา และสุดยอดของปริศนา ธรรมในขณะเดียวกัน

ข้าพเจ้าเขียนกาลามสูตรสิบเพื่อถวายเป็นรัตนตรัยบูชา ทั้งหมดเป็นที่สุด ของความรู้และความคิดของตัวข้าพเจ้าเอง

๑๑. ธรรมกับมาตรฐานการผลิตบัณฑิตของ สกอ.

และหลักการบูรณาการคุณธรรมในสังคมไทย

สำนักนวัตกรรมการเรียนการสอน ฝ่ายวิเทศสัมพันธ์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๕๔ หน้า ๑๐๐ หน้า

หนังสือเล่มนี้ เป็นบทความวิชาการที่เขียนขึ้นเพื่อประกอบการอบรม
คุณธรรมในรูปแบบต่าง ๆ จัดโดยหน่วยงานต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น
ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๖-๒๕๕๔

หนังสือนี้รวมพิมพ์เป็นเล่มเพื่อแจกจ่ายคณาจารย์ที่สนใจการสอนสอดแทรก
คุณธรรมจริยธรรมในชั้นเรียนปกติทั่วประเทศ ผู้ใดสนใจขอรับได้ที่ สำนักนวัตกรรม
การเรียนการสอน ฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

๑๒. วิถีพุทธ วิถีโลกาภิวัตน์

สำนักพิมพ์สุภาพใจ พ.ศ. ๒๕๕๔ หน้า ๒๙๙ หน้า

เป็นการดกผลึกความคิดในฐานะนักวิจัยพันธุวิศวกรรมนานสองทศวรรษ
และในฐานะนักปฏิบัติธรรมยาวนานในเวลาประมาณกัน

เป็นการเปรียบเทียบปรัชญาพุทธศาสตร์และปรัชญาวิทยาศาสตร์ตาม
ประสบการณ์ของผู้เขียนซึ่งสนใจความหมายของการค้นหาความจริงของชีวิต มากกว่าปรัชญาในความหมายของนิยามและความสัมพันธ์กับตรรกศาสตร์

๑๓. พุทธวิถี วิถีแห่งการตื่นรับความจริง

สำนักพิมพ์สุภาพใจ พ.ศ. ๒๕๕๖ หน้า ๑๔๔ หน้า

แท้จริงสาระของหนังสือเล่มนี้คือ วิทยานิพนธ์ที่ตอบโจทย์ “ความรู้คืออะไร” ปัญหาค้างคาใจของข้าพเจ้าซึ่งติดตัวมาตั้งแต่เยาว์วัย โดยสงสัยมาตลอด
ว่า การเรียนเก่งของตนเองกับสมรรถนะในการช่วยตนเองในวัยเด็ก ไม่เห็นจะ
สัมพันธ์กัน

กว่าจะเข้าถึงธาตุแท้ของวิทยาศาสตร์ว่าคืออะไร เกิดเมื่อไร ทำไมคนจึงเชื่อว่าเป็นความรู้ต้องใช้เวลาพัฒนาปัญญาว่าเครื่องศตวรรษ จนกระทั่งแน่ใจว่า ที่เชื่อกันว่าความรู้วิทยาศาสตร์มีมากมายเรียนอีกก็ชาติก็ไม่รู้จบ เนื่องจากนักวิทยาศาสตร์หรือนักวิชาการทุกสาขาต่างช่วยกันเพิ่ม “นิยาม” จากปรากฏการณ์เดิมด้วยความเชื่อหรือเพิ่มมโนภาพใหม่ ๆ

ยิ่งถ้าอุปมากับขั้นห้าแล้ว ความรู้ทั้งหมดของวิทยาศาสตร์ คือความวิจิตรของสังขารขั้นห้าเท่านั้นเอง

คุณธรรม จริยธรรม พุดกันมากเท่าไรเอาลงได้ในกรอบของศีลห้าธรรมห้า ซึ่งเป็นของแท้แต่โบราณได้หมด ความคิดสร้างสรรค์ทุกชนิด ถ้าใช้อย่างขาดสติ คือความหลง (โมหะกรรม) เป็นความหลงในมิติเส้นตรงที่เป็นความเข้าใจซึ่งติดมากับการท่องเที่ยวในสังสารวัฏ

ถ้าตื่นรับความจริงแท้ที่ขมวดไว้ในหนังสือเล่มนี้ได้ น่าจะแทงทะลุ “ทุกศาสตร์” ของโลกาภิวัตน์ (ตลาคตา) แต่ต้องไม่ใช่ความรู้ที่ตัดต่อจากอินเทอร์เน็ต จนมีสภาพของขยะความรู้ ไร้วิภาษวาทะ ไร้ศิลปะแห่งไวยากรณ์ซึ่งไม่เหมาะกับการตื่นรับความเป็นจริง แต่ต้องลบทิ้งไปจากความจำจึงเหมาะที่สุด (อตัมมยตา)

ถ้าเข้าถึงศาสตร์โดยความเป็นสังขธรรม ก็สามารถจะเพิ่มปัญญาญาณได้ ไม่ว่าจะป็นวิทยาศาสตร์ ศิลปศาสตร์ หรือพุทธศาสตร์ (สุญญตา) กล่าวคือ สมมติมาอย่างไรต้องรู้เท่าทัน เหนือจากสมมติเป็นอย่างไรก็เข้าใจแจ่มแจ้ง (สุญญตา)

๑๔. ลานธรรมของพุทธ

สำนักพิมพ์สุภาพใจ พ.ศ. ๒๕๕๖ หน้า ๒๗๐ หน้า

หนังสือเล่มนี้ เป็นศิลาจารึกทางจิตวิญญาณที่ถ่ายทอดด้วยภาษาไทย เพื่อท่านผู้อ่านที่สามารถถอดรหัสปริศนาธรรมที่แทรกอยู่มากมายหลายนัยยะ ทั้งที่เปิดเผยและซ่อนไว้ในกรอบกิจกรรม เพื่อเป้าหมายสูงสุด คือ การเข้าถึง “ความเป็นเช่นนั้นเอง” (ตลาคตา)

ถือว่า ข้าพเจ้าได้แสดงความกตัญญูตเวทีตาต่อบุพการีที่อบรมความเป็นนักคิดด้วยหลักการคิดแยกคายของวิทยาศาสตร์ บ่มเพาะจิตวิญญาณการเป็นคนพูดตรง ลัด ลั่น ชัดเจน

ถือว่า ข้าพเจ้าได้แสดงการบูชาต่อคุณของพระรัตนตรัยที่ทำให้ข้าพเจ้ารังสรรค์ปัญญาญาณจากการเสียดสละทุกรูปแบบ บ่มเพาะสมรรถนะที่จะทำให้เข้าถึง “จิตตสังขาร” ของมนุษย์

ถือว่า อักษรภาคภาษาไทยเล่มนี้เป็นมรดกชิ้นที่ยิ่งใหญ่ที่สุดของข้าพเจ้าที่ถอดรหัสความเป็นโลกาภิวัตน์ผสานกับความเป็นชนชั้นนั่นเอง ออกมาเป็นวรรณกรรมทางภาษา ที่แสดงพฤติกรรมศาสตร์ของมนุษย์ยุคโลกาภิวัตน์

ถือว่า อักษรในหนังสือเล่มนี้สรรค์สร้างเป็นแอนนิเมชันของเหตุปัจจัยทั้งทางโลกและทางธรรมคล้ายกับงานมหกรรมที่ยิ่งใหญ่ของมนุษย์ ยุคสมัยที่ความรู้ ความจริง ความจำ และความหลง ผสานเป็นหนึ่งในดวงใจของมนุษย์

๑๕. พุทธานุภาพ

สำนักพิมพ์สุขภาพใจ พ.ศ. ๒๕๕๗ หน้า ๒๒๖ หน้า

สมัยเป็นเด็กในยุคสงครามโลกครั้งที่สอง ข้าพเจ้าถูกนับว่าเป็นเด็กเรียนเก่ง ประพฤติตนอยู่ในกรอบของค่านิยมร่วมสมัยมาตลอด แต่มีเป้าหมายในใจที่ติดตัวมาตั้งแต่เด็กคือความสงสัยว่าความรู้คืออะไร ทำไมที่ท่องจำได้ สอบได้ดีแล้วลืมหมด จึงเรียกว่า “มีความรู้”

สมัยเรียนปริญญาเอก ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อราวเกือบครึ่งศตวรรษที่ผ่านมา ข้าพเจ้าใช้เวลาว่างที่มีบุกเข้าไปในพรมแดนของความรู้ เพื่อตอบให้ได้ว่ารางวัลโนเบลมีหลักการตัดสินอย่างไร และกลับมาเป็นอาจารย์ทำงานวิจัย ก็บุกเข้าไปในความเชื่อ “ความเลิศของงานวิจัยวิทยาศาสตร์เป็นอย่างไร”

หลังจากที่ข้าพเจ้าลาออกจากราชการมาปฏิบัติธรรมในป่า ข้าพเจ้าก็บุกเข้าไปในกิเลสอาสวะของตนเอง เพื่อถามให้ได้ว่าการบรรลุธรรมคืออะไร ต่างจากงานวิจัยรางวัลโนเบลอย่างไร

หนังสือเล่มนี้นับว่าเป็นการแสดงออกซึ่งความเข้าใจของข้าพเจ้าที่จะตอบคำถามว่า เหตุใดพระพุทธเจ้าจึงมีประวัติเช่นนั้น โดยเฉพาะเหตุใดปรากฏการณ์สำคัญจึงเกิดในป่า รวมทั้งเทศนาในวันสำคัญเช่นนั้น ๆ จึงเป็นอย่างนั้น ๆ

นอกจากนี้เมื่อ “สติ” ถูกเน้นย้ำว่าจำเป็นในทุกลมหายใจของมนุษย์ คำถามจึงเกิดขึ้นว่า ทำไมไม่มีคำจำกัดความของสติให้ชัดเจน นอกจากสติปฏฐานสี่ที่เป็นส่วนของโทธิปักขิยธรรม ด้วยเหตุนี้เมื่อได้พบคำถามของพระเจ้ามิลินท์ และคำตอบของพระนาคเสนจึงดีใจนัก ข้าพเจ้าได้ถอดรหัสของ “สติในมิลินทปัญหา” เป็นภาษาร่วมสมัย เสมือนการถอดรหัสของพุทธธรรมทุกเล่มที่เขียนผ่านมาทั้ง ๑๔ เล่ม

เพราะมีบารมีการเป็นอาจารย์ แม้ลาออกจากราชการ ก็ยังมาทำหน้าที่สอนพุทธปรัชญาและวิชากรรมฐาน

ข้าพเจ้ายังหวังให้มีการปฏิรูประบบการศึกษาของไทยโดยแทรกพุทธานุภาพลงไปในชีวิต และสอดแทรกอยู่ในการเรียนการสอนของทุกวิชา

ขอความปรารถนาของข้าพเจ้า จงทำให้ผู้บริหารการศึกษาเห็นคุณค่าของ “ธรรมาภิบาล ในระบบการศึกษาของไทย” ที่เขียนไว้เป็นบทสุดท้ายด้วยเทอญ

๑๖. จิตตานุภาพ

สำนักพิมพ์สุภาพใจ พ.ศ. ๒๕๕๗ หน้า ๑๙๐ หน้า

ความรู้ของโลกาภิวัตน์ที่ถูกโหลดไว้ในอินเทอร์เน็ต นับปริมาณไม่ถ้วนจริง ๆ โหลดตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันมากมายมหาศาล รวมทั้งหนังสือธรรมที่เขียนโดยสิริวิรุณทั้ง ๑๕ เล่มอีกด้วย

ใครผู้ใต้อยากรู้เรื่องอะไร มีสาระหรือไร้สาระมากแค่ไหน ถ้าเมื่อใดเกิดสงสัยว่า ความรู้นั้นๆ ควรปลงใจเชื่อมากน้อยเพียงใด เมื่อใดใครรู้ว่าจะจัดการกับความรู้นั้นอย่างไร ก็ขอเชิญเข้าไปอ่าน “กาลามสูตรสิบ” อันข้าพเจ้าได้วิเคราะห์ให้แล้ว ซึ่งได้นำบทสรุปมาเป็นบทที่หนึ่งของ “จิตตานุภาพ”

มนุษย์ในโลกล้วนชื่นชมและหลงใหลในเทคโนโลยีที่ทันสมัย น้อยคนที่จะไม่ทิ้งกับการส่งดาวเทียมเพื่อส่งสัญญาณคลื่นอินเทอร์เน็ต หรือยานอวกาศที่สำรวจจักรวาลที่เหนือประสาทสัมผัสของมนุษย์ทั้งหมดทั้งมวลก็เพราะความเชื่อในอำนาจของแม่เหล็กไฟฟ้าล้วน ๆ

ไม่ว่าจะรู้สึกในความยิ่งใหญ่ของอำนาจแม่เหล็กไฟฟ้าปานใด ถ้าเมื่อใดเกิดสำนึกว่า จิตเป็นใหญ่ เป็นประธานของสรรพสิ่ง เมื่อนั้นจิตของท่านจะทิ้งอำนาจของอิทัปปัจจยตาที่ขับเคลื่อนชีวิตและจักรวาลอยู่นั้น ยิ่งใหญ่กว่าอำนาจของแม่เหล็กไฟฟ้า

ข้าพเจ้าจึงนำบทสรุปของ “อิทัปปัจจยตา” ในข้ออรรถาธิบาย “ความเป็นพระเจ้าของพระเจ้า” หมายความว่าอย่างไร นำมาเป็นบทที่สองของ “จิตตานุภาพ”

มัชฌิมาปฏิปทาหรือทางสายกลางที่เป็นหนทางแห่งการดับทุกข์ จะชั่วคราวหรือถาวรก็ตาม มีถึงสิบหนทาง ข้าพเจ้าเคยวิเคราะห์ไว้แล้วใน “อริยสังขลีสิบเหลี่ยม” เส้นทางใดเหมาะกับใคร อย่างไร ย่อมขึ้นกับบุพกรรมของเขาแต่ละคนนั้น

ประมวลพรหมจรรย์สิบประการ ซึ่งเป็นแนวทางที่จะเข้าถึงโลกุตระธรรม ข้าพเจ้าได้นำมาเขียนไว้เป็นบทที่สาม ใครจะใช้แนวทางใดในสิบแนวทาง ก็อาจเข้าถึงโลกุตระธรรมได้ ถ้าถอดรหัสภาษาไทยเป็นสภาวะ-ธรรมได้ด้วยตนเอง

ในบทที่สี่ เป็นการนำเสนอการเข้าสู่โลกุตระธรรม หรือเรียกว่า “นิพพานที่นี้และเดี๋ยวนี้” ด้วยวิธีการที่ได้มาจากประสบการณ์ของตนเองทั้งหมด ๖ แนวทางแน่นอน แนวทางอื่นๆ ก็ย่อมมีอีก แต่ที่นำเสนอเป็นการใช้ฐานของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งวัฒนธรรมของโลกาภิวัตน์เป็นตัวตั้งต้น เพื่อเข้าถึง “ความรู้แจ้งโลกาภิวัตน์”

บทที่ห้า เป็นปาฐกถาหรือแห่งความพอใจในฐานะนักปฏิบัติธรรม “ธรรมฉันทะ” ความพอใจในสภาวะธรรมย่อมนำไปสู่กลุ่มธรรมที่เรียกว่า “อิทธิบาทสี่” ซึ่งไม่ว่าจะนำไปใช้กับงานเล็กจิ๋วหรืองานยักษ์ขนาดใดก็สำเร็จได้ตั้งใจหมาย ข้าพเจ้าได้วิเคราะห์ลักษณะของ “ธรรมฉันทะ” ย่อมแตกต่างจากลักษณะของ “ตัณหา” ผู้มีธรรมฉันทะจะไม่ดูหมิ่นงานแม้จะเล็กจิ๋ว เมื่อไม่ดูหมิ่นในงานได้มากแค่ไหน ก็ขจัดภัยในการเกิดมานะทิฏฐิไปได้มากเพียงนั้น หนทางของอิทธิบาทสี่ จึงเป็น

ต้นทางแห่งการบรรลุธรรมได้

“จิตตานุภาพ” ที่ปรากฏในมือของท่านผู้อ่านเล่มนี้ เป็นเรื่องที่ข้าพเจ้าเขียนและพิมพ์ขึ้นเพื่อเป็นมรดกธรรมร่วมสมัย “จิตตานุภาพ” ย่อมเป็นเครื่องหมายแสดงกตเวทิตาธรรมที่ข้าพเจ้าซาบซึ้งใจในภาษาไทยที่เริ่มประดิษฐ์โดยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช “จิตตานุภาพ” ย่อมเป็นเสมือนเครื่องบูชาธรรมที่ข้าพเจ้ามีต่อคุณพระศรีรัตนตรัย และย่อมเป็นศักดิ์ต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ที่มีคนไทยคนหนึ่งแสดงความคารวะธรรมต่อสถาบันทั้งสามด้วยความซาบซึ้งใจ

๑๗. อนุตตรियธรรม

สำนักพิมพ์สุขภาพใจ พ.ศ. ๒๕๕๗ หน้า ๒๑๖ หน้า

ไม่ต่างจากเพื่อนร่วมโลกทั้งหลายที่อยู่ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ สิ่งที่ยอดเยียมที่สุดในความรู้สึกของข้าพเจ้าในสมัยก่อนหน้าศึกษาแก่นแท้ของพุทธธรรม ก็คือเหตุการณ์ต่างๆ ที่เป็นกามวัตถุ ตัวอย่างเช่นการได้สำเร็จปริญญาเอกจากมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงของประเทศสหรัฐอเมริกา รวมทั้งประสบการณ์ได้ท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติที่ยิ่งใหญ่ของโลก ได้ชมมหรรมสุดยอดของโลก...ได้ชมทัชมาฮาล...เช่นนี้ เคยรู้สึกว่าได้เสพสิ่งที่สุดยอดของโลกไว้มากมาย

แต่ความรู้สึกอิมเมจเต็มที บริบูรณ์ในทุกกิจกรรมที่ทำแม้ว่าจะจะเป็นเพียงแค่นั่งงีบๆ กับธรรมชาติยามเช้า รับประทานอาหารเช้าที่รู้สึกสุดยอดของบุญบารมี ได้กระทำสิ่งที่ดีๆ เช่น ได้รู้สึกปราโมทย์ คุ่มคักกับการเกิดเป็นมนุษย์ ก็ต่อเมื่อได้ทำความรู้แจ้งกับวิจิตตแยกกายเชิงพุทธ

โดยเฉพาะความสามารถเข้าถึงความจริงแท้ที่เป็นขณะ หรือสามารถเข้าถึงความจริงอันประเสริฐสื่อน่าง โดยเฉพาะการได้มีความแจ่มแจ้งในความคิดชอบและความดำริชอบ

อนุตตรियธรรมคือ ความรู้สึกยอดเยียมที่สุดที่มนุษย์คนหนึ่งจะรู้สึกได้ ตามหลักของพุทธธรรมมีอยู่ ๖ ประการ ซึ่งแต่ละข้อธรรมล้วนแล้วแต่ประกาศความประเสริฐของการได้เกิดเป็นมนุษย์ทั้งสิ้น

๑) แคนั่งเฉยๆ ก็สงบกาย สบายจิตไร้ข้อกังวล
 ๒) แคเห็นธรรมชาติงดงาม เสียงหรือเรไรก็รู้ได้ถึงความอัศจรรย์ของจิต
 ที่สะสมประสบการณ์ยาวนานจากสังสารวัฏ

๓) แคมองเหตุการณ์หรือปรากฏการณ์ง่ายๆ ตรงหน้า เช่น อาหารแต่ละ
 มื้อ จิตก็สามารถแทงทะลุถึงความพึ่งพาอาศัยกันระหว่างมนุษย์ด้วยกัน สัตว์ด้วยกัน
 ธรรมชาติอื่นๆ ด้วยกัน ไม่ใช่ญาติก็เป็นญาติธรรม ผูกพันกันโดยตรงและโดยอ้อม

๔) ยินดีกับความคิดที่เป็นกุศลและยินดีกับธรรมทานอันตั้งไว้ดีแล้ว แค
 นั่งอยู่เฉย ๆ ก็เป็นโลกุตระกุศลเรียบร้อยแล้ว

๕) รู้สึกถึงพระคุณของบุพการี มิใช่แคบุพการีโดยนัยโลก แต่รวมทั้งบุพการี
 โดยนัยธรรม ได้แก่ผู้เขียนผู้บรรยายธรรมไว้ตั้งแต่สมัยประเทศไทยมีโรงพิมพ์ใหม่ๆ
 เมื่อประมาณร้อยปีที่ผ่านมา รวมทั้งชาวซึ่งในพระมหากษัตริย์คุณขององค์พระมหา
 กษัตริย์ โดยเฉพาะพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ผู้ประดิษฐ์อักษรไทย

๖) กราบแม่พระธรณีของแผ่นดินไทย อันเป็นเสมือนมารดาที่ประคับ
 ประคองชีวิต และเป็นผู้ให้ปัจจัยที่จำเป็นแก่ชีวิตตลอดช่วงเวลาที่ข้าพเจ้ายังไม่พ้น
 ความทุกข์ยากลำบากจากความไม่รู้ (อวิชชา) แม้จวบจนปัจจุบันขณะ

ขอบคุณนามรูปและกายใจของตนเองที่เป็นที่ผลิตฉันท์ วิริยะ จิตตะ และ
 วิมิงสา จนสามารถสกัดภาษาไทยออกเป็นภาษาธรรมได้ ขออนุตตริยธรรมที่
 ยอดเยี่ยมดังบรรยายมานี้ จงปกป้องคุ้มครองและชี้นำสัมมาทิฐิให้เกิดในใจของ
 พุทธบริษัททุกคน ขอกราบขอบน้อมต่ออนุตตริยสัมมาทิฐิ อันข้าพเจ้าได้ค้นพบ
 ตามรอยบาทพระศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า

๑๘. โพธิญาณ

สำนักพิมพ์สุขภาพใจ พ.ศ. ๒๕๕๙ หน้า ๑๔๐ หน้า

โพธิญาณ คือ ความตื่นรู้ ที่จะทำ พุด คิด เป็นปัจจุบันขณะ สภาวะเช่นนี้
 พระพุทธเจ้าตรัสรู้ว่าเป็นความง่าย เป็นความธรรมดา มีแล้วเป็นปกติในทุกคน
 ขอเพียงทำ พุด คิดอย่างสุจริต อย่างเหนือสมมติบัญญัติทั้งปวง สำนวนก็คือ ทำ

ตามสมมติ แต่ก็อยู่เหนือสมมติ เมื่อใดเจียหุฟังผู้เป็นกัลยาณมิตรอธิบายถึง
สมรรถนะโพธิญาณในจิตของแต่ละคน

ทำด้วยความศรัทธา ความเคารพในรูปนามของตน

ทำด้วยความกตัญญูทเวทิตาต่อมนุษย์ทุกคน

ทำด้วยความซาบซึ้งในพระคุณของธรรมชาติ

ทำด้วยความอัศจรรย์ในขณะชีวิตของตน

โพธิญาณดังนี้แหละ ที่จะทำให้จิตเปล่ง พุทฺธัง สระระณัง คัจฉามิ ด้วย
ดวงจิตที่ตื่นรู้และอยู่เหนือภาษาทั้งปวง

๑๙. ญายธรรม

สำนักพิมพ์สุภาพใจ พ.ศ. ๒๕๕๙ หน้า ๘๘ หน้า

ขณะที่ปราศัญต์ะวันตกพยายามคิด พุด ทำ เพื่อแย่งศรัทธาจากมหาชน
ในรูปของอารยธรรม วัฒนธรรม บ้านเทิง กีฬา ท่องเที่ยว ธุรกิจ สิ่งประดิษฐ์ และ
ภาษา

โดยที่ปราศัญต์ะวันออกพยายามคิด พุด ทำ เพื่อให้ทุกคนกลับคืนความ
ศรัทธา สู้จิตของตนเอง สู้ประสบการณ์ สู้ความรู้สึก นึก คิด และความเป็น
ปัจจุบันขณะของความไม่มีตัวตน

จิตใดมีปัญญาตื่นรู้ มีสัมมาสติ หรือโพธิญาณ เห็นสังขธรรมที่ว่างจากตัว
ตน สถานะนั้นจะอยู่เหนือความเป็นตะวันออก – ตะวันตก ก็อยู่เหนือจิตตสังขาร
ทั้งปวง

นั่นแหละคือ ญายธรรม (ธรรมที่ถูกต้องงดงาม)

ธรรมแห่งความถูกต้องตามวิถีธรรม

ธรรมแห่งความประพฤติปฏิบัติตามสมควรธรรม

๒๐. ทศบารมี ของในหลวงรัชกาลที่ ๙

สำนักพิมพ์สุภาพใจ พ.ศ. ๒๕๖๐ หน้า ๒๐๐ หน้า

หนังสือเล่มนี้เขียนจากความรู้สึกสำนึกถึงและบูชาในพระคุณของสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ที่เป็นสามสถาบันที่ปกป้องคุ้มครอง เอื้อเพื่อให้ชีวิตของผู้เขียนมีความสุขสบาย เพียบพร้อมไปด้วยสวัสดิมงคลทุกสถาน ตั้งแต่เกิดจนกระทั่งเข้าสู่วัยปลาย

อรรถสาระที่ปรากฏในหนังสือเล่มนี้ เป็นการนำประสบการณ์ตรง ในฐานะพลเมืองคนหนึ่งของประเทศไทย ที่มีชีวิตได้สัมผัสกับวัฒนธรรมสามยุค คือ ยุคที่คนไทยสื่อสารสัมพันธ์ผ่านคลอง ชีวิตเย็นฉ่ำไปด้วยวัฒนธรรมลุ่มน้ำ คำบรรยายในยุคนั้นว่า “ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว” ยังน้อยไป เพราะทุกอย่างอุดมสมบูรณ์โดยไม่ต้องใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ยุคถัดมาเป็นยุคที่คนไทยสื่อสารสัมพันธ์ผ่านถนน เปลี่ยนจากกระท่อมไม้ไผ่และบ้านไม้เป็นบ้านตึก เปลี่ยนจากการเป็นอยู่ที่มองเห็นพฤติกรรมของกันและกัน เพราะยังไม่มียุควัฒนธรรมความเป็นส่วนตัว มาเป็นวัฒนธรรมที่อพยพมาจากตะวันตก ความเป็นส่วนตัวเพิ่มกำลังมหาศาล จากกินข้าวล้อมวง ชันน้ำใบเดียว กลายเป็นรับประทานอาหารบนโต๊ะ มีแก้วน้ำและสารพัดความเป็นส่วนตัวเพิ่มเข้ามา วัฒนธรรมเรียบง่าย อยู่เย็นสบาย ไร้กังวล ถูกกวาดทิ้งสิ้นซาก เพราะถูกแทนที่ด้วยค่านิยมความเป็นส่วนตัว ภายใต้ศัพท์บัญญัติ “สิทธิมนุษยชน” และ “การปกครองแบบประชาธิปไตย” ใครอยากจะทำอะไรก็เชิญได้ตามสบาย ไม่ต้องอายผีसानางไม้ เทวดา พรหม ที่ไหนอีกต่อไป

ยุคที่ผู้เขียนงุนงงที่สุดว่ากลายเป็นวัฒนธรรมของชาวพุทธได้อย่างไร คือ ยุคที่สื่อสารด้วยสมาร์ทโฟน การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมหดสั้นจากพันปี (ผ่านคลอง) มาเป็นร้อยปี (ผ่านถนน) มาเป็นสิบปี (ผ่านการสื่อสารออนไลน์) และกำลังเปลี่ยนเป็นสิบเดือน สิบวัน ในอนาคตอันใกล้

ท่ามกลางวัฒนธรรมที่แปรผันอย่างรวดเร็ว ผู้เขียนได้สำนึกถึงพระมหากษัตริณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้ของในหลวงรัชกาลที่ ๙ ซึ่งเป็นบุคคลสามวัฒนธรรมเช่นกัน

ถ้าประเทศไทยขาดพระองค์ท่าน ที่สละความสุขส่วนพระองค์เพื่อทำหน้าที่ พ่อหลวงของปวงชนชาวไทย คนไทยคงไม่มีความสุข และความร่มเย็นเช่นทุกวันนี้ พระองค์ท่านอภิบาลทุกสรรพชีวิตในประเทศไทย ตลอดจนคุ้มครองความเป็นแผ่นดิน แผ่นน้ำ มหาสมุทร จนกระทั่งต้องสรุปว่า ในหลวงรัชกาลที่ ๙ คือ พระโพธิสัตว์ของคนไทย และของโลกยุคจิตใจผันแปร สับสน ยุ่งเหยิงนั่นเอง

การนำพระราชจริยวัตรของในหลวงรัชกาลที่ ๙ มาวิเคราะห์ เพื่อแสดงถึงความรู้สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอันยิ่งใหญ่ของพระองค์ท่าน และเป็นเพียงส่วนหนึ่งที่เกิดจากความประทับใจที่ได้เกิดเป็นคนไทย ได้เข้าถึง เข้าใจ ซาบซึ้งในความอัศจรรย์ของคุณพระศรีรัตนตรัย

ภาษาไทยที่แสดงออกแห่งความประทับใจนี้ หวังใจว่า มันจะเป็นเครื่องแสดงมงคลคาถา สือไปยังพลเมืองไทยหัวใจรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ จะได้ร่วมมุทิตาจิต และแสดงราชภักดีต่อพระองค์ท่านตราบที่ยังมีชีวิตอยู่

๒๑. ปรมัตถธรรมในพระราชจริยวัตร ของในหลวงรัชกาลที่ ๙

สำนักพิมพ์ธรรมสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ หน้า ๑๓๒ หน้า

ภายหลังจากที่ได้นำพระราชประวัติของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร มาวิเคราะห์ให้สอดคล้องกับทศบารมีของพระโพธิสัตว์ และได้เผยแพร่ไปในวงกว้างแล้ว

ผลจากการวิเคราะห์ดังกล่าว ทำให้ค้นพบกลบทที่นำอัศจรรย์แฝงอยู่ในพระราชจริยวัตรอันเรียบง่าย สันโดษ ดุจผู้มีธรรม-ธรรมดาผู้หนึ่ง เพียงแต่เป็นความธรรมดาที่ประกอบด้วยบุญญาบารมี ที่คุ้มครองสวัสดิ์มงคลให้กับคนไทยผู้มีใจใฝ่ธรรมได้ทั้งประเทศ

ข้าพเจ้าได้นำพระราชจริยวัตรอันสุดอัศจรรย์มาทำเป็นปริศนาธรรม เพื่อพุทธบริษัทที่ใฝ่ธรรมจะได้วิเคราะห์หรืออนุมานตาม

ความเป็นปรมัตถสภาวะเหล่านี้ ย่อมอยู่เหนือกาลเวลา อยู่เหนือสมบัติความเป็นโลก พุทธบริษัทท่านใดที่ใฝ่ธรรมก็สามารถจะถอดปริศนาธรรมได้คล้าย

หรือแตกต่างจากที่เฉลยไว้

หวังว่า ผลงานชิ้นนี้จะเป็นอมตธรรมที่ข้าพเจ้าได้ใช้สมรรถนะทางธรรม
เทิดพระองค์ท่านไว้เป็นโพธิธรรม มิใช่แต่คนไทยได้รับอานิสงส์เชิงรูปธรรม แต่
อานิสงส์แห่งปรมัตถธรรมก็มีอยู่ในพระราชจริยวัตรด้วย

กล่าวโดยสรุป หนังสือเล่มนี้คือพระราชประวัติภาคภาษาธรรม ของในหลวง
รัชกาลที่ ๙ นั่นเอง

๒๒. อัญญินทรีย์

สำนักพิมพ์ธรรมสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ หน้า ๑๑๒ หน้า

เป็นการบันทึกความในใจ เสมือนดั่งมรดกธรรมที่ชีวิตของผู้เขียนได้หลง
เข้าไปติดกับดักของหลักการวิจัยของโลกสากล แต่โชคดีที่หลุดจากกับดักของ
โลกาภิวัตน์ และได้ค้นพบปรมัตถสภาวะอันเหนือกาลเวลา ด้วยการปฏิบัติตาม
หลักไตรสิกขาอย่างเข้มข้น

นอกจากนี้ยังคิดว่าได้ค้นพบเหตุแห่งการคิดอักษรไทย เลขไทย ในสมัย
พ่อขุนรามคำแหงมหาราชอีกด้วย

ผู้เป็นปราชญ์ยุคนั้น ต้องเข้าถึงนิพพานธรรมแน่นอน จึงออกแบบเลขไทย
อักษรไทย สำเนียงไทย คำไทย แท้ ๆ เป็นปริศนาธรรม เพื่อหวังว่าลูกหลาน
ของท่านจะได้ค้นพบนิพพานธรรม หวังว่าคนไทยหัวใจพุทธภูมิ เกิดตายในแถบ
สุวรรณภูมิ คงเห็นความอัศจรรย์ของอรรถสาระที่อยู่ใน “อัญญินทรีย์”

๒๓. ตามรอยพุทธจริยา

สำนักพิมพ์ธรรมสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ หน้า ๒๐๘ หน้า

“ตามรอยพุทธจริยา” คือพุทธประวัติภาคภาษาธรรม ข้าพเจ้าได้วิเคราะห์
ความแปลก (อินดี้) อันเป็นเอกลักษณ์ของเจ้าชายสิทธัตถะ ที่แปลกจากผู้อื่นใน
สังคมยุคนั้น

“สภาวะต้องพัฒนา” คือ สภาวะของสติ สมาธิ สัมปชัญญะ ปัญญา ที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต เป็นความรู้สึกรู้สึกที่ควรต้องมีเป็นภาคภาษาธรรม

“จิตว่าง” เป็นนิยามของท่านพุทธทาสภิกขุ ที่หมายถึง ว่างจากการยึดถือว่ากู ว่าของกู ข้าพเจ้าได้ลอกกรรมวาตะจาก ป่วยสามเดือนเกิดสมุดเล่มนี้ ที่ท่านพุทธทาสภิกขุได้บันทึกไว้ในคราวอาพาธครั้งแรก (พ.ศ. ๒๕๓๕) โดยเพิ่มตัวอย่างการกระทำที่เป็นข้อมูลจริงลงไป

“ชีวิตกับสันติภาพ” เป็นความพยายามสร้างกรณีตัวอย่างเพื่อชี้ให้เห็นปาฏิหาริย์แห่งพุทธธรรม ที่พระพุทธเจ้าบัญญัติไว้ดีแล้ว สามารถแก้ กัน บรรเทา ปัญหาชีวิตของสังคมคนยุค ๔.๐ ได้ดีทุกมิติ

บุคคลสุญญตา-ธรรมสุญญตา เป็นบทสรุปจากการภาวนาของตนเองว่า ถ้าพิจารณาพระไตรลักษณ์โดยผ่านองค์ฌานจะได้บุคคลสุญญตา

แต่ถ้าพิจารณาการไม่เกิดไม่ดับ หรือโลกุตระธรรม ก็จะได้วิปัสสนาญาณ โดยไม่ต้องผ่านฌาน เรียกว่า ธรรมสุญญตา

แต่วิมุตติที่ได้จากบุคคลสุญญตา-ธรรมสุญญตา คือ ความหลุดพ้นโดยชอบ (สัมมาญาณะ) อันเดียวกัน

เพียงแต่ภาพลักษณ์ของบุคคลสุญญตาจะเน้นรูปแบบภายนอก ถ้าหากผู้ถึงธรรมสุญญาจะคงรูปแบบความเป็นคนธรรมดาไว้

นี่ก็เป็นข้อพิสูจน์สุดท้าย บุคคลสุญญตาก็ต้องสัมพันธ์กับรูปแบบที่สังคมศรัทธาว่า ธรรมสุญญาจะคงความเป็นธรรมดาเอาไว้ รู้เห็นได้เฉพาะบุคคลที่ถึงแล้วซึ่งพุทธปรัชญาที่คล้ายคลึงกัน

สรุปก็คือ “ตามรอยพุทธจริยา” เป็นประสบการณ์ทางจิตจากการเป็นนักอ่าน นักเขียน นักวิจัย นักภาวนา คือ พุทธธรรม ภาคภาษาธรรมนั่นเอง

๒๔. อริยธรรม เล่มหนึ่ง

สำนักพิมพ์ธรรมสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ หน้า ๑๒๐ หน้า

วิวัฒนาการของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ถูกพัฒนาในรอบศตวรรษที่ผ่านมา ได้มีอิทธิพลปฏิรูป และปฏิบัติความเชื่อทางจิตวิญญาณของมนุษย์ทั้งโลก

คนทั้งโลกที่ยอมรับความรู้สากล กติกาสากล ก็เป็นการประกาศการยอมรับความเป็นเบี่ยงลางทางความเชื่อของผู้ฉลาดกว่า ที่ได้วางกฎกติกา และจริยธรรมสากล ให้เป็นแผนที่ของชีวิต นั่นเอง

พุทธธรรมได้แสดงให้เห็นชัดว่า การเกิดเป็นมนุษย์จะนำวิปัสสนาสีตติจิตต์มาด้วย คือ

- (หนึ่ง) เห็นความน่าเกลียดเป็นความน่ารัก เช่น เห็นร่างกายที่เต็มไปด้วยปฏิภูลเป็นของน่ารัก เป็นต้น
- (สอง) เห็นความไม่เที่ยงเป็นความเที่ยง เช่น เห็นเครื่องมือเครื่องใช้ รวมสมาร์ตโฟนเป็นความเที่ยง ต้องสาละวนบำรุงรักษาตลอดเวลา
- (สาม) เห็นความทุกข์เป็นความสุข เช่น การแต่งงาน การมีครอบครัว การท่องเที่ยว ล้วนเป็นเหตุของปัญหาชีวิต และนำความทุกข์ที่เรื้อรังมาให้
- (สี่) เห็นความเป็นอนัตตาเป็นอัตตา เช่น เห็นร่างกายนี้เป็นสิทธิชอบธรรมของตนเอง เห็นโลกธรรมฝ่ายบวกเป็นสิ่งที่ต้องแสวงหา โลกธรรมฝ่ายลบเน้นสิ่งที่ต้องหลีกเลี่ยงและปรับปรุง

อารยธรรมสมัยใหม่ยังเพิ่มพูนอคติสี่ของมนุษย์ให้เข้มข้นขึ้น (รัก เกลียดกลัว หลง)

ไม่ว่าอคติสี่จะเพิ่มมากแค่ไหน ถ้าเมื่อใดเกิดพุทธศรัทธาสำนึกผิดในการที่จะมองออก โทษแต่ปัจจัยภายนอก หันมามองเข้า ปรับพฤติกรรมของตนเสียใหม่ ตามหลักธรรมนุญชีวิต แน่นอน พุทธศรัทธาย่อมช่วยเปิดทางสว่างให้มนุษย์ผู้หลงผิด ได้สำนึกระลึกรู้ ถึงความจริงแท้ที่มีอยู่ และสามารถประยุกต์ธรรมธาตุที่เป็นสัจจะที่แท้ แก่ไข เยียวยา อคติสี่ให้บรรเทาและหมดสิ้นลง ด้วยตนเอง โดยตนเอง

ขอความเป็นพุทธบริษัทในใจของผู้เขียน จงสื่อผ่านภาษาไทยภาษาธรรมไปยังความเป็นพุทธบริษัทของผู้อ่าน ขอจิตสุจริตจงดลบันดาลให้เกิดความสว่าง ความกระจ่างในอริยสัจธรรมด้วยเทอญ

๒๕. อริยธรรม เล่มสอง

สำนักพิมพ์ธรรมสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ หน้า ๑๒๐ หน้า

ขณะที่ข้าพเจ้าทำงานเป็นอาจารย์และนักวิจัยทางวิทยาศาสตร์ ข้าพเจ้าพัฒนาปัญญาโดยอ่านติดตามวารสารงานวิจัยฉบับโด่งดังของโลกสากล นับไม่ถ้วน ส่วนปัญญาที่ได้จากไตรสิกขา (ทาน ศีล ภาวนา) ยังไม่ได้รับความสนใจศึกษา เพราะช่วงขณะนั้นเชื่อว่า ความรู้วิทยาศาสตร์คือ ความรู้ที่มนุษย์ใช้อธิบายธรรมชาติ เป็นความจริงแท้ หน้าข้ายังไม่รู้จักด้วยว่านั่นคือมิจฉาทิฎฐิ เพราะขณะนั้นเชื่อว่า วิทยาศาสตร์คือความจริงแท้ของธรรมชาติ

หลังจากออกจากราชการ (พ.ศ. ๒๕๓๕) เพื่อปฏิบัติ ทาน ศีล ภาวนา อย่างเข้มข้น จึงค่อย ๆ เปลี่ยนความเข้าใจว่า ความรู้วิทยาศาสตร์เป็นเพียงสมมติสัจจะ แต่ที่สามารถครองใจคนทั้งโลกได้ ก็เพราะประสบความสำเร็จในการเกลี้ยกล่อมให้ทุกประเทศยกเลิกระบบชั่งตวงวัดดั้งเดิม ขอให้ทุกประเทศหันมาใช้ระบบเมตริกแทน รวมทั้งนักเผยแพร่ความรู้วิทยาศาสตร์ทำให้สังคมตื่นตาเราใจได้

ที่โลกเทใจให้วิทยาศาสตร์ก็เพราะยาปฏิชีวนะคือ เพนนิซิลิน ที่ทำให้คนจำนวนมากรอดตาย รวมทั้งการปลูกฝิ่นดยาในราวร้อยปีกว่าที่ผ่านมา

สรุปวิทยาศาสตร์ได้ก่อประโยชน์ให้มวลมนุษยชาติมหาศาล ทำให้จำนวนประชากรโลกเพิ่มอย่างมากมาย ในราวศตวรรษที่ผ่านมา แต่ทว่านั่นไม่ใช่เหตุผลที่พุทธบริษัทควรทอดทิ้งการตรัสรู้ของพระพุทธเจ้าที่อยู่เหนือโลกสมมติทั้งปวง

เมื่อแยกความรู้วิทยาศาสตร์ออกจากความรู้พุทธศาสตร์ได้ โดยสรุป ทั้งสองศาสตร์ยกย่องปัญญาเหมือนกัน มีการทดสอบทดลองก่อนเชื่อตรงกัน แต่กระบวนการวิจัยต่างกัน ตั้งแต่หลักการเก็บตัวอย่าง การใช้มาตรฐานตัดสินความก้าวหน้าทางปัญญา โดยสรุปทั้งสองศาสตร์ต่างกันอย่างสิ้นเชิง (ข้าพเจ้าเขียน

วิเคราะห์ไว้มากมายในการเขียนที่ผ่านมา)

ด้วยเหตุนี้ทำให้ข้าพเจ้ามิได้ปฏิเสธความรู้วิทยาศาสตร์ แต่มิได้ปักใจเชื่อเหมือนในอดีต แม้ยังคงใช้วิทยาศาสตร์ในวิถีชีวิต แต่ก็ไม่ใช่อย่างสุดโต่งอย่างในอดีต

ในกรณีต้องเลือกว่าจะใช้ศาสตร์ใดแก้ปัญหา คำตอบก็คือ ถ้าเป็นการแก้ปัญหาวิกฤติระดับประเทศ จะต้องใช้พุทธศาสตร์เท่านั้นที่จะสร้างสันติภาพได้

น่าเสียดายที่นักการเมือง ไม่ว่าจะจากพรรคการเมืองใด ที่ผ่านการเลือกตั้งเมื่อ ๒๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ แทบทั้งนั้นต่างใช้ปรัชญาตะวันตกเป็นฐานนโยบายของพรรค

สมมติว่า ไม่มีใครสนใจจะเชื่อพุทธศาสตร์ ก็ไม่ทำให้รู้สึกหวั่นไหวแต่ประการใด แม้เหลือข้าพเจ้าเพียงผู้เดียวที่ศรัทธาต่อพุทธธรรมยิ่งกว่าวิทยาศาสตร์ก็ตาม

เพราะสิ่งที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้คือ นิพพานธรรม เป็นสิ่งมีเองเป็นที่พึ่งที่ระลึกถึงกับมนุษย์ทุกคนที่มีพุทธศรัทธา เชื่อและไว้วางใจในอริยมรรค และเข้าถึงนิพพานที่นั่นและเดี๋ยวนี้ ว่าเป็นสภาวะธรรมดา ใคร ๆ ก็เข้าได้ ถ้ามีสัมมาทิฐิอยู่เป็นพื้นฐานของจิตวิญญาณ

๒๖. อริยวัฑฒิ

สำนักพิมพ์ธรรมสภา พ.ศ. ๒๕๖๓ หน้า ๑๒๘ หน้า

ถ้าเราเป็นพุทธบริษัทและรู้ทันว่า สังคมยุคบริโภคนิยม ทำให้พฤติกรรมคนรุ่นใหม่ติดความสะดวก ความรวดเร็ว และเริ่มขาดความข่มใจ ถูกกระตุ้นง่ายไปหมด ทั้งบวกและทั้งลบ เงามของความไม่ได้ตั้งใจจึงดูน่ากลัว เพราะขาดภูมิด้านทานทางจิตวิญญาณ ขาดการฝึกฝนอดทนให้รอคอยอะไร แบบคนยุคใช้คลองหรือยุคใช้ถนนเป็นตัวกลางสร้างธุรกรรม หรือสร้างมนุษย์สัมพันธ์ระหว่างกัน

พุทธบริษัทจะยิ่งเห็นชัดว่า คนไทยเป็นเช่นนี้เพราะไม่ใส่ใจจะนำพุทธธรรมมาปรับใช้ ถ้าเราศรัทธาว่า สังคมจะเจริญก้าวหน้า คืออยู่เป็นสุขทุกสายอาชีพ มีชีวิตพอดี พอประมาณ ทุกคนจะต้องมีศรัทธาและศีลห้าเป็นเครื่องอยู่ของตนและสังคม เรียกว่าต้องมีศีลและศรัทธา Start up และรัฐบาลต้องจัดระบบการศึกษา

ให้มีสุขุมยปัญญา Start up ด้วย ไม่ใช่ปล่อยให้ชาวนาชาวไร่ค้ำทางจากการ
 สุ่มความรู้โดยไม่มีฐานปัญญาของตนเองบ้าง คนไทยต้องเข้าถึงสุขุมยปัญญาแบบ
 Start up คือพึ่งตนเองได้ ไม่ว่าจะเสพโฆษณา ขำความรู้จากยูทูป ต้องมีฐาน
 Start up ทางปัญญาภายใน ที่จะรู้วิธีเลือกเสพข้อมูล และยังต้องมีความสำนึกกว่า
 ถ้าทำงานเพื่อตอบแทนมนุษย์ด้วยกัน และตอบแทนแผ่นดินเกิด นี่แหละจะทำให้
 เกิดสุขุมยปัญญา Start up

ถ้าคนไทยมีสภาวะอริยทรัพย์ ๕ ตัว Start up สังคมไทยจะเจริญ แต่ที่
 พุดนี้ แสดงว่าต้องมีพุทธบริษัทเหลือบ้าง พุทธบริษัทคือคนที่ศรัทธาในคำสอนของ
 พระพุทธเจ้า ความเจริญของสังคมจะเกิดขึ้น คนในสังคมต้องมี ศรัทธา ศีล สุตะ
 จาคะ ปัญญา Start up และจะต้องปรับตนเองอย่างไรให้สอดคล้องกับความปั่นป่วน
 ของโครงสร้างของสังคม เพื่อเปลี่ยนอริยวัฑฒิ Start up เป็นสังคม Unicon คือ
 ทุกคนได้รับความสุขโดยถ้วนหน้าจากความเจริญ

๒๗. ตถาคตโพธิสัทธา

สำนักพิมพ์ธรรมสภา พ.ศ. ๒๕๖๓ หน้า ๑๔๐ หน้า

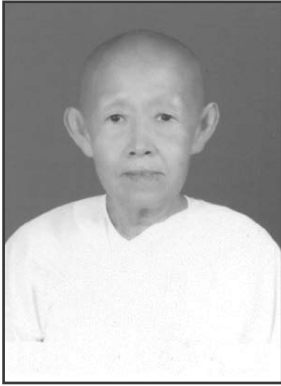
ความชอบของข้าพเจ้า คือ การนำหลักพุทธธรรมมาวิเคราะห์กับสถานการณ์
 จริงของชีวิตตนเอง และชีวิตของโลกสากล ซึ่งทำให้เกิดหนังสือธรรมร่วมสมัยเล่มนี้
 คือเล่มที่ ๒๗ แต่ละเล่มจะไม่ซ้ำกันเพียงแต่การอ่านต้องมีพุทธศรัทธาอยู่ภายในใจ
 บ้างเท่านั้น

การวิเคราะห์ได้เริ่มต้นเมื่อสังคมไทยเริ่มนำข่าว covid-19 ระบาดเป็นข่าว
 ใหญ่ ติดต่อกันจากเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นต้นมา

เมื่อเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้าพเจ้าได้วิเคราะห์ ถอดบทเรียนจากการ
 ระบาดของ covid-19 ด้วยหลักพุทธธรรม พร้อม ๆ กับถือโอกาสนำผลงานวิจัย
 ที่เคยทำไว้เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๓ เรื่อง “วิวัฒนาการการถ่ายทอดความรู้วิทยาศาสตร์
 ในสังคมไทย” ตีพิมพ์โดยสมาคมวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๕ มา
 แทรกเป็นภาคผนวกที่หนึ่ง ถ้าท่านอ่านภาคผนวกที่สอง ก็จะเข้าใจบทวิเคราะห์ที่
 ต่าง ๆ ที่ข้าพเจ้ากระทำไว้แล้วในฐานะพุทธบริษัทที่มีตถาคตโพธิสัทธา

ประวัติแม่ชี
รศ.ดร.ไพเราะ ทิพยทัศน์

- พ.ศ. ๒๕๐๗ - ปริญญาตรี (เคมี) เกียรตินิยมอันดับสอง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- พ.ศ. ๒๕๑๐ - ปริญญาโท (ชีวเคมี) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- พ.ศ. ๒๕๑๙ - ปริญญาเอก UC Sandiego สหรัฐอเมริกา
Post Doc. Training UC Davis สหรัฐอเมริกา
- พ.ศ. ๒๕๓๕ - ลาออกจากราชการไปปฏิบัติธรรม สำนักปฏิบัติ
ธรรมแม่ชีเขาภูหลวง อ. ปักธงชัย จ. นครราชสีมา
- พ.ศ. ๒๕๔๐-ปัจจุบัน - เขียนหนังสือธรรมะในนามสิริวิรุณ รวม ๒๖ เล่ม
- พ.ศ. ๒๕๔๒-๒๕๕๐ - สอนธรรมะให้ชาวต่างประเทศที่สวนโมกข์ ๘ ปี
- พ.ศ. ๒๕๔๑-๒๕๖๐ - สอนวิชาพุทธศาสนาที่วิทยาลัยแม่ชีมหาปชาบดี
เถรีวิทยาลัย ในสังกัด มมร.
- พ.ศ. ๒๕๕๖ - ได้รับปริญญาศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์
สาขาพุทธศาสตร์ศึกษา
จากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย (มมร.)
- พ.ศ. ๒๕๔๒-ปัจจุบัน - ฟานักที่สถานปฏิบัติธรรมอาศรมมาตา
ต.ภูหลวง อ.ปักธงชัย จ.นครราชสีมา